รายงานการประชุมสภาผู้แทน
ครั้งที่ ๓/๒๔๙๒ (วิสามัญ) ชุดที่ ๑
วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๒
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๙.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทน : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๗๕ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอดำเนินการประชุมต่อไป ตามระเบียบวาระ เรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการรัฐสภา : เรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ เรื่องที่ ๑ คือ ตามที่สภาผู้แทนได้ตั้งกรรมาธิการขึ้นพิจารณาร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับยุทธภัณฑ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้แล้วนั้น บัดนี้วุฒิสภาได้พิจารณาตั้งกรรมาธิการขึ้นพิจารณาโดยไม่แก้ไขเพิ่มเติม

เรื่องที่ ๒ เนื่องด้วยคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการโอนโรงพยาบาลและสุขศาลาของเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๒ ซึ่งที่ได้จัดเข้าระเบียบวาระประชุมแล้วนั้น บัดนี้ทางคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมาว่าขอถอนร่างพระราชบัญญัตินี้ไปเพื่อพิจารณาใหม่

ประธานสภาผู้แทน : ถ้าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ ต่อไปรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๔๙๒ (วิสามัญ) ชุดที่ ๑ ไม่มีใครทักท้วงอย่างไรถือว่าที่ประชุมอนุมัติ ต่อไปกระทู้ถามของหม่อมเจ้านิตยากร วรวรรณ เรื่องความปลอดภัยของประชาชน ถามกระทรวงมหาดไทย

หม่อมเจ้า นิตยากร วรวรรณ (พระนครศรีอยุธยา) : กระทู้นี้ได้ตั้งไว้ประมาณ ๓ เดือนมาแล้ว และภาระกิจของรัฐบาลจัดทำไปก็เป็นที่เรียบร้อย

แล้ว ในกรณีนี้ข้าพเจ้าจึงไม่คิดใจที่จะชักฟอก แต่ในกระทู้นี้มีหัวเรื่องว่า ความปลอดภัยของประชาชน ข้าพเจ้าจึงเห็นเป็นความจำเป็นที่จะต้องชักฟอก รัฐบาลในเรื่องความปลอดภัยนี้ ข้าพเจ้าจึงพูดได้ว่าในบัดนี้ทั่วพระราชอาณาจักร นอนตาไม่หลับไปด้วยโจรผู้ร้าย โจรภัย นักเลง รัฐภัย ถ้าจะแบ่งให้แน่แล้วมีโจรผู้ดีจำพวกหนึ่ง ปล้นทางคอรัปชั่น โจรกฎุมภีปล้นราษฎรไม่ให้อยู่เย็นเป็นสุขทุก ๆ วิธีที่ได้ผ่านมา และยังมีอีก ผู้ถืออาวุธโดยเกียรติยศชาติมีบทหมายไว้เกิดเหตุอมตำตำสู้กันขึ้น และถึงขั้นประหัสประหารกันจนหญ้าแพรก ดอกมะเขือพลอยแหลกไปด้วย เช่นนี้เมื่อได้สังเกตโดยประมวลแล้ว ประกอบด้วยกิจที่รัฐพึงกระทำเป็นศัตรูพยาน วัตถุพยาน เช่นถนนราชดำเนินสวยสง่างามของประเทศ ดันเอาเพิงหมาแหงน.....

ประธานสภาผู้แทน : ฝ่าพระบาท กระทู้ของฝ่าพระบาท ๆ รับสั่งว่าเหตุการณ์ผ่านพ้นไปแล้วไม่คิดใจสงสัย จะถามว่ารัฐบาลมีทางป้องกันอย่างไรก็ได้ แต่ว่าจะอภิปรายมากนักมันเกินเรื่องราวไป

หม่อมเจ้า นิตยากร วรวรรณ (พระนครศรีอยุธยา) : เมื่อประมวลเรื่องราวที่เรียนมาแล้วจึงอยากจะถามว่าในเรื่องความเหลื่อมล้ำต่ำสูงที่เกิดระหว่างผู้ถือโอกาสโดยเกียรตินั้น รัฐบาลได้หาทางป้องกันโดยสมบูรณ์เรียบร้อยขึ้นให้เกิดความเข้าใจกันได้หรือยัง และการที่เกิดโจรปล้นรัฐนั้นก็ได้หาทางอยู่แล้วจะใช้วิธีบำรุงให้เขาเกิดมีรายได้ปลายเดือนกับหัวเดือนจดกันทั้งทางตรงและทางอ้อมจนไม่ต้องประพฤติโจรกรรมต่อรัฐเช่นนั้นจะได้หรือไม่

ประธานสภาผู้แทน : นประทานโทษ ฝ่าพระบาทถามในเชิงออกความเห็นซึ่งฝ่าพระบาทยกเลิกคำถามนี้ไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็ถามพอหอมปากหอมคอ ถามให้ชัดแจ้ง

หม่อมเจ้า นิตยากร วรวรรณ (พระนครศรีอยุธยา) : ถ้าอย่างนั้นท่านประธาน ถ้ารัฐบาลได้กระทำภาระกิจใด ๆ ดีแล้วเป็นอันว่าไม่ต้องถาม

ประธานสภาผู้แทน : เป็นสิทธิของฝ่าพระบาทที่จะถาม ได้ว่ารัฐบาลได้หาทางป้องกันไว้อย่างไรหรือไม่

หม่อมเจ้านิตยากร วรวรรณ (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าได้กราบเรียนแล้วว่าเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วไม่ถาม

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าฝ่ายพระบาทถอนกระทู้แล้ว กระทู้ต่อไปเรื่องตำรวจจราจรห้ามรถสามล้อรอรับผู้โดยสารถนนเจริญกรุง ของนายไถง สุวรรณทัต ถามกระทรวงมหาดไทย

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าขอถังกระทู้ด่วนถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้

๑. เหตุใดเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรจึงจับกุมปรับไหมบรรดาคนรถสามล้อที่รับผู้โดยสารมาและขอส่งของ หรือมีธุรกิจติดต่อกับห้างร้านในถนนเจริญกรุง ซึ่งจำต้องรอคอยผู้โดยสารอยู่ตามหน้าห้างร้านดังกล่าวแล้ว

๒. การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นเหตุให้คนรถสามล้อต้องขาดรายได้และผู้โดยสารก็ต้องลำบาก จึงขอเรียนถามว่า ท่านจะสั่งระงับโดยด่วนได้หรือไม่

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : กระทรวงมหาดไทยขอตอบกระทู้ของท่านผู้แทนจังหวัดธนบุรีรวมกันทั้งสองข้อ ดังนี้

ได้ทำการสอบสวนแล้ว ไม่ปรากฏหลักฐานยืนยันว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้จับกุมหรือปรับกรรมกร ๓ ล้อที่รับผู้โดยสารมาและจอดรอเพื่อขอส่งของหรือมีธุรกิจเพียงชั่วขณะในถนนเจริญกรุง เว้นแต่ในกรณีที่กรรมกรสามล้อนำรถไปจอดพักเพื่อรับคนโดยสาร ไม่จอดในที่ป้ายที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ได้ว่ากล่าวตักเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง หากกรรมกรสามล้อขัดขืนจึงจะดำเนินการจับกุมไปดำเนินการตามกฎหมาย ส่วนการตักเตือนเรื่องเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรกระทำการไม่ชอบนั้น ทางผู้บังคับบัญชาก็มีหน้าที่จะพิจารณาดำเนินการในทางที่ควรอยู่แล้ว

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าขอชี้แจงต่อไปดังนี้ รถที่จอดรอกับรถที่จอดบนถนนนั้นเหมือนกัน คือท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งห้ามปรามผู้ที่เอารถจอดรอ ที่นี้รถจอดรอรับผู้โดยสารหรือไปส่งหนังสือก็เหมือนกัน คือรถเปล่า ๆ จอดแล้วตำรวจจราจรก็จับ เรื่องอย่างนี้ท่านรัฐมนตรีควรจะนั่งสามล้อบ้างหรือไปรับประทานอาหารนั่งสามล้อก็จะดี แล้วอย่างนี้ตำรวจจะรู้ได้อย่างไรว่าจะจอดรับผู้โดยสาร เพราะรถเหมือนกันจอดอยู่หน้าห้างร้าน ตำรวจก็ถามว่าจอดทำไม สามล้อก็บอกว่าจอดรับผู้โดยสาร ซึ่งไปได้สองทาง เรื่องอย่างนี้ตลอดเวลา ท่านจะกรุณานั่งฟังสามล้อพูดก็จะเข้าใจได้ แต่ท่านไม่ได้นั่ง มีอย่างนี้จริง ๆ ก็อยากจะเรียนถามให้ท่านช่วยหน่อย ท่านจะช่วยเหลือได้อย่างไร เพราะรถจอดรออยู่แล้ว ท่านจะแก้อย่างไร

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ความจริงท่านสมาชิกผู้มีเกียรติยังเข้าใจผิด คือว่าข้าพเจ้าเป็นรัฐมนตรี เป็นผู้ที่ไม่ไปไหน ความจริงข้าพเจ้าดูเหมือนจะไปมากกว่าท่านในการที่จะตรวจตราไป ถึงเดี๋ยวนี้ข้าพเจ้าก็เดินไปตามถนนและรู้เรื่องราวต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร บางท่านเข้าใจว่าเสนาบดีสมัยโบราณเป็นอย่างนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่ได้เหมือนกันกับท่าน เพราะฉะนั้นไม่ใช่ว่าจะไม่รู้เรื่องราวในทางปฏิบัติไปไม่ได้ ในเรื่องนี้ถ้าจะพูดกันก็มากและยืดยาว ท่านก็ย่อมทราบและเห็นอยู่แล้วว่ากรรมกรสามล้ออยู่ในพระนครเดี๋ยวนี้มากเพียงไร ได้คิดทะเบียนมาแล้วถึง ๓๓,๐๐๐ คัน ท่านทั้งหลายอยู่ไม่ถึงกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่การจราจรก็ได้รับคำร้องจากบุคคลภายนอกทั่ว ๆ ไปว่า ทำไมไม่จัดทำ กระทรวงมหาดไทยก็ได้พยายามไม่ให้เจ้าหน้าที่กับกรรมกรสามล้อเกิดทะเลาะเบาะแว้งกันได้ ก็ทำความตกลง เช่นเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็ให้มีการประชุมทั้งหน้าที่กรรมกรสามล้อว่าเดี๋ยวนี้การจราจรเจริญขึ้นทุกอย่าง จะทำอะไรก็จะได้มีกำหนดเวลา เช่นทางการจราจรมากตั้งแต่เช้าถึงเย็น หรือตั้งแต่เย็นไปถึงค่ำ ก็ควรจะให้ไปเฉพาะที่มีคนโดยสาร เขาก็ตกลงในเรื่องนี้ ท่านก็เห็นอยู่แล้วว่าจัดการในเรื่องนี้อย่างไร

นอกจากนี้ยังมีเรื่องอย่างง่าย ๆ ข้าพเจ้าเคยเดินเล่นตามถนนหนทาง เช่นหน้าโรงแรมรัตน์โกสินทร์ก็ไปจอดที่หน้าโรงแรม จอดตรงบันไดเลย แต่ถ้าเล่นอะไรที่หน้าบันได นี่เป็นอย่างนี้แล้วจะว่าอย่างไร ถ้าหากว่าปล่อยให้จอดที่ไหนก็จอดได้แล้ว คิดทำอย่างนี้ก็จะอ้างได้ว่ารอรับคนโดยสารเหรียคนนี้ธุระก็จอดรอยู่ ทำรวจก็ต้องตามว่า มีใครโดยสารหรือเปล่า ขอให้ไปจอดตามสถานที่ให้จอด มีป้ายบอกก็จอดได้เช่นนี้ให้จอดประจำทาง ขอร้องประชาชนเมื่อเวลาไปจอดถึงที่ก็เดินเอานิดหน่อย เมื่อถนนรถยนต์ไม่มีจอดตามที่ เดี๋ยวนี้เรามีป้ายให้จอดตามที่ นี่ทำนองเดียวกับสามล้อ เมื่อยากจะขนแล้วคนก็ขนยังทุกข์ยากด้วยกันทั้งสองฝ่าย เพราะมีความจำเป็นอย่างนี้ ตำรวจจำเป็นต้องรักษาระเบียบจราจรตามระเบียบกฎหมาย ขอให้ท่านเห็นใจฝ่ายบริหารเจ้าหน้าที่ตำรวจบ้างเถิด อย่าบ่นว่าอย่างนี้เลย แต่ว่าบ้านเมืองไม่เรียบร้อยก็ว่าทำไมไม่ทำ แต่ว่าทำเข้าหน่อยก็ว่าทำไมทำอย่างนี้ ขอให้เห็นใจข้าพเจ้าในฐานะผู้บริหารทั่วไปไม่ใช่เกิดจากทองเงินกองทองหรอกท่าน เพราะฉะนั้นขอให้อย่าเข้าใจผิด

นายโถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าท่านรัฐมนตรีเดินอย่างนี้ ถ้าทราบอย่างนี้แต่วันหลังข้าพเจ้าจะเชิญตัวมันแต่วันนี้ด้วยกัน สำหรับป้ายที่จอดรถยนต์แถวเจริญกรุงข้าพเจ้าทำได้ว่าไม่มี เมื่อถนนท่านรัฐมนตรีบอกว่ารถแน่นถนน ขอนข้าพเจ้าพูดกับท่านนิดครึ่งไม่ถ้วน ถนนมหาพฤฒารามไม่ก็องเต็มถนน ข้าพเจ้าพูดหลายทีแล้ว ถนนนี้ก็องไม่เอาการค้ามาขวางไม่ได้เด็ด เมื่อไรจะทำสักทีเพื่อให้ถนนเจริญกรุงระบายได้ ข้าพเจ้าพูดร้อยครั้งพันครั้งแล้ว ไม่รู้ว่าคิดอะไรอยู่ไม่เห็นว่านี่จงอยู่ทนน ข้าพเจ้าไม่พูดอะไรมากเพราะพูดมามากแล้ว แต่ขอถามท่านว่าจะห้ามไม่ให้รถเดินแต่ทำไมจึงให้ไม้กองอยู่อย่างนั้น

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่จริงข้าพเจ้าก็ยินดีจะตอบเหมือนกันที่ท่านถามเช่นนี้ ข้าพเจ้าขอตอบว่าถนนมหาพฤฒารามนี้เมื่อก่อนนี้ข้าพเจ้าจัดเรียบร้อยทุกอย่าง แต่ว่าเหตุไรต่อมาในตอน

หลัง ๆ นี้จึงให้เช่าปลูกกระต๊อบและหลังคามุงจาก และบัดนี้ได้กระทำแล้วคือพ้องขับไล่ เมื่อไล่ไม่ไปแล้วศาลก็จะต้องจัดการต่อไป นอกจากนี้กฎหมายของเอกชนอยู่อีก เพราะฉะนั้นต้องทำตามพระราชบัญญัติเวนคืน แล้วท่านผู้ปกครองต่อมาปล่อยให้เช่าเอง แล้วจะทำอย่างไร แล้วเมื่อไล่ไม่ไปก็พ้องศาล คือถ้าไล่ออกก็จะเอะอะว่าราษฎรเดือดร้อน เพราะฉะนั้นก็ต้องพ้องขับไล่ ส่งเกะกะก็ต้องออกพระราชบัญญัติเวนคืน ด้วยประการฉะนี้จึงเป็นข้อที่ชี้แจงในข้อข้องใจของท่าน ก็หวังว่าท่านคงจะรอดูต่อไปเมื่อศาลตัดสินไปแล้ว

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ขอประทานโทษท่านรัฐมนตรี ข้าพเจ้าไม่ใช่หมายความว่ากระต๊อบคนไทยหรือที่ของเขา ข้าพเจ้าหมายถึงกองไม้ท่านมีทางทำได้หรือ ถ้าท่านพ้องศาลไม่ได้จะเอาตำรวจจราจรไว้ที่นั่นเขาวางไว้แล้วขนข้ามเรือย ขนข้ามที่ไรรถยนต์ตกทุกที ถ้าท่านจะวางจราจรไว้ที่นั่นจะขนก็ให้ขนกลางคืน ท่านจะเอาข้อนี้ก่อนได้หรือไม่

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : เรื่องไม้นี่เขาก็บอกว่าเขากองอยู่ในที่ของเขา ถนนนี่กฎหมายจะบัญญัติรถมตำรวจ กฎหมายก็ไม่ได้ห้ามไม่ให้รถจอดริมถนน เขาจอดได้ด้วย จะต้องแก้กฎหมายการจอดรถในข้อที่จะเกะกะการจราจร นอกจากว่าเขาจะเกะกะทางจราจร แต่เขาบอกว่าเขาจอดริมถนนแล้ว เพราะฉะนั้นเขาก็จอดได้ และจะให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอย่างไร เพราะฉะนั้นจึงบอกว่าการจราจรต้องแก้พระราชบัญญัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการจอดรถ ท่านจะเห็นได้ว่าเวลานี้โรงซ่อมรถใช้ถนนเป็นที่สำหรับซ่อมรถ เราจะไปทำอะไรเขาบอกว่าเขามีที่ที่จะจอดรถได้ ถ้ามีกฎหมายเราก็ทำได้อย่างนั้น ที่นี้ของไม้เขาบอกว่าเป็นที่ของเขา เขาก็ของได้ มีอยู่ทั่วไปจะให้ทำกันอย่างไร ขอได้กรุณาถ้าเมื่อพระราชบัญญัติผ่านมา ก็ขอได้รับเพื่อเห็นแก่ความเรียบร้อยและสะดวกแก่ส่วนรวมด้วย

ประธานสภาผู้แทน : ครบ ๓ แล้ว

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : กรุณายกตัวอย่างครั้งหนึ่งได้ไหม ข้าพเจ้ายังข้องใจอยู่เพียงเดียว คือว่ารถเข้าไปจอดขนขึ้นรถ ไม่ใช่เรื่องรถจอดคอยเขาขนจากที่ต่างๆ ถนนนั้นเข้าร้านข้างถนนที่อยู่ร่วมคลอง และ....

ประธานสภาผู้แทน : ขอประทานโทษ นั้นไปชี้แจงต่อท่านรัฐมนตรีที่หลัง กระทู้ต่อไปของคุณไถง ฯ อีก เรื่องการต่ออายุสัญญาเช่าท่าเรือ ท่าแพของเทศบาลเมืองยะลา

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าขอถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้ เหตุใดกระทรวงมหาดไทยจึงอนุมัติให้เทศบาลเมืองยะลาต่ออายุสัญญาเช่าท่าเรือ ท่าแพ ข้ามแม่น้ำปัตตานี ระหว่างตำบลท่าสาย-สะเตง โดยมิได้มีการประมูลตามระเบียบ ซึ่งทำให้เทศบาลขาดประโยชน์รายได้ไปหลายแสน ท่านทราบหรือไม่ว่าเรื่องนี้นายประมุข เดชะกุลหรือกำนันเท้ง ผู้เช่าสมคบกับคณะเทศมนตรีชุดก่อน และข้าหลวงประจำจังหวัดยะลาจึงเต้นให้เจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่หลายนายในกระทรวงมหาดไทย หาทางอันไม่สุจริตให้ออกคำสั่งอนุมัติในการยืดต่ออายุสัญญาโดยไม่มีการประมูล

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่าดังนี้ เหตุที่ทางการอนุมัติให้เทศบาลเมืองยะลายืดอายุสัญญาเช่าท่าเรือ ท่าแพ ข้ามแม่น้ำปัตตานีระหว่างตำบลท่าสาย – สะเตง โดยไม่ประมูลนั้น เพราะได้พิจารณาเห็นว่าผู้เช่าเดิมเป็นคนไทยและได้เสียงเข้าทำการนี้มาตั้งแต่ต้น ไม่มีใครกล้าเสียงทำท่าข้ามรายนี้เป็นระยะเวลา ๑๐ ปีเศษ ทั้งปรากฏว่าผู้เช่าก็ได้เคยช่วยเหลือให้ความสะดวกแก่ราษฎรและทางราชการตามข้อสัญญาด้วยดีตลอดมา ทั้งผู้เช่ายอมทำสัญญาผูกมัดที่จะยกกรรมสิทธิ์ในแพท่าน้ำท่าโป๊ะและอุปกรณ์อื่นๆ ตลอดจนที่ดินเพื่อทำถนนโยงท่าแพตลอดจนถนนของจังหวัดให้เป็นของรัฐบาลเมื่อหมดอายุสัญญา ซึ่งนับว่าเป็นผลประโยชน์แก่เทศบาลอยู่มาก ทั้งระเบียบก็มิได้มีระบุไว้ว่าจะต้องจัดให้มีการประมูลเสมอไป

รายได้ของเทศบาลมิได้ขัดประโยชน์ดังกระทู้ถาม ความจริงตามสัญญาใหม่ เทศบาลได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นกว่าเดิมเช่น ได้ค่าเช่าเพิ่มจากเดือนละ ๑๐๔ บาท เป็น ๘๐๐ บาท และได้แพที่ท่าใหม่แข็งแรงซึ่งต้องลงทุนสร้างทั้งสิ้นประมาณ๕๐,๐๐๐ บาท และในกรณีนายประมุข เดชะกุลได้สมคบกับคณะเทศมนตรีชุดก่อนและข้าหลวงประจำจังหวัดยะลา ได้วางเส้นให้เจ้าหน้าที่ขึ้นผู้ใหญ่ในกระทรวงมหาดไทยหาทางอันไม่สุจริต สั่งอนุมัติการต่อสัญญาโดยไม่มีการประมูลนั้น ได้สอบสวนหลักฐานไม่ปรากฏว่าเป็นจริงดังกระทู้ อีกทั้งถ้าปรากฏว่าเจ้าหน้าที่คนใดปฏิบัติการอันไม่สุจริตดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยพร้อมที่จะดำเนินการไปตามทางที่ควร

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าขอซักต่อไปดังนี้ การที่ท่านไม่ให้ประมูลนั้น ท่านทราบหรือไม่ว่าคนอื่นเขาจะให้ได้มากกว่าน เพราะที่ให้เช่าอยู่นี้ราคาค่าเช่าวันละ ๖ บาท ซึ่งรายได้วันละ ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ บาท วันพิเศษได้ถึงบาท ๑,๐๐๐ บาทแล้วเอาค่าเช่า ๖ บาท แล้วเทศบาลชุดใหม่เขาได้จัดการเรียงนแล้วและก็มีคนที่ให้ได้มากกว่านแล้วทำไมไม่ให้ ถ้าทำโดยสุจริตแล้วทำไมจึงไม่ให้

๒. ท่านบอกว่าผู้รับเหมาคนนี้ได้ตกลงจะสร้างแพให้ใหม่เป็นราคา ๕๐,๐๐๐ บาท ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่าสัญญาท่านดูหรือเปล่าว่าได้เขียนไว้ชัดเจนว่าแพต้องเรียบร้อยและจะต้องส่งมอบให้เทศบาลเมื่อครบกำหนด ต้องทำอยู่แล้ว ไม่ต้องมาทำสัญญาใหม่ ต้องทำอยู่แล้วเพราะไม่ทำตามสัญญาไม่ได้แล้วเวลาส่งมอบก็ต้องส่งมอบให้โดยสมบูรณ์

๓. เรื่องต่ออายุสัญญา ต่อถึง ๓๐ ปี นับตั้งแต่วันทำสัญญามา เมื่อจะต่อสัญญาท่านทราบหรือยัง มีอยู่อีกอายุถึง๒ ปีจึงจะครบกำหนดสัญญา แต่ได้รับ

ต่อเสียก่อนต่างหน้าเพราะจะเปลี่ยนคณะเทศมนตรีทำไมจึงทำเช่นนั้น ขอเรียนถามว่าทำไมตายุยังอยู่อีก ๒ ปี ทำไมจึงรีบทำเสียก่อนล่วงหน้าที่คณะเทศมนตรีจะมาเพียงวันเดียวเท่านั้นแล้ว ราคาที่เช่าต่างกันมากมาย ค่ารถข้ามฟากคันเดียว ๑๐ บาทคุมค่าเช่าแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านรัฐมนตรีคงจะไม่ทราบดีในเรื่องนี้ แต่ว่าท่านทราบหรือไม่ว่าการทำสัญญา การต่ออายุสัญญานั้นเจ้าของแพและข้าราชการผู้ใหญ่หลายคนที่กระทรวงมหาดไทย คือนายกุ้นเท้ง ไปทำสัญญากันที่บางปูและก็ได้รับอนุมัติที่บางปู

พลโท มังกร หรพมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ต้องขอประทานโทษที่จะตอบท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เรื่องนี้ข้าพเจ้าทราบดี และไปที่ยะลา และข้าพเจ้าขอเรียนว่าท่านทราบมาจากผู้บอกเล่าแล้วท่านก็มาตั้งกระทู้ถามซึ่งเป็นข้อที่ยากจะตัดสินได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า สาเหตุของแพที่ข้ามแม่น้ำจังหวัดยะลาเป็นอย่างไร เรื่องแพที่ขวางนั้น ไม่ใช่จะได้วันละหลายร้อยหรือพันบาทอย่างว่า ความจริงแพที่ข้ามนั้นข้ามแต่จังหวัดและในตัวอำเภอยะหาแห่งเดียว ที่อำเภอยะหานั้นไม่มีชุมนุมชนมากมายไม่เกี่ยวกับการที่มาค้าขายเป็นอำเภอที่ชุมนุมชนน้อย เพราะฉะนั้นรถที่จะข้ามอย่างมากข้าม ๓๐ คัน คันละ ๓๐ บาท รวมเป็น ๑๐๐ บาท เมื่อเป็นดังนี้ถ้วยกเว้นรถราชการ การขนส่งของก็หลายอย่างเขาจะได้วันละเท่าไร คิดดูเถิดว่าเป็นอย่างไร ไม่ใช่ว่าจะได้มากหรือไม่มาก เมื่อจะหมดสัญญาอีก ๒ ปี อยากหาผู้ทำแพเพราะแพเก่าพังเต็มทีแล้วถ้าไม่ต่อสัญญาให้ผู้ทำเก่า แพเก่าก็จะจอดทิ้งอยู่ที่เดิมนั่นเอง เท่าที่ข้าพเจ้าได้เห็นแพใหม่บัดนี้นอนแต่ละแข็งแรงบรรทุกรถได้ ๒ คัน แพเก่าคันเดียว ถ้าปล่อยให้หมดสัญญา ๒ ปีนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าคงไม่ทำแพให้แข็งแรงและคงจะบูรณะซ่อมแซมเล็กน้อย แต่คงจะให้แก่เทศบาล ความจริงแพนี้สร้าง ๕ หมื่นกว่าเป็นแพที่แข็งแรง นอกจากนี้ยังมีทางอีกทางหนึ่งซึ่งเป็นทางของนายประมุข เลขะกุล เมื่อเสร็จสัญญาแล้วจะมอบ

ให้รถข้ามอกฝั่งหนึ่งซึ่งเป็นที่ของเขาเองใกล้บ้านเขา และเขาจะยกให้ เมื่อ
เป็นดังนี้ ทางเจ้าหน้าที่ก็ได้พิจารณาว่าเป็นการสมควรที่จะต่อสัญญาให้ หรือ
หรือไม่ก็เห็นควรต่อให้อีก ๗ ปีเป็น ๑๐ ปี คิดแล้วรายได้เท่าใดรายจ่ายเท่าใด
จึงเห็นว่าเป็นทางที่เหมาะสม และความเป็นจริงก็ไม่คิดจะเอาประโยชน์มาก
มาย แต่ต้องการให้ข้ามสะดวก ให้มีแพที่แน่นอน ให้ความปลอดภัย เมื่อมีการ
อย่างนี้ก็เป็นการเหมาะสม และผู้เช่าอยู่เดิมก็เช่าอยู่ ๑๐ ปี แล้วไม่มีใครทำ
แต่เมื่อเขาได้เปลี่ยนเทศมนตรีใหม่ก็มีคนบอกว่าอยากทำขึ้นมา และผลที่ได้นั้นก็
ยังไม่ทราบว่าแค่ไหน ไม่ทราบแน่ แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับส่วนตัว ไม่ใช่ว่าแค่
นี้ควรจะเป็นของใคร มันเป็นเรื่องอย่างอื่น ข้าพเจ้าไม่อยากจะชี้แจง แต่
ที่บอกว่าเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่จะร่วมมือหรือได้รับสินบนนั้น เป็นไปไม่ได้ ข้า
หลวงประจำจังหวัดได้นำเรื่องนี้เข้าสู่คณะกรรมการจังหวัด ว่าควรหรือไม่ ข้าพเจ้า
เองได้พบกับเจ้าของแพในเวลาข้าม เขาบอกว่าถ้าท่านยังส่งสัยต่อไปให้ส่งคน
ไปขอดูรายได้รายจ่ายว่าได้เท่าไร ถ้าเกินกว่าอย่างนั้นแล้ว เขายินดีคืนค่า
เช่าให้ นี่เขารับรองทุกสิ่งทุกอย่างอย่างนี้แล้วเราจะทำอย่างไร ถ้าสมมติว่าเรา
ให้คนอื่นไปทำอีกฝั่งหนึ่ง ฝั่งตรงข้ามก็เป็นของเจ้าของบ้านเขา แล้วคนก็ไม่
มีท่าข้าม มันจะกลายเป็นไปหาท่าข้ามที่อื่นซึ่งไกลกันมากก็จะลำบาก แต่ข้าพเจ้า
ไม่ได้ซักถามว่าที่ของผู้เช่านั้นแค่ไหน นี่เรื่องมันมีอยู่อย่างนี้เป็นข้อเท็จจริง
ได้เห็นจริง และทำด้วยเหตุผลที่แน่นอนมาแล้ว เพราะฉะนั้นที่ข้าพเจ้าพูดนี้
ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นความจริงดังที่ได้ชี้แจงมาแล้ว ในเรื่องค่าเช่าเจ้าของ
บอกว่าถ้าได้กำไรดีแล้วจะขึ้นค่าเช่าก็ได้ นี่เขายอมหมดทุกอย่าง

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ขอประทานโทษท่านรัฐมน
ตรี ข้าพเจ้าได้ไปปักษ์ใต้ เพิ่งกลับมาเมื่อวันที่ท่านว่าข้าพเจ้าว่าท่าน
เข้าใจผิดสักอย่าง เรื่องแพนี่ ๒ ท่า อีกท่าหนึ่งนั้นคือท่าของหลวงของแผ่น
ดิน แต่ท่านนี้ยอมรับกันว่าไม่ต้องประมูลกันตลอดกาลจนกว่าจะมีสะพาน นั่นท่า

หนึ่ง และมีผลประโยชน์มาก ข้าพเจ้าไม่พูดถึงท่านน ท่านนเป็นของนายกุ้นเท้ง ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านจะเข้าใจผิด เพราะท่านนเป็นท่าของนายกุ้นเท้งตลอดไปจนกว่าจะมีสะพานข้าม ส่วนท่านเป็นของจังหวัด ทนเรืองท่าจะให้ประชาชนจะให้กับใครนั้น ข้าพเจ้าไม่คิดใจสงสัยเพราะว่าเทศบาลจะทำของเขาเองเท่าที่ข้าพเจ้าทราบไม่ต้องประมูลเลยครบ ๑๐ ปี ทั้ง ๆ ที่รายได้เมื่อ ๑๐ ปีมาแล้วจนป่านนมนตางกันมาก ส่วนเรื่องแพท่านว่ามันชำรุด ชำรุดจริง แต่ว่าถ้าเขาจะส่งมอบสัญญาบ่งไว้ชัดเจน ข้าพเจ้าขอย้ำว่าต้องส่งมอบในลักษณะที่ดี จะเอาแพชำรุดส่งให้ไม่ได้ ข้าพเจ้าจะถามว่าทำไมจึงไม่ให้ประมูลทั้ง ๆ ที่รายได้ก็ผิดกัน ข้าพเจ้ายืนยันว่าต้อง ๓๐๐ บาทขึ้นไป เทศบาลยะลาเขาต้องการทำเขาเองเขาทำได้แพงกว่านั้น เป็นผลประโยชน์ของแผ่นดินด้วย จุดของข้าพเจ้าอยู่ที่ว่าทำไมไม่ให้ประมูล อยู่ ๆ ก็ยกกันให้ แต่วันนี้หายใครยกให้อย่างนี้ไม่ถูก นี่อันนี้ทำไมไม่ให้ประมูล ท่านจะอ้างว่าเป็นคนเก่าแก่ ถ้าว่าคนเก่าแก่ก็เก่าแก่ไปหมด ไม่ต้องประมูลกันเลย นี่ข้าพเจ้าจึงขอถามอย่างนี้.....

ประธานสภาผู้แทน : ท่านรัฐมนตรีตอบแล้ว ที่ไม่ให้ประมูลก็มีระเบียบระบุไว้ ท่านก็อ้างว่าทางนี้ทำประโยชน์ต่างๆ นานา ท่านก็ถามว่าทำไมไม่ให้ประมูล เรื่องก็ไม่ได้ประมูลมาแล้ว เป็นเรื่องอภิปรายไม่ใช่กระทู้

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ระเบียบไม่ประมูลมีที่ไหน ท่านจะเอาเงินของประเทศชาติโดยไม่ให้ประมูลได้หรือ อย่างนี้ไม่ใช่ระเบียบ ระเบียบอย่างนี้ไม่ได้ ท่านรัฐมนตรีไม่ได้พูดอย่างนี้ พูดอย่างนี้ไม่ได้ อยู่ ๆ ก็ให้ของใครโดยไม่ประมูลขาย ถ้าไม่ประมูลอย่างนี้ตาย ไม่อย่างนี้ตายกัน ๕—๖ ตังค์เท่านั้น ก็นับหายกันใหญ่ ระเบียบเคยทำมาอย่างนี้ไม่ได้ ต้องประมูลกันทั้งนั้น มิฉะนั้นจะเอาเปรียบกันหมด ใครมีอยากได้ก็ไม่ต้องประมูลกันเท่านั้น เพราะฉะนั้นขอให้ตอบด้วย และที่ให้ประ

มูลนิคณะเทศมนตรีกจะสิ้นสุดอายุจะออกก็ให้ประมูลเสียก่อน ๓ วัน นี้มัน
เหลือทจะฟังทเดียว นี่ข้าพเจ้าขอให้ท่านทราบ ไม่อยากจะว่าอะไรให้มาก
คือว่าทำไมจึงไม่ประมูล จะสั่งเสียใหม่จะได้หรือไม่ ท่านจะสั่งเสียใหม่
ได้หรือไม่ เพราะราคาผิดกันเหลือเกิน ๖ บาทกับ ๓๐๐ บาทต่างกันเหลือเกิน
ท่านอ้างว่าต้องทำอะไร ๕ หมื่นบาท เขาต้องสร้างอย่างนี้อยู่แล้ว เขาอ้างไม่ได้
สัญญามีอยู่ เปิดสัญญาดู สัญญามีชัดเจน นี่ขอประทานโทษตรงนี้
หน่อย คือขอให้ประมูลได้หรือไม่ ไม่ต้องพูดกันมาก คือยกให้แก่เทศบาล
ซึ่งเขาเคยทำอยู่แล้วจะได้หรือไม่

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ตั้งไม่ได้ และยังไม่สั่ง และยังไม่ให้ประมูลใหม่ เพราะได้ทำสัญญาไปแล้ว ขอตอบท่านในขั้นสุดท้าย นอกจากนี้ ระเบียบจะมีประมูลหรือไม่ประมูลก็อาจทำได้ ไม่ได้บังคับไว้ และมีเหตุผลว่าค่าเช่าเดิมมีประโยชน์อย่างไร สำหรับผู้เช่าแล้วเราจะไม่ไปรังแกเขา ก็ปล่อยให้ทำต่อไป ถ้ามีละเมิดแล้วก็จะเป็นเรื่องที่เดือดเนื้อร้อนใจกันอยู่ตลอดเวลา แต่ถือว่าได้กระทำโดยบริสุทธิ์ใจแล้วก็ทำได้

นอกจากนี้ท่านไปปักษ์ใต้ ดูเหมือนท่านไปที่หาดใหญ่ ไม่ได้ไปยะลา ท่านอาจจะเข้าใจผิด คือเป็นทอดทหนึ่ง เป็นทที่ได้ทำอยู่แล้วที่จะข้ามไปจังหวัดยะลา ไม่ใช่ที่ของนายประมุข เตชะกุลก็ตาม แต่ที่เหล่านั้นพังเสียแล้วเหลือน้อยเต็มที รถข้ามไปแล้วก็ไปไม่ได้ แล้วจะไปตกแม่น้ำเข้าก็จะลำบาก แล้วเกิดเรื่องราวก็จะลำบาก ข้าพเจ้าได้ไปดูแล้ว จำเป็นต้องตัดทางใหม่ และทางที่จะตัดก็เป็นที่ของนายประมุข เตชะกุลด้วย ท่านอยากจะไปดูหรือจะไปพิสูจน์อย่างไรก็ได้ ท่านเองก็อยากจะให้ประมูล เราได้ทำสัญญาไปแล้วจะให้เลิกอย่างไร และข้าพเจ้าก็ไม่กล้าทำเช่นนั้น เพราะได้ตรวจหลักฐานถูกต้องแล้ว

อีกข้อหนึ่ง ในเรื่องแพ ข้าพเจ้าได้เรียนแก่ท่านแล้ว แพเดิมนั้นเก่าเต็มทีแล้วเสาและแบบบางอย่างก็ทำใหม่ เพราะทำใหม่มันคงแข็งแรงดีกว่า ส่วนแพเก่านั้นเดิมทีเรือชำรุด แต่ในสัญญานั้นเมื่อเวลาหมดอายุสัญญาจะส่งมอบนั้นก็ต้องส่งมอบแพนั้นโดยสมบูรณ์ ไม่ใช่ส่งมอบอย่างชำรุด เขาต้องบูรณะให้เป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงส่งมอบมาได้ แต่แพจะเหมาะสมอย่างไรข้าพเจ้าก็ได้ไปเห็นมาแล้ว เห็นว่าไม่เหมาะสมทีเดียว เห็นว่าที่ทำใหม่แข็งแรงและเหมาะสมกว่า

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าขอประทานโทษ คือเรื่องระเบียบที่พูดเมื่อกี้นี้ เรื่องสัญญาแก้ไม่ได้ ถ้าสัญญาทำโดยไม่สุจริตเสียแล้วจะแก้อย่างไร อยากจะให้ท่านพิจารณา เหตุผลก็ชัดเจนอยู่แล้ว รายได้ตัง ๓๐๐ แล้วก็ค่าเช่า ๖ บาท นี่ชัดเจนอันหนึ่ง แล้วยกอันหนึ่งทำไมต้องต่อก่อน ๒ ปี ส่วนที่ท่านว่าเมื่อกี้นี้ข้าพเจ้าก็สงสัย เพราะมีสองท่านด้วยกัน แต่ที่ท่านพูดเมื่อกี้นี้กระทบใจข้าพเจ้ามาก ท่านบอกว่าไม่เป็นไร ไม่ทำอย่างนั้นอย่างนี้ ท่านจะเผด็จการหรืออย่างไร ท่านบอกว่าจะไม่เป็นไรแล้ว ไม่ทำอย่างนั้นอย่างนี้นั้นกระทบใจมาก ขอประทานโทษจริง ๆ ทีเดียว จะพูดอย่างนี้อย่าพูดกับข้าพเจ้าเลย....

ประธานสภาผู้แทน : ไม่ใช่เรื่องกระทู้แล้ว เรื่องอภิปรายคนละเรื่อง

นายไถง สุวรรณทัต (ธนบุรี) : กระทบใจข้าพเจ้า

ประธานสภาผู้แทน : ท่านรัฐมนตรีบอกว่าทำไปแล้วแก้ไม่ได้แล้ว เหตุผลเป็นเรื่องอภิปราย ไม่ใช่กระทู้

กระทู้ต่อไปของนายยืน ศิริบุตรณ์ ถามเรื่องการทำนาและการช่วยเหลือการทำนาของราษฎร ถามกระทรวงเกษตราธิการ

นายยืน ศิริบุตรณ์ (สุรินทร์) : ข้าพเจ้าขอถังกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากว่าฝนตกไม่เป็นการเพียงพอแก่การทำนา มีชาวนาหลายจังหวัดไม่ได้ทำนากัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. มีจังหวัดใดบ้างที่ได้ทำนาด้วยดี และจังหวัดใดบ้างที่ไม่ได้ทำ และจังหวัดที่ได้ทำนานั้น ประมาณได้ผลพอที่จะเลี้ยงจังหวัดที่ไม่ได้ทำนาโดยทั่วๆไปหรือไม่

๒. เรื่องการทำชลประทานราษฎร์นั้น รู้สึกว่าไม่ใคร่ได้ผล เพราะบางจังหวัดก็ได้ทำ บางจังหวัดก็ไม่ได้ทำ เพื่อเป็นหลักประกันรัฐบาลจะสร้างที่ใดบ้าง ในวงเงินเท่าไร และจะให้ผู้แทนราษฎรรู้เห็นเป็นกรรมการร่วมด้วยจะขัดข้องหรือไม่ประการใด

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ในเรื่องการทำนาโดยทั่วๆไป เรามักจะทราบแต่ว่าในต้นปีนั้นมีฝนตกชุกในเดือนเมษายน แต่เดี๋ยวนี้ได้แถลงไปการทำนาก็ชงักไปบ้าง แต่ฝนได้ตกในเดือนมิถุนายน ตลอดเดือนมิถุนายน **จึงทำให้การฟื้นฟูการทำนาดียิ่งขึ้น** สำหรับภาคกลางนั้นการทำนาเสียหายบ้างในระยะแรก แต่ต่อๆ มานั้นการทำนาในที่ดินลุ่มทำได้ดียิ่งขึ้น การทำนาในปีนี้สำหรับจังหวัดที่ได้ทำนาน้อยนั้นที่เราวิตกอยู่ คือจังหวัดสงขลา และมีบางจังหวัดเช่นจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดกำแพงเพชร์ ต่อๆมานี้รู้สึกว่าการทำนาได้ดียิ่งขึ้น แต่นับว่าเป็นจังหวัดที่การทำนาได้ผลน้อยสำหรับข้อ ๓ เราวิตกอยู่ เมื่อได้สำรวจดูทั่วๆไป เราก็พยายามที่จะช่วยเหลือการทำนา เช่นมีการเร่งรัดการชลประทานเป็นต้น **สำหรับภาคอีสาน** ถ้าดูไปถึงในปีที่แล้วมานั้นก็ได้ผลประมาณ ๖๐ เศษ เกือบ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของการทำนาทั่วๆไป และข้าพเจ้าขอเรียนว่า **สำหรับจังหวัดสุรินทร์ท่านผู้มีเกียรติที่เป็นผู้แทนกสิการทำนาถึง ๗๕ เปอร์เซ็นต์** นับว่าการทำนาดีขึ้น เว้นแต่จังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด สำหรับร้อยเอ็ดนั้นนับว่ามีการทำนาน้อย สำหรับในปีนี้เราก็ไม่วิตกนัก แต่ว่าจังหวัดที่ทำได้น้อยก็ได้รับแถลงอยู่แล้วจากจังหวัดที่ใกล้เคียงที่มีการทำนามาก และหวังว่าปีนี้ผลการทำนาอยู่ใน

ระดับที่ว่าจะน้อยกว่าปีกลายเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ดีมีข้าวขายให้ต่างประเทศได้

สำหรับข้อที่ ๒ นั้น สำหรับปีนี้เราเร่งรัดการสังคมและงบประมาณทั่วไปเราพึ่งการชดประทาน ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งให้จังหวัดทำเอง อีกส่วนหนึ่งให้กรมชลประทานทำ ในส่วนที่ให้กรมชลประทานเป็นทำนบหรือเป็นการกักน้ำ หรือเป็นการในรูปเรื่องที่ใหญ่ที่จังหวัดทำไม่ได้ สำหรับงวดแรกเราส่งเงินไปแล้วให้ทำ สำหรับงวดที่ ๒ เราก็ได้แบ่งเงินให้ทำแล้ว สำหรับการชดประทานต่อ ๆ ไป รัฐบาลได้ตระหนักอยู่มาก จึงได้ตั้งงบประมาณไว้ในเรื่องที่ได้ช่วยเหลืออยู่ ส่วนที่ท่านถามว่าผู้แทนมีส่วนเป็นกรรมการในเรื่องเหล่านี้หรือไม่นั้น ความจริงเหล่านี้เราได้สดับตรับฟังอยู่ แต่อย่างไรก็ดี สภากรรมการเพื่อจะพิจารณาการแบ่งปันเงินให้จังหวัดต่าง ๆ ถือนับว่าเป็นการเอาใจใส่ของรัฐบาล

นายยืน สืบนุการณ์ (สุรินทร์) : ตามที่ท่านรัฐมนตรีตอบกระทู้ของข้าพเจ้าเมื่อกี้นี้ ถึงว่ายังมีข้อที่จะข้องใจบ้าง โดยเฉพาะการทำนาเวลานี้ทางภาคอีสานจะได้ผลตามที่ท่านรัฐมนตรีว่านั้นก็ยังไม่แน่นัก เพราะอะไร เพราะฝนนี้น้ำฝนยังไม่บริบูรณ์ ปลายปีฝนตกบริบูรณ์ เวลาฝนตกปลายปี ตกมาแล้วการทำนาของราษฎรก็แปลว่าต้นข้าวนั้นก็ตั้งอยู่ยืนต้นตายยังไม่ได้ ทนเมื่อฝนแรง ๆ เข้าต้นข้าวก็เกิดเสียหายเป็นจำนวนมาก จังหวัดภาคอีสาน นับตั้งแต่โคราชไปจะเห็นว่ามีจำนวนไม่น้อย เพราะฉะนั้นในเรื่องการขาดแคลนข้าวของทุก ๆ ภาค ข้าพเจ้าวิตกว่าในไม่ช้านี้ราษฎรคงมีการเดือดร้อน ในเรื่องข้าว อย่างแน่ ๆ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าใคร่จะถามรัฐบาลว่าจังหวัดที่ขาดแคลนข้าวนั้น รัฐบาลได้มีโครงการเตรียมพร้อมที่จะช่วยเหลือหรือยัง และจะช่วยโดยวิธีใดอย่างไร

ข้อ ๒. วิธีช่วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดบางแห่งมีข้าวบริบูรณ์ สามารถที่จะเอาข้าวในจังหวัดนั้นไปช่วยเหลือได้ รัฐบาลจะรับได้ไหมว่าข้าวในจังหวัดที่มีอยู่โดยบริบูรณ์ จะปล่อยให้พ่อค้าประชาชนหรือชาวนานำเข้าไปขายโดยเสรีจะได้หรือไม่ ส่วนชดประทานนั้นเท่าที่ข้าพเจ้าได้สังเกตรู้สึกว่าทางภาคอีสานทางรัฐบาลไม่ได้ช่วยเหลืออะไรเลยในเรื่องการชดประทาน ราษฎรทำกันเอง

ทั้งนั้น และราษฎรไม่รู้สึกว่าชลประทานเป็นอย่างไร ที่เขาเรียกว่าชลประทาน ราษฎรไม่รู้สึกเลย รู้สึกแต่รัฐบาลต่างหาก การติดต่อการช่วยเหลือในเรื่องนี้ โดยเฉพาะเงินที่ให้ไปเป็นครั้งเป็นคราวเท่านั้นแต่ผลของการกระทำยังไม่สมบูรณ์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าใคร่จะถามรัฐบาลว่าในเรื่องชลประทานนี้ รัฐบาลมีโครงการที่จะควบคุมให้แน่ให้ได้ชัดลงไปจะได้หรือไม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลมีโครงการอันแน่แท้ว่าจังหวัด ก. จังหวัด ข. และ ค. ต่างๆ จะสร้างชลประทานที่ไหน รัฐบาลมีโครงการอยู่ในมือแล้วหรือยัง และโครงการเหล่านี้รัฐบาลเตรียมพร้อมแล้วรัฐบาลสามารถที่จะมอบโครงการอันนี้ให้ ผู้แทนเป็นผู้ช่วยควบคุมเป็นพิเศษ เพื่อผลเต็มเม็ดเต็มหน่วยอย่างนี้จะได้หรือไม่

ประธานสภาผู้แทน : รัฐบาลตอบแล้วว่าเร่งรัดชลประทาน โดยให้ทางจังหวัดกับกรมชลประทานทำ มีแต่ละจังหวัดก็เป็นธรรมดาที่จังหวัดทำจนถ้าทำไปได้ แล้วบอกว่าช่วยเงินด้วย เฉพาะจังหวัดสุรินทร์ก็ได้ช่วยเงินแล้ว ทีนี้ผู้แทนจะร่วมได้หรือไม่ รัฐบาลก็ได้ตอบแล้วเห็นว่าไม่จำเป็น

นายยืน สืบนุการณ์ (สุรินทร์) : ผมถามรัฐมนตรีไม่ใช่...

ประธานสภาผู้แทน : ผมเป็นประธาน ผมต้องฟัง เมื่อรัฐบาลตอบอย่างนี้แล้ว ท่านมีความสงสัยอะไรก็ถามได้ ให้งานดำเนินไปเป็นขั้น ๆ

นายยืน สืบนุการณ์ (สุรินทร์) : ผมไม่ได้ระบุระเบียบเกรงว่าที่ทำไปจะไม่มีระเบียบเกี่ยวกับเงินที่จะส่งไป ขอชักหน่อยเท่านั้น

ประธานสภาผู้แทน : ถ้าหากว่าท่านจะถามข้อมความเข้าใจนิดหน่อยได้

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ความเดือดร้อนในเรื่องข้าว ความจริงเราไม่ปิดกั้น ทางฝ่ายรัฐบาลทางกระทรวงเกษตร ฯ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ ก็ได้ร่วมกันพิจารณาในเรื่องนี้ ถามความเดือดร้อน และเดือดร้อนจริงแล้ว ในข้อแรกของ

จังหวัด เจ้าหน้าที่ได้รายงานขึ้นมา เรามีระเบียบแบบแผนจะช่วยแบ่งเงินให้ ในเรื่องข้าวกัน ในเรื่องนี้เราก็จะได้จัดการกันต่อไป เรื่องนี้เราไม่ควรวิตก เรื่องนี้เราทำได้ ส่วนที่จะมีข้าวมากน้อยอย่างไร เฉลี่ยให้จังหวัดใด ในท้องที่ใด เพื่อไม่ให้พ่อค้ากว้านหรือกักตุนหรือส่งมาที่รวม ทางกระทรวงพาณิชย์ขอรับว่าจะทำได้ ซึ่งมีระเบียบแบบแผนอยู่แล้ว ทางกระทรวงพาณิชย์ก็จะควบคุมได้ ในข้อเหล่านี้ ก็หวังว่าจะคลายความวิตก

ประการที่ ๓ ในเรื่องการชลประทาน ในเรื่องการชลประทานเรามีหลักใหญ่ ๒ ประการ ภาคอีสานมีโครงการใหญ่ ๓ โครงการ ซึ่งรัฐบาลได้ทุ่มเทในปี ๙๒ นี้ จะจัดให้เสร็จในปี ๙๓ ซึ่งจะช่วยให้เกิดนาอีกหลายล้านไร่ ประการที่ ๓ เกี่ยวกับการชลประทานราษฎร์ บัดนี้ จังหวัดต่าง ๆ ได้เร่งรัดเข้ามา ทางกระทรวงก็ได้จัดแบ่งเงินทองให้ ก็ได้แบ่งเงินทองซึ่งจัดให้แต่ละปีซึ่งได้ผ่านสภาไปแล้ว คือ งบประมาณนี้ก็ได้จัดสร้างให้จังหวัดนั้น ๆ ถ้าจังหวัดนั้นทำไม่ได้ ถ้าเป็นโครงการใหญ่ที่น่าจะกินน้ำมากกว่า ๕ พันไร่ เป็นต้น ต้องทำทำนบต้องถึงกรมชลประทานที่จะทำ ถ้าท่านต้องการทราบรายละเอียดแล้วก็พร้อมที่จะชี้แจงให้ท่านทราบ โดยท่านไปหาทางกรมชลประทานพร้อมกันก็จะประหยัดเวลาทางสภาน ข้าพเจ้าเรียนว่ามีระเบียบแบบแผนเหมือนกัน และความเอาใจใส่ก็มทั้ง ๒ ฝ่าย ฝ่ายบริหารก็มีโครงการจัดเงินให้ ถ้าผู้แทนจังหวัดต่างๆ นั้นยังรู้สึกว่ายังไม่สมบูรณ์ ก็ให้ตั้งข้อสังเกตมายังกระทรวง ๆ ก็จะรับพิจารณาว่าจะเหมาะสมกับจังหวัดที่เสนอมานหรือไม่ และจะพิจารณาตามลำดับก่อนหลัง

นายยืน สืบนุการณ์ (สุรินทร์) : ผมขอชักต่อไปอีกว่า ในเรื่องการขาดแคลนข้าวของชาวนานั้น เท่าที่รัฐบาลได้เคยช่วยเหลือมาไม่สู้จะเร็วทันความต้องการของราษฎร ว่าจะตั้งงบประมาณจะช่วยเท่านั้นล้านเท่านี้แสนเท่านั้นหมื่น กว่าจะได้เงินราษฎรก็หิวเกือบตายอยู่แล้ว เงินกว่าจะถึงมือจังหวัดแล้วว่าจังหวัดจะถอนจากคลังได้เสียเวลามากเหลือเกิน ความเดือดร้อนก็อยู่

แก่ราษฎร นี่เป็นอย่างนี้ ถ้าคราวที่จะช่วยชาวนากว่าจะขอถ้วยคำนี้ถูกท้านานแล้วเช่นนี้เป็นต้น ข้อนี้ขอฝากท่านรัฐมนตรีว่าจะมีทางช่วยให้เร็ว ๆ สักหน่อย ไม่ต้องโยกโย้กันเพราะการขอข้าวช่วยราษฎรความหิวบังคับอยู่ รัฐบาลจะมีทางช่วยให้เร็วยิ่งขึ้นจะได้ทันไม่ โดยเฉพาะข้อ ๒ ซึ่งประทานนี้ทำจริงผมอยากจะพูดแถมพูดเล่า เวลาที่ผู้แทนราษฎรจะใช้ความสังเกตในจังหวัดของตัวว่าเป็นอย่างไร ราษฎรจะถามว่าผู้แทนเป็นอย่างไรได้อะไรมาบ้าง ผู้แทนก็ไม่รู้ จะพูดอย่างไร กลับมาถึงกระทรวงมาหาอ่านดูถึงเรื่องซึ่งประทานนี้ท่านก็ชักแม่น้ำทั้ง ๕ อะไรอย่างนั้นอย่างนี้ อย่างจังหวัดสุรินทร์นั้น ขอโทษ อ่านดูคนเก่านั่นถึงแก่กรรมแล้วผมก็ยังไม่รู้ ก็ว่าจะได้นำท่านาดูถึงท่ารัฐมนตรีถึง ๒ ปีเช่นนี้เป็นต้น อย่างเวลานี้ก็เหมือนเจ้าหน้าที่จะไปถันเป็นการใหญ่ แต่ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่า ว่าที่สังเกตของผู้แทนราษฎรที่มาหารือกับรัฐมนตรีนั้น ท่านได้เอาใจใส่บ้างอย่างไรหรือไม่ เพราะได้ช่วยเหลือไปแล้วเพียงใดบ้าง มิฉะนั้นจะเป็นว่าผู้แทนไปพูด ๆ แล้วก็หายไป เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าอยากให้ท่านรัฐมนตรีให้ความมั่นใจข้าพเจ้าสักนิดว่า เมื่อได้สังเกตมาแล้วเรียนความแล้ว ในท้องถิ่นให้ทราบแล้ว ขอความกรุณาช่วยเหลือด้วยจะได้หรือไม่

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ: ในเรื่องเงินที่จะขอข้าวพืชพันธุ์ต่าง ๆ นี้ ในการช่วยเหลือชาวนานั้น ความจริงเมื่อก่อน ๆ นี้ก็เป็นการยาก เรื่องการหาเงินยืมเงิน ทนเมื่อมีความเดือดร้อนเมื่อต้นปีนี้ คือเมื่อฤดูแล้งนี้ ท่านนายกได้แบ่งเงินให้ก้อนหนึ่ง ให้เป็นทุนหมุนเวียนประมาณ แปดล้านบาท แบ่งไปสำหรับซื้อพืชพันธุ์ต่าง ๆ ส่วนหนึ่ง และการช่วยเหลือของประทานอีกส่วนหนึ่ง เงินนี้เองจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อน คือจังหวัดมีเงินหมุนเวียนโดยไม่ต้องมารบกวน คือจังหวัดจะจัดให้เอง นี่เข้าใจว่าวงเงินหมุนเวียนนี้เองจะได้ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องการเงินได้ ปี พ.ศ. ๒๔๗๓ รัฐบาลได้ตั้งงบขึ้นไว้งบหนึ่ง ซึ่งการหมุนเวียนนั้นหวังว่าจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนลงได้ประการหนึ่ง และประการที่สองที่

ว่าผู้แทนได้ตั้งข้อสังเกตมา แล้วไม่เอาใจใส่นั้น ความจริงข้อนี้ข้าพเจ้าได้ฟังและจับนี้ก็ได้ทำไป แต่ความจริงเรื่องนี้อาจจะล่าช้าเพราะผู้แทน ๆ อาจจะเขียนข้อสังเกตเสนอมาไม่ค่อยจะถูกต้อง ไม่ค่อยจะตรงกับจังหวัดนัก วิธีการบริหารแผ่นดินจะต้องสอบสวนไปทางจังหวัดว่าจะช่วยได้ไหม และจะต้องสอบสวนไปทางเจ้าหน้าที่ว่าจะช่วยได้หรือไม่ นี่เป็นเรื่องการบริหารซึ่งจะต้องร่วมมือกัน จะเอาให้ทันอกทันใจ เอาวันนี้จะให้เสร็จในวันนี้ตามที่ท่านขอร้องนั้นก็เป็นไปไม่ได้ จึงขอให้เห็นใจ และยิ่งกระทรวงนี้เป็นกระทรวงที่เกี่ยวกับการทำนา ชลประทานและปศุสัตว์ด้วยแล้ว ก็เป็นเรื่องความเดือดร้อนที่มาโดยตรง ของกระทรวงนี้ก็จะต้องเอาใจใส่ตามหน้าที่

นายยืน สิบนุการณ์ (สุรินทร์) : กระผมยังติดใจอยู่อีกนิดหนึ่ง คือเรื่องที่ท่านรัฐมนตรีกล่าวว่าเวลาจะใช้ความยังเกตมากราบเรียนแล้วทางรัฐบาลยังไม่เชื่อจะต้องถามไปอีก ซึ่งเป็นวิธีที่เสียหายมาก ผู้แทนราษฎรนี้ได้นำความเท็จมากล่าวหา ไม่ใช่หมายความว่าจะมาปลุกความเอาให้ชนะ เขาเป็นผู้แทนอยากจะเอาชื่อเสียง ถ้าผู้แทนเอาความเท็จมากราบเรียนรัฐมนตรีแล้ว ผมอยากจะให้ท่านประธานจดผู้แทนคนนั้นไว้ถึงขนาด ผมรับรองว่าเมื่อเห็นความทุกข์ของราษฎรก็เหมือนความทุกข์ของตัวเอง เมื่อเห็นความทุกข์ของราษฎรแล้วก็ต้องนำทุกข์มากราบเรียนต่อรัฐมนตรี เมื่อท่านรัฐมนตรีไม่เชื่อและมีหนังสือถามไป สมมติว่าเวลาเกิดโรคระบาดสัตว์ถ้าสังตายเป็นการใหญ่ ผู้แทนวิ่งมาหาแล้วรัฐมนตรีไม่เชื่อ ถามไปที่จังหวัด ถ้าจังหวัดจะสอบสวนได้สืบสวนได้สัตว์ตายหมด อย่างอหิวาต์ ผู้แทนมาบอกว่าแร้งกินตามถนน ขอให้แพทย์ไปโดยด่วน และก็ยังไม่เชื่อ ก็ต้องโทรเลขไปที่จังหวัด ถ้าจังหวัดตอบมาข้าอีกคนก็ตายหมด นี่กระผมอยากจะกราบเรียนความเข้าใจกับท่านรัฐมนตรีสักหน่อยว่าโดยฉะเพาะผู้แทนนั้น หากผู้แทนคนใดมากราบเรียนเรื่องเกี่ยวกับข้อสังเกตข้อเท็จจริงประการใด ขอกรุณาสังเกตให้

แน่ ๆ สักหน่อย กระผมขอความกรุณาอย่างนี้ ต่อไปรัฐบาลจะไม่ใช้คำพูดว่า "ไม่เชื่อ" จะได้หรือไม่ และขอให้เชื่อไว้ก่อนจะได้หรือไม่

ประธานสภาผู้แทน : ขอโทษ อย่าหาว่าผมเข้ากับรัฐมนตรี รัฐมนตรีไม่ได้บอกว่าไม่เชื่อผู้แทน แต่ว่าระเบียบการบริหารต้องดู ต้องสอบส่วนละเอียดอย่างนี้ เพราะฉะนั้นท่านถามว่าต้องเชื่อหรือไม่ ไม่ใช่กระทู้ตอบ

นายยืน สืบนุการณ์ (สุรินทร์) : คืออย่างนี้ ผู้แทนบางคนมาพูด ท่านบอกว่าอาจจะไม่เป็นความจริง ผมก็ต้องชักว่าถ้าไม่เป็นความจริงก็ให้บันทึกเอาไว้ว่าผู้แทนจังหวัดนั้นชนิดนั้นพูดไม่ดีหรืออะไรก็ได้

พระช่วงเกษตรศิลปการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ : ในเรื่องนี้อาจจะเข้าใจผิด ข้าพเจ้าไม่ได้เรียนต่อสภาว่าไม่เชื่อท่านผู้แทน ขอนขอให้ท่านเข้าใจเสียว่าวิธีปฏิบัตินั้นเมื่อท่านมีข้อสังเกตหรือข้อเท็จจริงแล้ว ข้าพเจ้าก็ขอรับ ไม่ใช่ไม่อยากจะรับ อันนี้ไม่ใช่ว่าข้าพเจ้าบอกว่าไม่เชื่อผู้แทนขอประทานโทษที่เข้าใจผิดเช่นนั้น ข้าพเจ้าไม่ได้พูดเช่นนั้น แต่ว่าเมื่อท่านอยู่ในฝ่ายนิติบัญญัติเช่นนี้ เมื่อท่านมีข้อสังเกตถึงความเดือดร้อนมาให้ ๆ ข้าพเจ้าก็จัดทำเหมือนกัน แต่ว่าในการสอบสวนนั้นเป็นหน้าที่ของฝ่ายเจ้าหน้าที่กระทรวงฝ่ายเจ้าหน้าที่เทคนิค คือจะต้องทำได้หรือไม่ คือไม่ใช่ท่านบอกว่าให้ทำก็ทำทันที ต้องสอบส่วนในด้านเทคนิค ไม่ใช่หมายความว่าท่านกล่าวเท็จ ขอประทานโทษข้อเท็จจริงในจังหวัดมีอย่างไร เพียงไร ก็ต้องสอบเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารก็ให้ถูกต้องเหมือนกัน ไม่ใช่หมายความว่าข้าพเจ้าว่าท่านกล่าวเท็จ ขอประทานโทษ ไม่ได้หมายความเช่นนั้น

ประธานสภาผู้แทน : หมดวาระกระทู้แล้ว ต่อไประเบียบวาระที่ ๔ เรื่องร่างพระราชบัญญัติ มีผู้เสนอญัตติ ๒ ราย คือคุณทองดี ยศราชวัน เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พ.ศ. ๒๔๘๒ ขึ้นมาพิจารณาเป็นอันดับแรก แล้วก็คุณโสภณ สุภชีระ ก็ได้เสนอมาอย่างเดียวกัน

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : เพื่อที่จะให้ที่ประชุมนี้ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พ.ศ.๒๔๙๒ นั้น ก็เพราะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่จำเป็นซึ่งจะให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ยากจนที่ได้เข้าไปอยู่ในอาคาร หรือเคหสถานของเจ้าของที่เป็นเศรษฐี ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วจะได้เป็นการที่จะเอียดเอาเปรียบผู้ที่มั่งมีหาไม่ เพราะเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้จะให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าของอาคาร เคหสถานดังนี้ จึงเป็นมูลเหตุให้ข้าพเจ้าได้นำญัตตินี้ขอความร่วมมือจากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย ขอให้พิจารณาก่อนระเบียบวาระอื่น ๆ

๑๐.๓๐ น.

นายใหญ่ สวัสดิชาต (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับญัตติของท่านสมาชิกที่เสนอมาขอเปลี่ยนระเบียบวาระ ความจริงกฎหมายในสภาจะว่าอะไรสำคัญกว่าอะไรนั้นย่อมเป็นการยาก ถ้าจะพิจารณาได้ทุกแง่ทุกมุม โดยเฉพาะเรื่องปัญหาเรื่องพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า เจ้าของญัตติที่เสนอก็เป็นกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการก็นั่งอยู่ในที่นี้ ก็ควรจะให้สมาชิกได้อ่านใช้รอบคอบ เพราะปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการที่สภานี้ก่อนรับหลักการนั้น มีแง่บกพร่องอยู่หลายประการ ท่านสมาชิกสภาแต่ละท่านก็จำเป็นอยู่เองที่จะต้องคิดโดยรอบคอบ เพราะว่าการร่างพระราชบัญญัติที่สลักสำคัญนี้ ถ้ามาเปลี่ยนแปลงในขณะนี้แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าข้อสำคัญต้องเป็นพระราชบัญญัติที่พิจารณาตามระเบียบวาระ อีกประการหนึ่งพระราชบัญญัติที่จะถึงระเบียบวาระต่อไปนี้เป็นพระราชบัญญัติสั้น ๆ แต่จะพูดถึงความเดือดร้อนของคนทุกคนจริง ๆ ก็มีอยู่เช่นกัน ปัญหาการเดือดร้อนที่จะใช้พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านี้มีอยู่ แต่ความจริงจะมีแค่ไหนเพียงไรก็จำกัดเหมือนกันไม่ใช่ทุกหย่อมหญ้าที่ขอเปลี่ยนระเบียบวาระนั้น ความจริงเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดที่เดือดร้อน

เพราะฉะนั้นการราชการประชาชนต้องคิดคอยอยู่ทุกวันเป็นเวลานานและมาก ด้วย
ข้าพเจ้าคิดว่าความเดือดร้อนและเหตุผลไม่ใช่เรื่องสำคัญ ถ้าจะนับจำนวนคน
และพิจารณาความเดือดร้อนกว่ากันแล้ว ร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่สภา
เมื่อ ๒ ปีก่อน แล้วรัฐบาลรับไปพิจารณาแล้วก็หายไปจนกระทั่งมาสู่สภา
แล้วผ่านไปยกเรื่องขึ้นปรึกษา สำหรับพระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าคิดว่าท่าน
สมาชิกคงทราบเหตุแล้ว จึงอยากจะให้พิจารณาตามระเบียบวาระเสียก่อน
เพราะจวนจะถึงอยู่แล้ว ให้เป็นไปตามระเบียบวาระที่เลขาธิการแจกแก่สภา
นี้ไป

๑๐.๓๒ น.

นายโสภณ สุภธีระ (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้เสนอ
เปลี่ยนระเบียบวาระ ให้ยกร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าขึ้นมาพิจารณา
ก่อน ความจริงกฎหมายฉบับนี้ท่านผู้แทนจังหวัดฉะเชิงเทราก็เสนอมาเป็นเวลา
นานแล้ว แต่ถ้ากว่าเนื่องจากสภานี้ได้มีมติให้ส่งไปยังกรรมาธิการเพื่อพิจารณา
แล้วส่งกลับย้อนมาถึงยังสภานี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าบรรดาท่านสมาชิกทั้ง
หลายคงรู้และได้อ่านตัวร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างละเอียดลออ ตลอด
จนบันทึกแย้งของนายพิชาญ บุลยง ตลอดจนบันทึกของกรรมาธิการ ความจริง
เรามีแล้วพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าปัจจุบันนี้ แต่ขอท่านทั้งหลายได้พิจารณา
คดีในโรงศาลทุกวันนี้ กฎหมายที่เราใช้อยู่ทุกวันนี้ไม่ได้ผูกใช้บังคับควบคุมเกี่ยว
กับค่าเช่านั้นเลย จะเห็นแต่ว่าถึงแม้ว่าศาลชั้นต้นจะพิจารณาแล้ว "เคส"
หมายความว่าอะไร และเข้ากฎหมายหรือไม่นั้น แต่ขณะที่ยกกฎหมายเป็นข้อ
กฎหมายแล้ว ศาลฎีกาเห็นว่าคำว่า "เคส" ถ้าแม้ว่ามีการประกอบการ
ค้าแล้วแม้จะมีคนอยู่อาศัยก็เป็นอุปกรณ์ หากการควบคุมผู้เช่าในลักษณะที่
ประกอบการค้าไม่มีดังนี้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายที่เราใช้อยู่ทุกวันนี้นั้น
แม้ว่าเรามีอยู่จริง แต่หาได้เป็นไปหรือสมดังเจตนาของสภาไม่ เพราะว่า

เนการัดความของศาลฎีกาแปรไปหมด กฎหมายมีกเหมือนไม่มี แต่ความเดือดร้อนก็บังเกิดขึ้น แต่กฎหมายที่ใช้อยู่ปัจจุบันนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ได้ทำความเป็นธรรมให้ ดังนี้ผู้เช่าและผู้ให้เช่าไม่ได้รับความเป็นธรรมดังกล่าวแล้ว ผู้ให้เช่าเองไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนตามสมควรในการที่เป็นเจ้าของนั้นก็เป็นความเดือดร้อนอยู่ เพราะฉะนั้นเห็นว่าเราน่าจะแก้ไขโดยเร็ว และมีข้อความในวรรคนี้ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่เป็นการสมควรและไม่เรียบร้อยในการทำคดีเกี่ยวกับการควบคุมค่าเช่านทางศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา ทั้งจำเลยก็อยากจะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายทางนี้คือว่าการควบคุมค่าเช่านั้นผู้เช่า และผู้ให้เช่าก็มีความยินดีที่จะได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมายฉบับนี้ เพราะฉะนั้นเราไม่น่าจะมีการขัดข้องเพื่อจะรับความเป็นธรรมจากกฎหมายฉบับนี้เมื่อเป็นดังนี้แล้วข้าพเจ้ามีความเห็นว่า เราไม่น่าจะยับยั้งเพื่อจะปล่อยชาวบ้านจะออกแต่ทำรับ ๆ ไม่ออกไปเสียที ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายสำคัญและมีความเกี่ยวพันคนเป็นจำนวนมาก เมื่อเช่นนี้เราจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบเพราะกฎหมายฉบับนี้เรายังไม่ได้รับหลักการ เพียงแต่ส่งให้คณะกรรมาธิการพิจารณาใหม่จนกว่าจะออกก็ ๒—๓ เดือน ความจริงข้าพเจ้ามีความเห็นใจเหมือนกันและที่ท่านเสนอจะ เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์ข้าพเจ้าก็เห็นใจสมมติว่าจะเอาจังหวัดนครสวรรค์ข้าพเจ้าก็พอใจ แต่เมื่อเสร็จจากจังหวัดนครสวรรค์ก็ควบคุมค่าเช่า ขอให้เป็นอย่างนี้

นายใหญ่ ศวิตชาต (นครสวรรค์) : ถ้าหากว่าเปลี่ยนแปลงอย่างที่ผู้แทนชอนแก่นว่าข้าพเจ้าก็พอใจ คือว่าเอาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์แล้ว ก็ถึงร่าง พระราช บัญญัติ ควบคุม ค่าเช่าอย่างนี้ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเพราะข้าพเจ้าผู้หนึ่งที่เป็นผู้เสนอญัตติก่อนผู้แทนชอนแก่น เพราะฉะนั้นเพื่อให้เป็นไปตามญัตติที่ข้าพเจ้าเสนอไป ข้าพเจ้าขอยืนยันให้เอาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่า

เช่านขนก่อน ถ้าพูดไปแล้วร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติที่จะให้ผลประโยชน์แก่ปวงชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่มีบ้านอยู่ซึ่งไปเช่าบ้านของเขาอยู่ในทุกวันนี้ให้ได้รับผล ไม่ต้องได้รับความบีบบังคับจากพวกเศรษฐีที่หน้าเลือด ข้าพเจ้าขอยืนยันและขอให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติโปรดเห็นใจ ข้าพเจ้าขอยืนยันตามเดิม

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้เอาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าขึ้นพิจารณาในลำดับแรกแล้วมีผู้เสนอว่าควรดำเนินตามระเบียบวาระ เมื่อเป็นเช่นนี้จะลงมติได้

นายโสภณ สุภาธีระ (ขอนแก่น) : ถ้าท่านประธานทำอย่างนั้นก็ผิดความประสงค์ไปหน่อย คือหมายความว่าข้าพเจ้ายืนยันว่าการที่คุณทองดีเสนอว่าให้เอาเป็นระเบียบวาระที่หนึ่งของวาระก็ไม่ขัดข้อง เพราะเห็นใจผู้แทนนครสวรรค์ เพราะฉะนั้นขอเสนอให้ลงมติในรูปนั้น

ประธานสภาผู้แทน : เป็นเรื่องเสนอขึ้นใหม่ ต้องว่ากันไปตามระเบียบ ขอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นว่าสมควรดำเนินตามระเบียบวาระตั้งที่ผู้แทนนครสวรรค์ได้เสนอมา โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๓ คน

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดเห็นว่าควรยกร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าขึ้นมาเป็นลำดับแรก โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๖ คน

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าดำเนินตามระเบียบวาระต่อไป ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดพิจิตร พุทธศักราช ๒๔๙๒ ของนายเกษม มุนีศรี (นครสวรรค์)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขต
จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร พ.ศ. ๒๔๙๒

หลักการ

เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร ให้มีความสะดวกแก่การปกครองท้องที่

เหตุผล

เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศยกฐานะหมู่บ้านหลาย ตำบล ขึ้นเป็นกิ่งอำเภอหนองบัวแล้ว ได้ระบุให้รวมตำบลต่าง ๆ ในเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตรยกขึ้นในปกครองของกิ่งอำเภอหนองบัว กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนั้น โดยเปิดทำการกิ่งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑ มีเจ้าพนักงานประจำกิ่งครบถ้วน แต่ที่ว่าการกิ่งตั้งอยู่ที่บ้านหนองบัว ตำบลหนองกลับ ในเขตอำเภอบางมูลนาค จังหวัดพิจิตร แต่เพราะเหตุที่ได้ยกตำบลต่าง ๆ ในจังหวัดพิจิตรเป็นส่วนน้อย และทั้งระยะทางไกลมาขึ้นอยู่ในเขตปกครองของกิ่งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ กิ่งนี้จึงขึ้นอยู่ในอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เวลาได้ล่วงเลยมาประมาณปีเศษแล้วก็ยังไม่ได้โอนตำบลและหมู่บ้านต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดพิจิตร มาขึ้นในเขตปกครองของกิ่งนี้ ทำให้ประชาชนที่อยู่ในตำบลใกล้เคียง ซึ่งในประกาศนั้นได้ระบุไว้ให้มาขึ้นในเขตปกครองของกิ่งนี้ ไม่ได้รับความสะดวกตามความประสงค์ของการยกหมู่บ้านทั้งหลายขึ้นเป็นกิ่ง จึงเห็นควรได้จัดการให้เป็นไปตามประกาศนั้น เพื่อความสะดวกแก่ประชาชนต่อไป

เหตุผลและรายละเอียดปรากฏในตารางแทน

ร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดพิจิตร พ. ศ. ๒๔๙๒

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตรเพื่อความสะดวกแก่การปกครองท้องที่

.....

.....

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร พ. ศ. ๒๔๙๒"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร โดยให้โอนตำบลหนองกลับและหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ ตำบลห้วยร่วม และหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลวังงิ้ว อำเภอบางมูลนาค จังหวัดพิจิตร มาขึ้นกิ่งอำเภอหนองบัว อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

และให้โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลบางคลาน อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร มาขึ้นตำบลท่าไม้ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

และให้โอนหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลเนินมะกอก อำเภอบางมูลนาค จังหวัดพิจิตร มาขึ้นตำบลดงพิกุล อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

(ลงชื่อ) เกษม บุญศรี ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ถ้วน เวกชาลิกานน, ป. จันทนพิมพ์, ฮวด ทองไรจน์, ชวลิต, ไถง, บุญเท่ง, โชติ วิชัยดิษฐ์, ภักดี, ก่อเกียรติ ษัฏเสน ใหญ่ ศวิตชาต, ผู้รับรอง

๑๐.๓๕ น.

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร พุทธศักราช ๒๔๙๒ ต่อที่ประชุมนี้มีหลักการว่า เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร เพื่อให้ถูกต้องกับประกาศของกระทรวงมหาดไทยที่ได้ประกาศตั้งกิ่งขึ้นไว้ และเพื่อความสะดวกของประชาชนที่อยู่ในเขตนั้น ในเหตุที่จะต้องโอนเขตจังหวัดนี้มาก็มีอยู่ดังนี้ เมื่อได้มีประกาศของกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งกิ่งหนองบัวขึ้นแล้ว ในกิ่งนั้นได้รวมเอาตำบลบางตำบลในเขตจังหวัดพิจิตรเข้ามาขึ้นแก่กิ่งนี้ และกิ่งนี้ขึ้นแก่อำเภอชุมแสงจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งอยู่ห่างเลยมาประมาณเกือบ ๒ ปีแล้วก็ยังไม่ได้โอนเขตที่อยู่ในจังหวัดพิจิตรขึ้นแก่กิ่งให้เป็นไปตามความประสงค์นี้ และที่ทำการของกิ่งไปตั้งอยู่ในเขตของจังหวัดพิจิตร เมื่อเวลามีเรื่องราวอะไรเกิดขึ้น แม้ทางเองก็จัดการช่วยเหลือกันไม่ได้ ต้องกลับไปยังเขตจังหวัดเดิมของตน ทำความลำบากให้แก่ประชา

ชนท้องถิ่นในเขตนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงจำเป็นต้องโอนตำบลเหล่านั้นมาขึ้นกับกิ่งอำเภอ เพื่อให้เป็นไปตามประกาศ ทำไมจึงต้องโอนมาขึ้นในเขตจังหวัดนครสวรรค์ เพราะว่าตำบลที่ยกขึ้นเป็นกิ่งนั้น มีตำบลที่อยู่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์มากกว่าตำบลที่อยู่ในเขตพิจิตร ตำบลที่อยู่ในเขตจังหวัดพิจิตรนั้นมีเพียงตำบลหนึ่งกว่า ๆ ไม่ใช่เต็มทั้งสองตำบลจริง ๆ หรือกับมีเศษของตำบลที่อยู่ใกล้เคียงกับกิ่งนั้นโอนมาขึ้นบางส่วนเท่านั้น โดยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องโอนมาขึ้นกับกิ่งนั้นและขึ้นกับจังหวัดนครสวรรค์ ด้วยเหตุนี้ชาวเขาจึงเห็นควรว่าจะได้โอนมาให้เป็นไปตามประกาศนั้น เพื่อความประสงค์และความสะดวกแก่ประชาชนในถิ่นนั้นต่อไป หวังว่าสภานี้คงจะรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไปด้วยดี

๑๐.๔๒ น.

นายเผด็จ จิราภรณ์ (พิจิตร) : เรื่องร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร ตามที่ผู้แทนนครสวรรค์ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อสภานี้ ผมในฐานะที่เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตรและอยู่ใกล้ชิดราษฎรและรู้ภูมิประเทศและเหตุการณ์เป็นอย่างดี ไม่เห็นด้วยในการที่จะรับร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนี้ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ท่านผู้แทนนครสวรรค์อธิบายเหตุผลว่า ตามที่รัฐบาลได้ประกาศยกกิ่งหนองกลับหรือหนองบัวนั้น แล้วเอาเขตจังหวัดพิจิตรบางนครสวรรค์บางยกขึ้นเป็นกิ่ง และอ้างเหตุผลว่าตั้งกิ่งในจังหวัดพิจิตรแล้วเอาเหตุผลนี้เพื่อเปลี่ยนแปลงเขต มันขัดกับความประสงค์ เพราะผมเพิ่งมาเป็นผู้แทน จังหวัดพิจิตรนี้ แต่เพื่อตั้งกิ่งมาขึ้นจังหวัดนครสวรรค์ จึงอ้างเหตุนี้เพราะฉะนั้นตั้งกิ่งก็ไม่ใช่ตั้งกิ่งกลาง การไปตั้งกิ่งที่เขตพิจิตรแล้วก็จะทวงกลับมานครสวรรค์ ความจริงกิ่งนี้ควรขึ้นกับจังหวัดพิจิตรด้วยซ้ำไป เมื่อไปตั้งกิ่งในเขตจังหวัดพิจิตรก็ควรขึ้นจังหวัดพิจิตร ในอำเภอที่ใกล้ที่สุด คืออำเภอบางมูลนาค แล้วก็ได้แถลงให้ทราบในตอนต้นกับรายการในมาตรา ๓ ไม่ตรงกัน ความประสงค์ของผู้แทนนครสวรรค์นอกจากจะเอากิ่งหนองบัวแล้ว ใน

ราชการ ๓ ยังแถมได้เอาอำเภอโพทะเลมาขึ้นจังหวัดนครสวรรค์ โดยให้โอนตำบลหนองกลับและหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ มาขึ้นจังหวัดนครสวรรค์อีก โดยเหตุผลแถลงถึงเรื่องหนองกลับ แต่รายละเอียดกลับแถลงเอาอำเภอโพทะเลอำเภอบางมูลนาค เหตุที่น่าสงสัยอันนึกคืออำเภอจังหวัดพิจิตร โดยเฉพาะอำเภอบางมูลนาค อำเภอชุมแสง อำเภอโพทะเลทั้งสามอำเภอนี้ตั้งอยู่กลางเขตติดต่อกับอำเภอต่างมานมนานแล้วไม่ได้เปลี่ยนแปลงอย่างใด การไปมาของราษฎรก็สะดวกอย่างยิ่ง เหตุใดจะต้องมาไม่สะดวกหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เหตุผลในทางการเมืองซึ่งจะแจ้งต่อสภานั้นคือจังหวัดนครสวรรค์ขณะนี้มีผู้แทนเมืองชั้นตรีเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ๒ คน ถ้าโอนจังหวัดพิจิตรมาเพิ่มเติมขึ้นแล้ว ซึ่งขาดอยู่จำนวน ๒ หมื่นคนก็จะได้ผู้แทนเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่ง เหตุผลทางการเมืองมาแถรถความสะดวกและการเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัด ความจริงการเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดถ้าจะปรับปรุงกันทั้งหมดแล้ว ควรจะเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์ให้พิจิตรบ้าง พิจิตรก็ต้องมาให้นครสวรรค์บ้าง นี่จะเปลี่ยนแปลงเฉพาะเอาเข้ามา ไม่เปลี่ยนแปลงเฉพาะที่ออกไปบ้าง นี่เป็นเหตุผลที่สภานควรจะพิจารณา มีหมู่บ้านจังหวัดนครสวรรค์หลายแห่งใกล้กับเขตอำเภอจังหวัดพิจิตร ทำไมผู้แทนไม่ตัดมาให้ผมบ้าง ผมไม่เอาของใครมาใครมีแค่ไหนก็เอาแค่นั้นดีกว่า พลเมืองไม่พอก็ผิดชนกลับกัน นี่เป็นเหตุผลทางการเมือง เหตุผลข้อเท็จจริงก็ใคร่เรียนต่อสภานว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดในขณะผู้แทนไม่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ สภาพท้องถิ่นแท้จริงจะสะดวกจะเกี่ยวกับการเสียหายหรือไม่ระยะใกล้ไกลแค่ไหนหรือไม่ ราษฎรสมัครหรือไม่นั้น ความจริงฝ่ายรัฐบาลก็รู้ข้อเท็จจริงอยู่เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัตินี้ความจริงก็ควรจะมีแผนที่แนบมาสักฉบับหนึ่งเพื่อให้เห็นว่าการคมนาคมมีมีศาสตร์แห่งลำคลองน้ำเส้นเขตแดนธรรมชาติระหว่างต่อจังหวัดเป็นอย่างไร ถนนหนทางเพิ่มขึ้นหรือไม่ ความจริงถนนหนทางไม่เพิ่มขึ้นเลย คงมีแต่เดินอย่างไรก็มีอย่างนั้น ความสะดวกของราษฎรผมไม่เห็นว่ายากเย็นอย่างไรแต่เดิมอยู่อย่างไรก็มีอย่างนั้น

และจะนักการราษฎรอยู่เขตนั้น จะไปยกทหนึ่งสะดวกยกทหนึ่งนนจะมองใน
แง่ราษฎรไม่ได้ ต้องมองในแง่เจ้าของทดินด้วย ตำบลห้วยร่วม หนองกลับ
เจ้าของทดินโดยมากอยู่ตลอดอำเภอบางมูลนาค โอนอำเภอเขาชุมจังหวัดนครสวรรค์ ราษฎรจะเสียภาษีก็ไม่สะดวก อันนี้เราจะต้องพิจารณากัน
หลายๆแง่ทั้งเจ้าของทดินและราษฎรที่ได้อาศัยอยู่ในทดินนั้นด้วย ด้วยเหตุผล
ย่อๆที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนให้ทราบนี้ ก็ใคร่จะขอร้องให้สมาชิกทั้งหลายเห็น
ว่าการเปลี่ยนแปลงจังหวัดนครสวรรค์นี้ ถ้าหากว่ารับหลักการไปแล้วก็จะเป็น
การไม่เป็นธรรมไม่ได้ผลแก่ราษฎรอย่างแท้จริง ส่วนในด้านผู้แทนแล้วยังไม่
ทราบว่าข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่น ควรจะต้องหาข้อเท็จจริงจาก รัฐบาลให้แน่ชัด
เสียก่อน จึงเห็นว่าไม่ควรที่จักรับหลักการนี้

๑๐.๕๐ น.

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ตามที่ท่านผู้แทนจังหวัด
พิจิตรขัดข้องเห็นว่าไม่ควรจะรับร่างพระราชบัญญัตินี้ อ้างเหตุผลต่างๆ ดัง
ที่ทราบกันอยู่แล้ว ที่ท่านบอกว่าควรไปขนกับจังหวัดพิจิตร ข้าพเจ้า
ขอพูดในทันที ขอปฏิญาณได้ว่าที่ข้าพเจ้าเสนอมานี้ไม่มีเหตุผลทางการเมือง
เลยแม้แต่นิดเดียว มุ่งแต่ความสะดวกของประชาชนเท่านั้น เมื่อท่านบอกว่า
เขตนครควรจะขนแก่พิจิตร ข้าพเจ้าก็พอใจ แต่ขอให้เป็นความประสงค์
ของราษฎรและเป็นความสะดวกของราษฎรเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดของที่
จะทำอย่างนั้น แต่เหตุใดมาขนกับนครสวรรค์ ข้าพเจ้าก็ขอยกแจงว่าอยู่ในเขต
นครสวรรค์ ๔ ตำบล ในเขตพิจิตรมีเพียงตำบลเดียว มีหมู่บ้านเล็ก
น้อยที่เพิ่มเติมขนมา เมื่อเช่นนี้ความจำเป็นที่จะขนแก่นครสวรรค์ก็
มากขึ้น

ถึกประการหนึ่งคนในท้องถิ่นทั้งเดียวนี้ไม่ต้องถึงพิจิตร เพียงอำเภอ
บางมูลนากเท่านั้นต้องผ่านมาชุมแสงก่อนแล้วจึงไปบางมูลนาก เป็นเช่นนี้ใน

การติดต่อของประชาชน เพราะฉะนั้นถ้าโอนมาขนกับชุมแสงแล้ว เข้ามาอย่างมากก็ชุมแสงไม่ต้องไปบางมูลนาค นี่เป็นอย่างนี้ และในการที่ทักเมืองกน เรื่องนี้มีมานานแล้วตั้งแต่คุณเผ็ดจได้ปรารภเรื่องนี้ขึ้น และต่อมาคุณใหญ่ได้เป็นผู้แทนเขตนี้ก็ได้ปรารภถึงเรื่องนี้ และชาวบ้านก็พอใจ ทางรัฐบาลไปบอกกับชาวบ้านว่าถ้าตั้งกิ่งแล้วจะขอแรงชาวบ้านให้ช่วยเหลือ ชาวบ้านไม่ยอม เพราะเกรงว่าจะขัดกัน ผลที่สุดทางรัฐบาลต้องไปหาคณะกรรมการให้ไปพูดกับชาวบ้าน เมื่อพระไปพูดกับชาวบ้านเช่นนั้นแล้ว ชาวบ้านก็ยอมเพื่อให้ความช่วยเหลือในการสร้างกิ่งทุกสิ่งทุกอย่าง สำหรับในเขตที่ตั้งกิ่ง แต่ว่ากรมเงื่อนไขให้มีการปลูกตั้งกิ่งแล้วพร้อมที่จะให้ทุกอย่าง ก็มีการปลูกตั้งกิ่งขึ้น แล้วทางราชการไปตรวจตราเรื่องที่ดินในเขตที่ตั้งกิ่งนี้เสร็จแล้ว เห็นว่าควรตั้งกิ่งที่ตำบลหนองกลับ ที่ตำบลหนองกลับเป็นที่ศูนย์กลางของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ จึงเห็นควรตั้งในที่นั้น ที่นี่เมื่อปลูกตั้งกิ่งขึ้นแล้วที่ทำการกิ่งเวลานี้อาศัยใต้ถุนกุฏิพระอยู่ ต้องเอากุฏิพระไปทำการกิ่งอยู่ในขณะนี้ ในเวลานี้ยังไม่เสร็จจริงมันเป็นอย่างนี้ ที่นี่ทำไมในหมู่บ้านต่าง ๆ ที่โอนมา ขอให้นึกดูว่าหมู่บ้านติดกับอำเภอหนองกลับมาที่กิ่ง ๒—๓ กิโลถึงตัวอำเภอ แต่ไปอำเภอบางมูลนาค ๔๐ กิโล เพราะฉะนั้นตำบลห้วยร่วมติดกับหนองกลับจึงต้องมาขึ้นกับกิ่งนี้ ที่ขึ้นกับกิ่งนี้ไม่ใช่ชักจูงใคร ข้าพเจ้าไม่เคยไปพบราษฎรในที่นั้นเลย เป็นความประสงค์ของราษฎรในที่นั้น ราษฎรร้องเรียนทางฝ่ายปกครอง ทางฝ่ายปกครองก็ถามถึงข้อเท็จจริง ชาวบ้านก็ส่งเรื่องมาที่มหาดไทย ข้าพเจ้าก็เก็บเอาเรื่องที่ขึ้นนั้นมาเสนอเป็นพระราชบัญญัตินี้ ที่ผมว่าเป็นความประสงค์ของราษฎรอันหนึ่ง

และอีกอันหนึ่งบอกว่าข้าพเจ้าโอนไปหมด ๑๒ หมู่บ้าน คือการโอนนั้นจะไปโอนกระปริดกระปรอยนั้นไม่ได้ เมื่อเห็นสมควรอย่างไรก็โอนได้เป็นคราวเดียวกัน คือในการโอนเขตนี้ยังมองเห็นความสะดวกของราษฎร

เป็นใหญ่ และราษฎรเขาก็มองความสะดวกของเขา มีเป็นเหตุผลที่ชาวบ้านต้องการจะโอน และการโอนนี้เมื่อมันใกล้ต่ออำเภอแล้ว การติดต่อการไปมาค้าขายของราษฎรก็เป็นปกติ และเป็นความสะดวกแก่ราษฎรอย่างมาก และอยู่ในเขตลำน้ำ ไม่มีเขตธรรมชาติ คือมีคลองคันคลองเรือไปมาก็ได้สะดวกถ้าจะเดินมาก็ชักเวลาเพียงชั่วโมงกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ ชาวบ้านก็เสนอเรื่องมาเอง ข้าพเจ้าก็เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่ราษฎร และได้สอบข้อเท็จจริงแล้ว และเห็นว่าเป็นความสะดวกแก่การปกครอง จึงเห็นว่าควรจะเสนอเป็นพระราชบัญญัติขึ้นมา ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นความจำเป็นจึงได้เสนอโอนมา หวังว่าสภาคงจะรับไว้พิจารณาด้วยดี

๑๐.๕๔ น.

นายเพทาย **โชตินุชิต** (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าได้ฟังข้อเสนอและข้อคัดค้านของท่านสมาชิกทั้งสองฝ่ายในฐานะที่เป็นผู้แทนของแต่ละจังหวัดในการที่จะโอนนี้แล้ว สำหรับส่วนตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นว่าตามที่ท่านผู้แทนพิจารณาได้แถลงชี้แจงเหตุผลต่อสภานั้นเป็นที่ยอมรับฟังได้ แต่ว่าปัญหาข้อนี้เราได้พูดกันมามากแล้ว ในการที่ผู้แทนขอโอนเขตเพื่อขยายตัวแคบและขยายพื้นเมือง ซึ่งสภาได้ว่ากันหลายครั้งหลายหนแล้ว เราต้องพิจารณาให้ถ้วน มิฉะนั้นจะไม่รู้จักจบสิ้น แล้วตามประวัติศาสตร์ของสภา คือความจริงทางฝ่ายผู้เสนอก็อ้างว่าเพื่อความสะดวกของประชาชนในเขตอีกจังหวัดหนึ่ง สมมติว่าจังหวัด ก. ในการไปจังหวัด ก. ไม่สะดวกจะต้องไปจังหวัด ข. แต่ผู้แทนจังหวัด ข. เสนอร่างพระราชบัญญัติขอโอนดินแดนหรือเขตแดนมาจังหวัด ข. ของตน ในเรื่องนี้พิจารณาแล้ว ในฐานะที่ท่านเป็นผู้แทนจังหวัด ก. ท่านควรจะดูแลความทุกข์สุขของราษฎรในจังหวัด ก. มากกว่า เราพูดกันโดยไม่ต้องพิจารณาเหตุผลอื่น คือถ้าเอาจังหวัด ก. ไปจังหวัด ข. แล้ว ก็เป็นหน้าที่ของจังหวัด ก. มากกว่าว่าควรจะมาจังหวัด ข. สะดวก ผู้แทนจังหวัด ก. ควรจะเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

นมา ด้วยเหตุใดจึงจะต้องเป็นอย่างนั้นทุกครั้งทีเดียวหรือไม่ก็ไม่เสมอไป ข้าพเจ้าจะยกตัวอย่างให้ฟัง คือผู้แทนนครสวรรค์ต้องการจะให้ราษฎรในจังหวัดพิจิตรมาอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์สะดวก เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มา คือท่านก้าวก่ายมากไป ทั้งๆที่เขามีผู้แทนของเขาที่จะรักษาสิทธิและผลประโยชน์ คือความจริงควรจะเป็นคุณเผด็จๆที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นมา คือเขาควรจะเสนอเพื่อความสะดวกของราษฎรของเขา เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าจับใจความได้ว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้เสนอมานี้ไม่มีเจตนาอะไรที่บริสุทธิ์แท้จริง อาจจะมีนโยบายในทางการเมืองอะไรสักอย่างหนึ่ง แล้วอาจจะมีแนวทางเปลี่ยนแปลงขยายดินแดน ต้องการพลเมืองเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง คือถ้าเป็นหลักที่บริสุทธิ์ใจอย่างที่กระผมกราบเรียนแล้วควรให้คุณเผด็จเสนอว่า ราษฎรจำเป็นต้องติดต่อกับจังหวัดพิจิตรลำบาก ขอให้ราษฎรของเขาได้รับความสะดวกมาจังหวัดนครสวรรค์ ขอโอนทางพิจิตรมาขึ้นนครสวรรค์จะสะดวก แต่พระราชบัญญัติอย่างนี้ผู้แทนเสนอไม่ได้ แต่เรื่องนี้เฉพาะทางรัฐบาลควรได้พินิจพิจารณา เพราะเป็นผู้ทราบข้อเท็จจริงอย่างคุณเผด็จว่า เพราะฉะนั้นในชั้นนี้อยากจะทราบถึงความเห็นรัฐบาล ว่าจะมีความคิดเห็นในเรื่องนี้อย่างไร แล้วสภาจะได้พิจารณาได้ถูกต้องตามเหตุผล

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามว่ารัฐบาลจะมีความเห็นอย่างไรหรือทำการอย่างไร ในเรื่องนี้ถ้าหากว่าได้ชี้แจงแล้วดูเหมือนจะทำให้ประจักษ์ประนอมหรือตกลงกันได้เป็นที่เรียบร้อยคงไม่เสียเวลา ตามที่ท่านผู้มีเกียรติแห่งจังหวัดนครสวรรค์เสนอพระราชบัญญัตินี้ คือโอนในเขตของจังหวัดพิจิตรในหลายแห่งหลายหมู่บ้านด้วยกัน แต่ข้อที่ท่านอภิปรายๆในหลักที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทยว่าได้จัดการไปแล้วประการใด ในชั้นนี้เป็นการถูกต้อง คือกระทรวงมหาดไทยมีความคิดเห็นอย่างหนึ่ง ในการที่จะโอนเขตจังหวัดพิจิตรไปไร แล้วสภาจะได้พิจารณาได้ถูกต้องตามเหตุผล

ขึ้นจังหวัดนครสวรรค์ ขึ้นอำเภอชุมแสง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยพิจารณาระหว่างถึงหนองบัว ซึ่งเป็นกิ่งอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในอำเภอชุมแสง แล้วระหว่างตำบลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดให้ขึ้นอำเภอชุมแสง ถึงหนองบัวนั้น กระทรวงมหาดไทยจะเสนอเป็นพระราชบัญญัติต่อไป และเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีแล้ว เพื่อจะประกาศโอนเขตจังหวัดพิจิตรขึ้นอำเภอชุมแสง โดยเฉพาะกิ่งหนองบัวซึ่งตั้งอยู่ในเขตนครสวรรค์เดิม ที่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ อำเภอชุมแสง โอนเขตจังหวัดพิจิตรมาอยู่ถึงหนองบัวซึ่งทางไปมาสะดวกติดต่อกับอำเภอนั้นได้

ที่ปรึกษาว่าทางด้านผู้แทนจังหวัดนครสวรรค์ผู้มีเกียรติก็อภิปราย ในแง่นี้ และในเรื่องที่กระทรวงมหาดไทยเห็นพ้องด้วย และจะออกเป็นพระราชบัญญัติไปก็คำนึงถึงพระราชบัญญัติที่ท่านเสนอนี้มามากมายหลายตำบลด้วยกัน ในเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยยังไม่เห็นพ้องด้วยที่จะโอนเขตจังหวัดพิจิตรขึ้นจังหวัดนครสวรรค์ มีบันทึกซึ่งข้าพเจ้าจะได้เสนอชี้แจงบันทึกดังนี้ เพราะว่าตำบลต่าง ๆ ข้าพเจ้าได้บันทึกแล้ว ซึ่งหลายตำบลจำได้ยากที่เกี่ยวบันทึกเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน เฉพาะการโอนตำบลหนองกลับ และห้วยร่วมซึ่งขึ้นกับอำเภอบางมูลนากจังหวัดพิจิตร กระทรวงมหาดไทยได้สอบถามราษฎรแล้วเห็นชอบให้โอนเฉพาะตำบลหนองกลับ อำเภอบางมูลนากไปขึ้นอยู่กับกิ่งอำเภอหนองบัว อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งราษฎรก็สมัครใจ แต่หมู่ที่ ๓—๒—๓—๔—๕ ๘ และ ๙ ตำบลห้วยร่วมเมื่อสอบสวนไปยังจังหวัดพิจิตรแล้ว จังหวัดพิจิตรแจ้งว่าราษฎรไม่สมัครใจจะโอนไป เพราะเห็นว่าการคมนาคมมาติดต่อยังจังหวัดนครสวรรค์ไม่สะดวก เพราะไม่มีถนนหรือทางเดินเท้า ตำบลหนองกลับมีพลเมืองอยู่ ๓,๐๗๐ คน

ที่ในข้อ ๒ การโอนหมู่ที่ ๗ ตำบลบางคลานอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตรไปขึ้นตำบลท่าใหม่ อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ได้สอบถามจัง

หวัดทั้งสองแต่ว่าเห็นสอดคล้องทั้งสองฝ่ายเพราะการไปมาสะดวกกว่าอำเภอบางมูลนาค ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร แต่ถ้าจะไปอำเภอชุมแสงก็ประมาณ ๒–๗ กิโลเมตร การติดต่อราษฎรก็ติดต่อค้าขายกันกับอำเภอชุมแสงอยู่แล้ว พลเมืองประมาณ ๑,๐๐๐คน ภายหลังขอตัดออกเพราะถ้าโอนไปจะทำให้จำนวนพลเมืองของจังหวัดเพิ่มขึ้นอันจะทำให้จำนวนผู้แทนเพิ่มขึ้นอีก ๑ คน เพราะจังหวัดนครสวรรค์ในขณะนี้มีพลเมือง ๓๗๑,๙๙๙ คน ซึ่งเมื่อรวมกับจำนวนพลเมืองในตำบลหนองกลับซึ่งมีอยู่ ๑๙๗๐ คน และจำนวนพลเมืองหมู่ที่ ๗ ตำบลบางคลานซึ่งมีอีกจำนวน ๑,๐๐๔คน ก็จะเป็นจำนวน ๓๗๔,๗๐๗ คน ข้อ ๙ ในการโอนหมู่ที่ ๑–๒–๓–๔–๕–๖ และ ๙ ตำบลห้วยร่วม และหมู่ที่ ๗ ตำบลวังงิ้ว ความเป็นจริงเขาบอกว่าเป็นหมู่ที่ ๗ แน่ ไม่ใช่หมู่ที่ ๗ เมื่อไปขึ้นกับอำเภอหนองบัวอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ไม่สะดวก ต่อไปการโอนหมู่ที่ ๑–๒–๓ ตำบลเนินมะกอก อำเภอบางมูลนาค จังหวัดพิจิตร ไปขึ้นตำบลดงพิกุล อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ตามทางสอบสวนของเจ้าหน้าที่ ราษฎรในหมู่บ้าน ทั้ง ๓ หมู่อยู่ใกล้กัน ระหว่าง ๓–๖ กิโลเมตร อยู่ห่างอำเภอบางมูลนาคประมาณ ๙ ถึง ๑๐ กิโลเมตร แต่ราษฎรไม่สมัครใจโอนไปขึ้นกับอำเภอชุมแสงโดยอ้างว่า ไม่สะดวก การติดต่อกับอำเภอบางมูลนาคสะดวกอยู่แล้ว มีทางเดินเท้าซึ่งใช้ติดต่อได้ทุกฤดูกาล จึงขอเรียนต่อสภาตามที่เจ้าหน้าที่ได้บันทึกและสอบสวนมาแล้วนั้น ตามที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ได้บันทึกและสอบถามมาแล้วมีดังนี้ เพราะฉะนั้นทางกระทรวงมหาดไทยจึงเห็นว่าควรจะโอนตำบลหนองกลับ ไปขึ้นกิ่งอำเภอหนองบัวในจังหวัดนครสวรรค์ ทางกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบเพียงเท่านี้ เรื่องนี้เคยพูดครั้งก่อนแล้ว ควรให้ทางฝ่ายมหาดไทยพิจารณาโอนเขตจังหวัดเสียให้เป็นที่เรียบร้อย ทางกระทรวงมหาดไทยก็เคยได้รับข้อสังเกตของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ได้มีหนังสือแจ้งไปยังข้าหลวงประจำจังหวัด

แล้ว บัดนี้เขาก็ได้พิจารณาอยู่ว่าควรแก้ไขอย่างไร หรือจะได้พิจารณาร่วมกันทุกๆจังหวัดในเขตติดต่อกัน ตลอดจนจะได้ซักถามท่านผู้แทนทั่วส่วนว่าจะสมควรประการใดจะได้พิจารณาต่อไป ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยที่เรียนท่านสมาชิกก็เพียงเท่านี้

๑๑.๐๕ น.

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : ข้าพเจ้าได้ฟังผู้เสนอและผู้คัดค้านตลอดจนผู้แทนจังหวัดชนบุรีและท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว ข้าพเจ้าเกิดแง่คิดขึ้นใหม่ดังที่ข้าพเจ้าจะได้กราบเรียนท่านประธานดังต่อไปนี้ ที่ท่านผู้แทนจังหวัดชนบุรีท่านบอกว่าท่านได้จับข้อเท็จจริงได้ประการหนึ่งว่าผู้แทนที่เสนอจะเอาตัวแดนของอีกจังหวัดหนึ่งมาขนกับจังหวัดของตน เหตุใดจึงเสนอเช่นนั้น ท่านเข้าใจว่าคงจะมีความจริงใจ หรือความอะไรก็ตามแฝงอยู่ในใจของท่านผู้แทนที่จะเสนอเอาตัวแดนมานั้น ความจงรักภักดีเดือดร้อนก็ควรจะเป็นหน้าที่ของผู้แทนของจังหวัดที่ตัวแดนจะถูกเสียไป ควรจะเสนอเป็นพระราชบัญญัติเข้ามาเพื่อความสะดวกของประชาชน เพื่อจัดความเดือดร้อนของประชาชน ข้าพเจ้าได้ฟังข้อนี้แล้ว ขอให้ความเห็นว่าผู้แทนจังหวัดที่เสนอจะเอาตัวแดนเข้ามาให้นั้นได้กระทำแทนประชาชนทั้งประเทศ คือเป็นผู้แทนของปวงชนทั้งประเทศ ไม่ใช่ของจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง เหตุใดประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจึงมาอาศัยผู้แทนอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งเขาจะขอโอนตามไปขึ้นด้วย เพราะเหตุว่าราษฎรจะไปยื่นความเดือดร้อนร้องทุกข์ต่อผู้แทนของตนเช่นจังหวัดพิจิตรเป็นต้น ประชาชนที่อยู่ในเขตนี้นึกคิดว่าผู้แทนพิจิตรคงจะไม่ทำให้เป็นแน่ เพราะจะต้องเสียหน้าท่านไป คือมาเป็นผู้แทนแล้วเสียตัวแดนไป ประชาชนทั้งจังหวัดจะดำหนิติเตียนและอีกประการหนึ่งประชาชนที่จะไปยื่นคำร้องต่อคุณเผด็จ หรือผู้แทนจังหวัดพิจิตร ขอประทานโทษที่แสดงให้เห็น

ว่าประชาชนนิยมความเบื่อหน่ายต่อผู้แทนพจตร จะไม่มีความรักใคร่ผูกพันกันอีกแล้ว ถ้าทำเช่นนั้นผู้แทนพจตรก็จะเห็นว่าราษฎรไม่ชอบผู้แทนจังหวัดพจตร แต่ราษฎรก็เห็นว่าผู้แทนจังหวัดพจตรคงไม่ทำให้ จึงยินดีที่จะมาร้องทุกข์ต่อผู้แทนที่ไม่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์มาแต่เดิมให้ช่วยทำ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าเป็นเช่นนั้น ยังไม่ทราบว่าผู้แทนนครสวรรค์มีเจตนาอะไรเกี่ยวข้องแฝงอยู่ แต่ข้าพเจ้าฟังรัฐมนตรีอภิปรายแล้วว่าประชาชนไม่อยากมาขึ้นกับจังหวัดนครสวรรค์ ข้าพเจ้าขอกราบเรียนกับท่านประธานว่า ประชาชนเขาจะมาขึ้นหรือไม่ มีอยู่ ๒ ประเภท ประชาชนประเภทที่ ๑ ไม่อยากไปขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ไปตรวจตราจับกุมได้สะดวก พวกนี้ตามเหล่าเถื่อนจับปลาโดยไม่ได้รับการควบคุมจากเจ้าหน้าที่ คือเป็นที่อยู่ห่างไกลการปกครองของบ้านเมืองแล้วก็ไม่อยากจะขึ้นกับเจ้าหน้าที่ที่เข้มแข็ง อีกพวกหนึ่งอยากจะขึ้นกับจังหวัดนครสวรรค์ เพราะเหตุว่าพวกทุจริตมีมาก ปล้นสดมภ์ตามเหล่าเถื่อนฆ่าหมู่เถื่อน เต็อตร้อน เพราะฉะนั้นเขาจึงอยากมาอยู่กับจังหวัดนครสวรรค์เสียเพื่อให้ปกครองให้เป็นไปด้วยความร่มเย็นเป็นสุข เพราะฉะนั้นจึงแบ่งเป็น ๒ ประเภท พวกที่ไม่อยากมาคือพวกทุจริต ที่ประชุมราษฎรเพื่อฟังเสียงราษฎร กระทรวงมหาดไทยก็ตั้งกรรมการไปพิจารณาหยั่งเสียงฟังความเห็นของราษฎรแล้ว และเจ้าหน้าที่ของจังหวัดเดิมคือจังหวัดพจตรได้เรียกราษฎร ๒ จังหวัดมาประชุมกันในเขตของจังหวัดพจตรเอง เพราะนายอำเภอจังหวัดพจตรและกำนันผู้ใหญ่บ้านพจตรเขาไม่อยากเสียดินแดน ให้นครสวรรค์เพราะฉะนั้นเขาก็เอาราษฎรที่ไม่อยากไป มาประชุมร้อยละ ๔ ร้อยละ ๕ มาประชุมแล้วก็ไม่เห็นด้วยที่จะมาขึ้นกับจังหวัดนครสวรรค์ ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ แล้วเราเป็นสภาที่จะต้องออกกฎหมายของบ้านเมือง เพื่อให้ความสงบสุขและเรียบร้อยของประเทศชาติของเรา ทำไมเราจะไปฟังเสียงข้าราชการที่ถกเถียงกันอยู่ทั้งสองจังหวัด จังหวัดพจตรก็ไม่อยากมาขึ้นจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ก็ไม่อยากขึ้นจังหวัดพจตรอย่างนี้ก็ไม่ควร

จะมาฟังจนเกินไป ย่อมมาผูกมัดสภาน้ เรามีอำนาจอยู่ในกำมือของเราแล้ว สภานควรจะตั้งกรรมาธิการของเราขอกไป ที่เคยเป็นข้าหลวงกำมนายอำเภอ กำ ซึ่งมีความรู้เชี่ยวชาญในสภานควรจะตั้งกรรมาธิการขอกไป ตำบลไหน ควรจะขึ้นจังหวัดนครสวรรค์หรือจังหวัดพิจิตร ข้าพเจ้าฟัง ๆ ด้วยความเป็น กลางทั้งสองฝ่ายมัวแย่งไปแย่งมา เหตุผลก็ข้ออยู่นควรสภาอย่างนจะตั้งกรรมาธิการขอกไปแล้วตรวจดูสภาพในทางภูมิศาสตร์ ในทางเศรษฐกิจ หลักในการปกครอง ความสะดวกของประชาชนในทางคมนาคมในหลักวิชาการปกครองแล้วก็มาเสนอต่อสภาน ตำบลนควรขึ้นจังหวัดนครสวรรค์ ตำบลนควรขึ้นอยู่จังหวัดพิจิตร สภานควรตั้งกรรมาธิการผู้มีเกียรติมีความรู้สูงทรงคุณวุฒิที่สามารถก็จะชี้แจงต่อสภานได้ ข้าพเจ้าเห็นอย่างนจึงขอวิงวอนประธานและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแห่งสภาน ควรมีกรรมาธิการของเราทุกๆ เรื่องขอกไปพิจารณาข้อเท็จจริงว่าควรเป็นอย่างไร

๑๑.๑๑ น.

นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ (เพ็ชรบูรณ์) : ผมได้ฟังผู้แทนชัยนาทกล่าวแล้ว ขอเรียนว่าอย่างน ในเรื่องการโอนไปและจะควรฟังความเห็นประชาชนหรือไม่ ผมเห็นว่าเวลาน้เป็นการปกครองคนไม่ใช่ปกครองสัตว์จะกักกันให้เขาอยู่จำเจนนไม่เหมาะ ประชาชนเขาก็คิดว่าจะอยู่จะไปเป็นการสมควรหรือไม่ ไม่ควรจะฟังเป็นหลัก ถ้าเขามาอยู่นครสวรรค์อาจจะมีญาติพี่น้อง เวลาจะมีกิจการธุระเกี่ยวกับใคร หรือเรื่องโรงศาลหรือธุระอะไรก็ดี เขาไม่อยากจะมาจะเข้าใจอย่างนนักไม่ได้ จะไม่เชื่อฝ่ายบริหารอย่างนนหรอ เพราะฉะนนผมเห็นว่าควรจะถามเขาบ้าง นับก็ประการหนึ่งในการตั้งกรรมาธิการของสภาไปนนดูเป็นการเอกเกริก ใหญ่โตเกินไป มีหลายจังหวัดแล้วไปสนุกกันมากกว่า ควรเชื่อในข้อเท็จจริงของฝ่ายบริหารซึ่งมีท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยบอกแล้วว่า มีบางตำบลและบางอำเภอไม่ควรเอามา และก็รับรองว่าเวลาน้ก็ส่งไปทั่ว ๆ ทุกจังหวัด

แล้ว กระผมเห็นว่า เพื่อความเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนไม่ให้กระทบกระเทือนมากเกินไป ควรให้รัฐบาลรับไปพิจารณา และถ้าผู้เสนอยังไม่มั่นใจก็ควรให้ความมั่นใจว่าจะเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มาในสมัยประชุมนี้จะได้หรือไม่ก็พอแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้รัฐบาลรับร่างพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณาแล้วเสนอมา

๑๑.๑๓ น.

นายเดียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : จากข้อเท็จจริงที่ได้ฟังจากเจ้าของเบื้องต้นและฝ่ายที่จะต้องถูกโอนไปขึ้นกับนครสวรรค์แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีความจำเป็นอยู่ที่จะต้องโอนถิ่นแดนนี้บางส่วนไปขึ้นกับนครสวรรค์ โดยถ้อยคำที่ผู้เสนอนั่นเอง และรัฐมนตรีมหาดไทย ข้าพเจ้าคิดว่าในการที่จะตอบส่วนข้อเท็จจริงนั้นเป็นการยากที่จะพิจารณาได้ เพราะไม่มีแผนที่ประกอบ ถ้าจะพรรณาด้วยปากก็ไม่สามารถจะทำให้เราเข้าใจได้ แต่อย่างไรก็ดี ความจำเป็นในการแบ่งเขตพิจิตรและนครสวรรค์จำเป็นต้องมี และปัญหาต่อไปก็เป็นปัญหารายละเอียด ท่านรัฐมนตรีก็คงเสนอมามีหลักการว่า เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนครสวรรค์และพิจิตรให้มีความสะดวกแก่การปกครองท้องที่ หลักการมีอย่างนี้ ท่านว่าจะโอนพิจิตรมาขึ้นนครสวรรค์ หรือนครสวรรค์มาขึ้นพิจิตรก็ดี จะทำอย่างไรก็ได้ทั้งสิ้น และทั้งจำเป็นที่จะต้องทำอย่างที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นเราพิจารณาแต่เพียงชั้นรับหลักการ ว่าจะยอมให้มีที่จะให้มีการปรับปรุงพิจิตรและนครสวรรค์ รายละเอียดก็ควรมอบให้คณะกรรมาธิการไปพิจารณา ควรพิจารณาในชั้นกรรมาธิการมากกว่าจะมาพิจารณากันในสภาน เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงในจังหวัดพิจิตรและนครสวรรค์ ข้าพเจ้าจึงพิจารณาเฉพาะตัวอักษร เห็นว่าในชั้นนี้ควรจะรับหลักการได้ ส่วนรายละเอียดไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ

๑๑.๓๖ น.

นายเผด็จ จิราภรณ์ (พิจิตร) : ในเรื่องร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตพิจิตรและนครสวรรค์ กระผมได้กราบเรียนแล้วว่าแม้แต่ถิ่นของตำบลนั้นเอง กระผมก็ไม่เห็นด้วยที่จะเอามา รวมความว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่เห็นด้วยในการที่จะเปลี่ยนแปลง เพราะฉะนั้นจึงได้เสนอสภาฯว่าไม่ควรรับหลักการ

แต่อย่างไรก็ดี ในข้อเท็จจริงในการปกครองสะดวกหรือไม่สะดวกประการใด เข้าใจว่าทางฝ่ายรัฐบาลจะได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณารวมกับของรัฐบาลและรับส่งเข้ามาเพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้แทนราษฎรนครสวรรค์ภายในสมัยประชุมสภานี้ ผมในฐานะที่เป็นผู้แทนพิจิตรก็ยอมแต่ในเรื่องที่ว่าจะให้รับหลักการนี้ผมไม่เห็นด้วย ถ้าหากว่ารัฐบาลรับไปพิจารณาก็ยินดี

นายใหญ่ ศิวิตชาต (นครสวรรค์) : ผมได้พยายามชี้แจงความจริงให้สภานี้ทราบก่อนที่จะได้ผ่านพระราชบัญญัตินี้ ข้อที่ผิดไปถมมากข้าพเจ้าอยากจะเรียนท่านประธานว่า ประเด็นแรกที่เดียวการมอบให้รัฐบาลไป ถ้าท่านประธานสภานี้จำได้ก็คงทราบว่าข้าพเจ้าได้เคยเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มาครั้งหนึ่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการเอาไปเก็บเสียปีหนึ่งทั้งๆที่บอกว่าเอาให้ทันในสมัยประชุม และสมัยประชุมก็ได้ผ่านไป ข้าพเจ้าได้เคยตั้งกระทู้ถามแล้วถามเล่าจนปิดสมัยประชุมไปครั้งหนึ่ง นี่โดยเฉพาะที่ข้าพเจ้าพูดนี้อยากจะให้เป็นมงคลที่สภานี้เข้าใจผิดว่าข้าพเจ้ามีเจตนาอย่างนั้น ขอนี้เป็นความจำเป็นจะต้องกราบเรียนให้ทราบข้อเท็จจริงว่าเดิมทีเดียวไม่ใช่ว่าผู้แทนราษฎรในสภานี้คนใดคนหนึ่งให้เกิดมีเรื่องโอนให้เกิดกังขึ้น คือผู้แทนจังหวัดพิจิตรและจังหวัดนครสวรรค์ ๒ คนได้ไปประชุมราษฎรในท้องถิ่นทั้งสองฯ ราษฎรพอใจ ผู้แทนทั้ง ๒ คนก็เขียนหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทย ไม่ต้องเสนอเป็นพระราชบัญญัติ เรื่องราวก็มีอยู่ว่า

ขอโอนไปขึ้นกับหนองบัว ประวัติการปกครองท้องที่ซึ่งข้าพเจ้าเคยไปใน
อำเภอหนองบัวซึ่งขึ้นกับนครสวรรค์และตอนหลังขึ้นกับบางมูลนาค ชุมแสง
บ้าง ราษฎรก็อยู่มาอย่างนี้ จนถึงมีผู้แทนขึ้นแล้วก็ได้มีโอกาสพบปะ
กับราษฎร และราษฎรก็มอกผู้แทนเรื่องเขยื้นหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทย
ก่อนที่กระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทย
ซึ่งได้วางไว้ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งการตั้งกิ่งอำเภอก็ดี อำเภอก็ดี โอน
เขตเข้าและออกก็ดีมีอยู่ ๓ ประการ ประการที่ ๑ เพื่อความสะดวกในการปก
ครองเป็นสำคัญ ประการที่ ๒ ถือการปราบปรามเป็นประการสำคัญ ประการ
ที่ ๓ ถือหลักการคมนาคม หลักเกณฑ์อย่างนี้กระทรวงมหาดไทยวาง
ไว้ตั้ง ๑๐ ปีมาแล้วก็ยังใช้อยู่ และโดยเหตุที่ตั้งกิ่งใดเป็นไปโดยหลักการ
ของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยจึงได้ตั้งกิ่งขึ้น ข้าพเจ้าเป็นผู้
แทนตั้งแต่ก่อนมีกิ่ง ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะมีกิ่งใหญ่ๆ แต่ตลอดเวลา
ที่ได้ตั้งกิ่งมา ข้าพเจ้าทนดู ๒ ปี แต่ก็ไม่เห็นมีอะไรเริ่มขึ้น เมื่อกระ
ทรวงมหาดไทยตั้งกิ่งขึ้นแล้ว ไม่ได้โอนเขตมาก็ไม่เกิดความสะดวกเงินที่
เสียไปในการตั้งข้าราชการก็ดี ก็ไม่เกิดประโยชน์ ข้าพเจ้าจึงเสนอร่าง
พระราชบัญญัตินี้มาอีกครั้งหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยก็รับไปเก็บไว้อีกหนึ่ง
ก็ไม่เสนอขึ้นมา แต่แล้วผู้แทนอีกผู้หนึ่งก็เสนอขึ้นมา ที่ว่าตั้งขึ้นที่
จังหวัดพิจิตรนั้น ความจริงข้อนี้ลึกลับเคลือบแคลง คือเมื่อหนองบัว ก็ดี
หนองบัวอยู่ในระหว่างเขต คือเขตนี้เป็นเขตแปลกประหลาด ศาลาวัด
แถบหนึ่งขึ้นอยู่ในจังหวัดพิจิตร อีกแถบหนึ่งขึ้นอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์
และมีโรงเรียนประชาบาลอยู่สองโรงเรียนในศาลาหลังเดียวกัน แต่ข้อเท็จจริง
พระในกฎีมีเป็นที่ทำการกองพิธี เพราะเป็นเขตผ่านแล้วเข้ามาอยู่ในเขตนคร
สวรรค์ เรื่องจริงเป็นอย่างนี้ จริงอยู่ในบริเวณวัดเดียวกันจะเห็นได้ว่าโรง
เรียนประชาบาลตำบลนี้มันแปลก ศาลาหลังเดียวกันข้างหนึ่งขึ้นพิจิตร อีกข้าง
หนึ่งนครสวรรค์ เด็กเรียนอยู่ด้วยกัน นี่เป็นข้อเท็จจริง ข้าพเจ้าไม่ได้เอาเท็จ

มากล่าว ท่านผู้แทน ขอประทานโทษต้องถอกนาม คือขุนวิระประศาสน์ได้รู้ข้อ
เท็จจริงดีทีเดียว ปัญหาเรื่องแย่งตันแดนเพื่อตัวข้าพเจ้าไม่เคยปรารถนา
ข้าพเจ้าพูดในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าเคยเสนอกระทรวงมหาดไทยให้โอนตำบลตาคลีมา
ขึ้นจังหวัดชัยนาท แต่ว่ากระทรวงมหาดไทยถามราษฎร ราษฎรก็บอกว่าไม่
อยากไป โดยเฉพาะเรื่องแบ่งตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยวางไว้ ข้าพเจ้า
ไม่สามารถจะชี้แจงได้ ความจริงทีเดียวข้าพเจ้าไม่ได้มาขอบารมีไม่ใช่อย่างนั้น
แต่ว่าข้าพเจ้าไม่ได้มีใจดำ ความจริงตลอดเวลาที่เป็นผู้แทนมาไม่ได้คิดอย่าง
นั้น ที่ว่าไม่ใช่ใจดำแต่ดูว่าไม่เคยยืนเรื่องเขตอำเภอเลย ข้าพเจ้ารู้สึก
หน้าที่ดูว่าการดูแลทุกข์สุขเป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทยโดยเฉพาะ แต่ว่า
ราษฎรรุกเร้ามา ข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องทำตามหน้าที่ในเมื่อกระทรวงมหาด
ไทยเฉยเมย แต่กระทรวงมหาดไทยจะไม่โอนมาก็ไม่ใช่เป็นเรื่องเด็ดขาด
ตลอดไป ข้าพเจ้าช่วยไม่ได้ ไม่ใช่รัฐบาล ข้าพเจ้าทำตามหน้าที่
ของข้าพเจ้าแล้ว เพราะฉะนั้นจึงขอเรียนรัฐบาลว่าเฉพาะบันทึกเรื่องนี้ของ
กระทรวงมหาดไทย หัวหน้าทองการปกครองก็อยู่ในที่ประชุมนี้ ไม่มีอะ
ไรแอบแฝง แต่กระทรวงมหาดไทยประกาศแล้ว คนที่อยู่ตลอดๆ ก็งงหาอำ
เภอไม่ได้แล้วตั้งกี่อำเภอทำไมกัน ทั้ง ประเด็นที่เสนอมาอย่างไรนั้น
กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่คงจะได้เห็น ข้าพเจ้าเห็นด้วยตาได้ยิน
ด้วยหู ปรากฏว่าถึงที่ความเท่านี้ ปัญหาว่าเราตกลงในสภาแล้วเหมือน
อย่างที่ผู้แทนราษฎรคุณสาครว่า ปัญหาจะรับหลักการ พระราชบัญญัตินี้ไม่มี
ปัญหา คือ กระทรวงมหาดไทย ก็อยาก จะ เปลี่ยนแปลงเขต จังหวัด
เหมือนกัน ส่วนปัญหาปลีกย่อยขอให้ได้ผ่าน การพิจารณาถอเป็น
เรื่องรายละเอียดที่จะขอนุมัติให้ในกรรมาธิการ ที่พูดในสภานี้จะเห็นมีเพียง
๓—๔ คน แล้วความเห็นไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นพิจารณาความเห็น
จะตัดสินอะไรได้ถูกต้องดีที่สุด รับหลักการแล้วพระราชบัญญัตินี้จะออก
แล้วรายละเอียดจะมีอย่างไรก็ตามอยู่ที่กรรมาธิการ การพิจารณาเรื่อง

นักไม่ยักเยอ รายละเอียดจะอภิปรายก็ว่ากันตอน กรรมาธิการ ถึงแม้ที่สุดผู้แทนพิจิตรเองก็ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องเปลี่ยน แต่ว่าจะเปลี่ยนไปขนพิจิตร หรือ นครสวรรค์ยังเป็น ปัญหาอีกปัญหาหนึ่ง แต่ก็อยู่ในหลักการ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะรับเถิดจะเป็นอย่างไรไป จะเป็นพิจิตรเพชรบูรณ์ก็ไม่ขัดข้อง แต่ข้าพเจ้าขอให้ชาวบ้านราษฎรได้รับความสะดวกหลักให้เขามีอยู่อย่างนี้ จะโอนอย่างไรก็ได้มันอยู่ในประเทศไทยไม่เคยเสียดมเสียตายอะไรเลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาควรจะรับหลักการ

นายล้วน เวกชาลิกานน (นครปฐม) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ ผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

มีสมาชิกรับรอง

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้เปิดอภิปรายต่อไป ใครเห็นด้วย โปรดรับรอง

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้ลงมติ และมีผู้เสนอให้อภิปรายต่อไป มีสมาชิกรับรองทั้งสองฝ่าย ข้าพเจ้าขอมติจากที่ประชุมผู้ใดเห็นควรให้เปิดอภิปรายต่อไป โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๖ คน

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นควรลงมติได้แล้ว ขอได้โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๙ คน

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เห็นว่าควรลงมติได้ ๒๙ คน ไม่เห็นเห็นด้วย ๖ คน เป็นอันว่าลงมติได้แล้ว ต่อไปขอมติจากที่ประชุมว่าจะรับหลักการหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการ....

นายเพทาย โชตินุชิต (ธนบุรี) : ได้มีผู้เสนอถึง ๓ ประเด็น ด้วยกัน คือให้ตั้งกรรมาธิการก่อนรับหลักการ แต่อีกท่านหนึ่งบอกว่าให้รัฐบาลรับไปพิจารณา แต่อีกท่านหนึ่งให้ตั้งมติ

ประธานสภาผู้แทน : ตามข้อบังคับข้อ ๕๑ ใครจะเสนอไม่ได้เมื่อได้อภิปรายมาแล้ว แต่ท่านเสนอเมื่อได้อภิปรายยืดยื้อไม่ถือว่าเป็นข้อเสนอ ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๗ คน

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๑ คน

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เห็นว่าควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ๒๗ คน ไม่เห็นด้วย ๒๑ คน เป็นอันว่ารับหลักการ ส่งกรรมาธิการวิสามัญหรือวิสามัญ

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างนี้

ไม่มีสมาชิกผู้ใดขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทน : ผู้เสนอขอตั้งกรรมาธิการวิสามัญ และไม่มีผู้ใดขัดข้องหรือเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ กคน

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอจำนวน ๗ คน

ไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทน : เจ้าของเสนอให้มีกรรมาธิการวิสามัญ ๗ นาย ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : ก่อนที่จะตั้งกรรมาธิการดูเหมือนทุกคราวต้องถามทางรัฐบาลเสียก่อนว่าจะตั้งไหม

ประธานสภาผู้แทน : ว่าถึงเรื่องจำเนียนก่อน

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : ถ้าอย่างนั้น ข้าพเจ้าขอ ๑๑ คน

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มี ๗ กับ ๑๑ ท่านผู้ใดเห็นควรมีกรรมาธิการ ๑๑ ท่าน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕ คน

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดเห็นควรมี ๗ ท่านโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๓ คน

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่ามีกรรมาธิการ ๗ ท่าน ต่อไปนี้จะเสนอชื่อ ๗ ท่านแล้วหยุด หรือว่าจะเสนอโดยไม่จำกัด

นายไหญ่ ศวิตชาต (นครสวรรค์) : ขอเสนอ ๗ ท่านแล้วให้หยุด

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : ให้เสนอ ๗ ชื่อแล้วหยุด

นางอรพิน ไชยกาล (อุบลราชธานี) : ขอเสนอคุณเผด็จ ฯ

มีสมาชิกรับรอง

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ขอเสนอนายเพิ่ม วงศ์ทองใหญ่

มีสมาชิกรับรอง

นายพันตำรวจตรี หลวงเจริญตำรวจการ (อุทัยธานี) : ขอเสนอนายไหญ่ ศวิตชาต

มีส่มาชิกรับรอง

นายโสภณ สุภธีระ (ขอนแก่น) : ขอเสนอนายเกษม มุนูศร์ มีส่มาชิกรับรอง

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ความเป็นจริงเราเคยตกลงกันว่าถ้าเสนอ ๗ รัฐบาลก็เป็น ๓ เสนอ ๑๓ รัฐบาลก็เป็น ๕ ยกมือเท่าไร ประชานก็ไม่มอง รัฐบาลก็เลยไม่มีกรรมาธิการจะไปช่วย เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ขอเสนอ ๓

ประธานสภาผู้แทน : ที่จริงข้าพเจ้าก็ดูท่านรัฐมนตรีอยู่แล้วไม่เห็นยกมือ

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ข้าพเจ้ายกมืออยู่ตลอดเวลา

ประธานสภาผู้แทน : ที่ประชุมเสนอมา ๕ แล้วทางรัฐบาลขอเสนอ ๓

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : ปัญหานี้เป็นเรื่องพ้นเวลามาแล้ว เพราะฉะนั้นไม่บังควรที่จะหยิบยกมาเป็นสิทธิพิเศษเสนอ ๓ คน เพราะฉะนั้นให้รัฐบาลเสนอมาก็แล้วกัน ระบุชื่อมาก็แล้วกัน ขณะนี้ข้าพเจ้าขอเสนอขุนวิระประศาสน์

ประธานสภาผู้แทน : ประเด็นยังไม่เสร็จ รัฐบาลขอเสนอมาว่าท่านขอเสนอ ๓ ที่ประชุมจะขัดข้องหรือไม่

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : เท่าที่สมาชิกผู้มีเกียรติแห่งจังหวัดชัยนาทได้อุตส่าห์มาบอกว่าต่อไปข้าพเจ้าขอเสนอขุนวิระประศาสน์ ท่านประธานไม่ได้มองทางฝ่ายรัฐบาล ตามปกติธรรมาธิการจะเป็น ๗ หรือ ๑๓ ก็ตาม ท่านประธานจะต้องถามรัฐบาลเสียก่อน จะเอากี่ท่าน ที่เมื่อสักครู่มาทำอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะยุบเลิกเสียก่อน

ผม จะถามฝ่ายรัฐบาลเสียก่อนว่าจะเอากี่นาย ถ้าหากว่าอย่างนั้นแล้ว ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง ก็รัฐบาลจะตั้ง ๓ นาย

ประธานสภาผู้แทน : ไม่ใช่เรื่องมากมายอะไร คือทางข้าพเจ้าก่อนจะพูดเสนอชื่อแล้วข้าพเจ้ามองไปทางรัฐบาลโดยเฉพาะมองท่านรัฐมนตรี ข้าพเจ้าไม่เห็นยกมือ แต่ท่านบอกว่ายกมือ ก็แล้วแต่ แต่ทีนี้ท่านขอเสนอ ๓ ท่านจะทำอย่างไรก็แล้วแต่ท่านรัฐมนตรี

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : เมื่อกี้นี้อยากจะอภิปรายอีกสักครั้งหนึ่ง แต่ท่านไม่ได้มองมาทางนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้รัฐบาลไม่คิดใจสงสัย เป็นร่างพระราชบัญญัติท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งสองพรรคจะโอนดินแดนกันอย่างไร ท่านเป็นผู้ดูแลทุกข์สุขแล้ว รัฐบาลก็ไม่ขอเสนอใคร

ประธานสภาผู้แทน : ไกรสร ต่อไป

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : ข้าพเจ้าขอเสนอหัวหน้ากองการปกครอง คือคุณถวิล สุนทรศารทูล

มีสมาชิกรับรอง

นายสาคร กลิ่นผกา (พังงา) : ข้าพเจ้าขอเสนอรัฐมนตรีมหาดไทย

พลโท มังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย : ขอบคุณ ขอถอน

นายเพทาย โชตินุชิต ธนบุรี : ข้าพเจ้าขอเสนอข้าหลวงประจำจังหวัดพิจิตร

มีสมาชิกรับรอง

นายเผดิจ จิราภรณ์ (พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอเสนอนายเพทาย โชตินุชิต

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : ครบแล้ว เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อกรรมาธิการคณะนิมติงน ๓. นาย เผด็จ จิราภรณ์ ๒. นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ ๓. นายใหญ่ ศิวิตชาต ๔. นายเกษม บุญศรี ๕. นายถวิล สุนทรศารทูล ๖. ข้าหลวงประจำจังหวัดพิจิตร ๗. นายเพทาย โชตินุชิต

ประธานสภาผู้แทน : แปรญัตติภายในกี่วัน

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอแปรญัตติภายใน ๓ วัน

นายเผด็จ จิราภรณ์ (พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอเสนอแปรญัตติภายใน ๗ วัน เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงบ้าง

นายเกษม บุญศรี (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอแปรญัตติภายใน ๗ วัน

นายสาคร กลิ่นผกา (พังงา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ๑๐ วัน เพื่อให้เวลาข้าหลวงจังหวัดพิจิตรจะมา กลัวจะมาไม่ทัน

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นควรแปรญัตติภายใน ๑๐ วัน โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดเห็นควรแปรญัตติภายใน ๗ วัน โปรดชูมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๖ คน

เลขาธิการรัฐสภา : เป็นอันว่าแปรญัตติภายใน ๗ วัน ระเบียบวาระต่อไปมีคุณโสภณ สุภรัระ เสนอขอเปลี่ยนระเบียบวาระโดยยกเอาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่ามาเป็นลำดับที่สอง ต่อจากนี้

นายโสภณ สุภชีระ (ขอนแก่น) : ในการที่ข้าพเจ้าเสนอแปดยนระเบียบวาระ ข้าพเจ้าเองก็ได้อภิปรายถึงเหตุผลในการที่เสนอได้กราบเรียนต่อสภาแล้ว ใคร่ขอความกรุณากราบเรียนเพิ่มเติมว่า นอกจากร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าปัจจุบันนี้ไม่ได้ให้ความเป็นธรรมแก่ทั้งผู้ให้เช่าและผู้เช่า แต่ยังกว่านั้นกฎหมายฉบับนี้ยังได้มีบทบัญญัติทับถมซ้ำเติมว่าคือว่าไม่ได้บัญญัติควบคุมไปถึงการเช่าเพื่อประโยชน์อย่างอื่น นอกจากเคหะซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย เป็นต้นว่าในการที่ประกอบกิจการสาธารณบางอย่าง เช่นสถานศึกษาหรือการประกอบมูลนิธิหรือการกระทำป่าช้า ท้านองนี้ กฎหมายฉบับนี้ได้ควบคุมถึงไม่ ดังเราจะเห็นว่ามีโรงเรียนหลายแห่งซึ่งขณะนี้ทั้งในพระนครและต่างจังหวัดได้ถูกฟ้องขับไล่เพื่อเอาสถานที่ในเมื่อปรากฏว่าเจ้าของโรงเรียนหรือผู้จัดการไม่ได้ให้ขึ้นค่าเช่า เมื่อเป็นดังนี้พิจารณาแล้วเห็นว่าสถานศึกษามีเด็กเป็นจำนวนมากที่อาศัยเป็นที่เล่าเรียน เมื่อขับไล่ได้โดยกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ไม่ควบคุมถึงแล้ว ความเดือดร้อนจะมีมากกว่าผู้ทำการเช่าเสียอีก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่าถ้าไหน ๆ สภานี้จะได้กรุณาประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อให้เป็นประโยชน์แล้ว ผมคิดว่าควรจะได้เร่งรัดทำเสียให้เสร็จ เพราะเหตุว่าทั้งผู้เช่าและผู้ให้เช่าสถานศึกษาบางแห่งก็ตั้งรอกฎหมายฉบับนี้อยู่ ดังข้าพเจ้ากราบเรียนมาแล้ว หรือในความกรุณาของสภานี้ว่าทั้งผู้ให้เช่าและผู้เช่าและผู้ที่รับความคุ้มครองก็คงจะมีความยินดีที่สภานี้จะได้ประกาศกฎหมายฉบับนี้ออกไปใช้โดยเร็ว

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นควรเปลี่ยนตามที่ผู้เสนอโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๔ คน

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘ คน

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าที่ประชุมรับร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในวาระที่

เลขาธิการรัฐสภา : รายชื่อกรรมาธิการซึ่งรับหน้าที่ไปพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นคือ ๑. นายกิจจา วัฒนสันธุ์ ๒. นายชวลิต ยภักดิ์ ๓. นายชอ้อน อำพล ๔. นายชัยวัฒน อินทะพันธ์ ๕. นายเทพ โชตินุชิต ๖. หลวงนรกิจบริหาร ๗. พระนิกรบดี ๘. พ.อ. บัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ๙. นายประสงค์ อิศรภักดี ๑๐. นายพิชาญ บุณยง ๑๑. นายวัง ศศิบุตร ๑๒. นายสาคร กิตินผกา ๑๓. หม่อนราชวงศ์ เสนีย์ ปราโมช ๑๔. นายเสริม วินิจฉัยกุล ๑๕. หลวงอรรถพรพิศาล

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดที่เป็นกรรมาธิการและอยู่ในที่ประชุมนี้ โปรดยกมือขึ้น

นายทองดี อิสราชีวิน (เชียงใหม่) : เท่าที่ท่านเลขาธิการได้อ่านรายนามคณะกรรมาธิการเมื่อกี้นี้ ได้สังเกตุดูกรรมาธิการซึ่งไม่ใช่สมาชิกสภานี้ มาประชุมไม่พร้อมเพรียงกัน เพราะพระราชบัญญัตินี้มีการขัดแย้งกัน เช่นนายพิชาญได้แถลงมาขัดแย้งพระราชบัญญัตินี้ เพราะฉะนั้นอยากจะให้กรรมาธิการได้มาอธิบายชี้แจงแสดงเหตุผลให้ทางสภาทราบ เพื่อที่จะได้ร่างพระราชบัญญัตินี้ควรจะรับหลักการหรือไม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสมควรจะเลื่อนไปบ่าย เพื่อให้คณะกรรมาธิการมาพร้อมเพรียงกัน ถ้าจะประชุมตอนนี้นั้นข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่เหมาะสม

ประธานสภาผู้แทน : มีท่านผู้ใดเกี่ยวข้องเสนอขอให้เลื่อนไปพิจารณาบ่ายวันนี้ โดยขอให้เชิญกรรมาธิการเฉพาะอย่างยิ่งคนภายนอก เข้ามาร่วมด้วย มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นอีก

นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ (เพ็ชรบูรณ์) : ร่างพระราชบัญญัตินี้เราตั้งกรรมาธิการขึ้นไปคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาก่อนรับหลักการบัดนี้ได้ร่างมาแล้วกรรมาธิการชุดนี้เป็นอันว่าหมดไป เราก็พิจารณาต่อไปตามระเบียบวาระเท่านั้น แต่ว่ากฎหมายนี้เข้ามาโดยกรรมาธิการร่าง กรรมาธิการชุด

เสมหมดหน้าที่ไปแล้วไม่ต้องเชิญเข้ามาอีก เป็นหน้าที่ของสภาจะพิจารณาเป็นมาตรา ๆ ไป หน้าที่จะอภิปรายกันต่อไปว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

ประธานสภาผู้แทน : ขอกรรมาธิการท่านนั้น เชิญชี้แจงเหมือนหนึ่งเป็นเจ้าของ และเจ้าของเขายังอยู่ แต่ว่ามีผู้เสนอให้เลื่อนไปพิจารณาในตอนบ่าย

นายโสภณ สุภาธีระ (ขอแก้น) : ข้าพเจ้าเองมีความเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องรอคณะกรรมาธิการ เพราะเหตุว่าเป็นอำนาจของสภานี้จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ เพราะในคราวก่อนนี้สภายังไม่ได้รับ แต่ให้คณะกรรมาธิการไปพิจารณาดู กรรมาธิการได้บันทึกเสนอเราเข้ามาว่าควรและไม่ควรเป็นประการใด ก็เป็นเครื่องประกอบการพิจารณาของเราเท่านั้นเอง จะรับหรือไม่รับเท่านั้น เมื่อเป็นดังนี้เมื่อความเห็นรายละเอียดที่คณะกรรมาธิการได้บันทึกเสนอมานั้นเป็นอย่างไร ผลที่สภาจะวินิจฉัยได้หรือไม่ว่าจะรับหรือไม่รับ เรื่องก็มีอยู่เท่านั้นเอง ไม่มีความจำเป็นจะต้องมีข้อผูกมัดว่าต้องรอคณะกรรมาธิการ เพราะเหตุว่าเป็นอำนาจของสภา และยิ่งกว่านั้นถ้าท่านสมาชิกทั้งหลายได้อ่านบันทึกของคณะกรรมาธิการ จะเห็นว่าคณะกรรมาธิการชุดนี้เราตั้งไปนั้นท่านทำงานไปอย่างละเอียดลออมาก เขียนรายละเอียดดีเพียงใดแค่ไหน หรือแม้บันทึกนั้นจะเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วย หรืออาจจะมีการโต้แย้งกันบ้างในหน้าที่ก็อาจจะมีบ้าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้ามีความเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะต้องรอตามที่ข้าพเจ้าเสนอไปนั้น

ประธานสภาผู้แทน : มีผู้เสนอให้เลื่อนไปตอนบ่ายวันนี้ และมีผู้เสนอให้ปรึกษาเดี๋ยวนี้

นายช้อน อำพล (สมุทรสงคราม) : ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับท่านผู้อภิปรายเมื่อกี้ ด้วยเหตุว่าจริงอยู่ทางสภาได้แต่งตั้งกรรมาธิการไปวินิจฉัยพิจารณาก่อนรับหลักการ เพราะฉะนั้นท่านกรรมาธิการทุกคนก็ถือว่าเป็นเจ้าของ และอีกประการหนึ่งทางสภาไม่ได้เชิญให้เขารู้เนื้อรู้ตัวว่าเรื่องนี้จะต้องเข้ามาประชุมวันนี้ เกิดมีการแปรญัตติเปลี่ยนระเบียบวาระขึ้นใหม่โดยกรรมาธิการไม่รู้ จะว่าเขาไม่เอาใจใส่หรือไม่สนใจอย่างนั้นไม่ถูก แต่ถ้าเมื่อเปลี่ยนระเบียบวาระเช่นนี้ เป็นการสมควรที่ทางเราต้องบอกไปให้เขาทราบ เพื่อให้เขามาในตอนบ่ายอย่างที่คุณทองดีเสนอมา ข้าพเจ้าเห็นสมควร และอีกประการหนึ่งเวลานี้เวลาเหลืออีก ๓ นาทีก็จะพิจารณาในเวลานี้ก็จะหมดเวลาอยู่แล้ว ข้าพเจ้าเห็นสมควรแล้วตามที่คุณทองดีเสนอมา

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดเห็นควรให้พิจารณาในตอนบ่าย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๖ คน

ประธานสภาผู้แทน : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๙ คน

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าเลื่อนไปในตอนบ่าย เชิญประชุมเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา พักประชุม

พักประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทน : มีสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ขอดำเนินการประชุมต่อไป ร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน ขอเชิญท่านกรรมาธิการที่อยู่ทน โปรดประจำที่

กรรมาธิการเข้าประจำที่

บันทึกการประชุมกรรมาธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน

พ.ศ. ๒๔๙๒

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนได้ลงมติให้ส่งร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พ.ศ. ๒๔๙๒ (เสนอโดย นายก.จจา วัฒนสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดฉะเชิงเทรา) ให้คณะกรรมาธิการวิสามัญชุดนี้พิจารณาก่อนรับหลักการนั้น คณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาพร้อมด้วย พระนิกรบดี ผู้แทนรัฐบาลแล้ว มีความเห็นว่าควรจักได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นใหม่ เพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ในปัจจุบัน ดังบันทึกความเห็นของคณะกรรมาธิการ และความเห็นแย้งของ นายพิชาญ บุณยง ซึ่งได้แนบมาพร้อมกับบันทึกนี้

ก. วัฒนสินธุ์

(นายก.จจา วัฒนสินธุ์)

เลขานุการ

บันทึกความเห็นของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน

พ.ศ. ๒๔๙๒ (ก่อนรับหลักการ)

---

๑. คณะกรรมาธิการชุดนี้ได้รับมอบหมาย จากสภา ให้ มา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าก่อนรับหลักการ กล่าวคือ ให้มาพิจารณาว่าพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าที่ใช้เป็นกฎหมายอยู่ในปัจจุบันนี้ สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขประการใดหรือไม่

ในการที่จะปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากสภานั้น คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า นอกจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่กรรมาธิการแต่ละคนจะได้ศึกษามาด้วยตนเองแล้ว เป็นการสมควรที่คณะกรรมาธิการจะได้ทราบข้อเท็จจริงและความคิดเห็นจากเจ้าของที่ ผู้ให้เช่าและผู้เช่า ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงด้วย จึงได้เชิญบุคคลเช่นว่านรวม ๖ คน มาชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมกรรมาธิการ

๒. ความคิดเห็นทางฝ่ายเจ้าของที่ เท่าที่ได้มาแสดงต่อที่ประชุมกรรมาธิการตลอดจนเท่าที่พอจะหยิบทราบได้นั้น พอจะรวบรวมเป็นหัวข้อสำคัญได้ดังต่อไปนี้ คือ

(ก) ตราบใดที่รัฐธรรมนูญยังรับรองเสรีภาพและกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนเอกชนอยู่ เป็นการไม่สมควรที่จะมีกฎหมายจำกัดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนเอกชนอย่างรุนแรง เช่นพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า เจ้าของที่บางคนจึงมีความเห็นว่า สมควรที่จะยกเลิกกฎหมายควบคุมค่าเช่าเสียทีเดียว และปล่อยเจ้าของที่กับผู้เช่าทำสัญญาเช่ากันโดยเสรีตั้งแต่ต้นมา

(ข) พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน บังเอิญอยู่ว่าเป็นกฎหมายที่ใช้เฉพาะในระหว่างภาวะคับขัน กล่าวคือ ความจำเป็นเกิดขึ้นในระหว่างสงครามที่จะต้องควบคุมการขึ้นค่าเช่าและการเรียกแปะเจี๊ยะ เพราะระหว่างนั้นบ้านช่องที่อยู่อาศัยถูกระเบิดทำลาย ผู้คนระส่ำระสาย ซึ่งบัดนี้ภาวะเช่นนั้นก็ได้ผ่านพ้นไปแล้ว จึงเป็นเหตุสมควรยกอย่างหนึ่งที่ควรยกเลิกกฎหมายควบคุมค่าเช่า

(ค) ถึงแม้จะเป็นความจริงว่า ในย่านชุมนุมชนเช่นพระนคร จะไม่มีอาคารเพียงพอสำหรับเป็นที่คนอยู่อาศัย ทางฝ่ายเจ้าของก็เห็นว่า เป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐที่จะต้องจัดงานอาคารสงเคราะห์ขึ้น เพื่อให้คนได้มีที่อยู่อาศัยเพียงพอ ไม่ควรผลักภาระให้มาตกหนักแก่เจ้าของที่ด้วยวิธีออกกฎหมายควบคุมค่าเช่า

(ง) อัตราค่าเช่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านน ฝ่ายเจ้าของที่มีความเห็นว่า ไม่ได้ระดับกับความเป็นจริงตามค่าของเงิน เช่นห้องเช่า ๒ ชั้นรายหนึ่ง เมื่อก่อนสงคราม เจ้าของที่ซึ่งเป็นคนไทยได้ให้จีนเช่าอยู่อาศัยและใช้เป็นที่ทำการรับจ้างซักรีดเสื้อผ้า ได้ค่าเช่าเดือนละ ๕ บาท เมื่อได้ออกกฎหมายควบคุมค่าเช่าแล้ว ก็เรียกค่าเช่าเพิ่มได้อีกเพียง ๒.๕๐ บาทรวมเป็นค่าเช่าที่ได้รับอยู่ในเวลานี้เดือนละ ๗.๕๐ บาท ซึ่งถ้าจะคิดตามอัตราค่าเงินซึ่งได้ตกต่ำลงไปถึง ๓ เท่า ค่าเช่า ๗.๕๐ บาท ซึ่งเจ้าของที่ได้รับอยู่ในเวลานี้ก็ค่าไม่ถึง ๕ บาท ดังที่ได้รับอยู่เมื่อก่อนสงคราม หรือถ้าจะคิดกันตามอัตราค่าครองชีพซึ่งได้เพิ่มขึ้นไปประมาณ ๑๐ เท่าตัว โดยเจ้าของที่จะอาศัยค่าเช่าเป็นรายได้สำหรับใช้จ่ายในการครองชีพ กฎหมายก็ไม่อนุญาตให้ขึ้นค่าเช่าได้ถึง ๑๐ เท่า โดยอนุญาตให้ขึ้นค่าเช่าได้เพียงร้อยละ ๒๕ หรือ ๕๐ ของค่าเช่ามาตรฐาน คือไม่ถึง ๓ เท่าตัว อนึ่งเจ้าของที่รายนี้ได้ชี้แจงให้ทราบด้วยว่า เมื่อก่อนสงครามเคยจ้างจีนผู้เช่าห้องซักรีดเสื้อตัวละ ๑๐ ถึง ๒๕ สตางค์ แต่เดี๋ยวนี้จีนผู้เช่าเรียกเอาค่าซักรีดถึงตัวละ ๑ บาท ส่วนค่าเช่าที่เคยได้ ๕ บาท คงได้รับเพิ่มขึ้นเป็น ๗.๕๐ บาทเท่านั้น จึงรู้สึกว่ากฎหมายควบคุมค่าเช่าไม่ให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าของที่

(จ) เจ้าของที่อีกรายหนึ่งได้มาชี้แจงต่อที่ประชุมกรรมาธิการว่า เขามีตึกแถวอยู่ที่สำเพ็งแห่งหนึ่ง เมื่อเร็ว ๆ นี้ขายได้เป็นราคา ๓๓๐,๐๐๐ บาท เมื่อก่อนขายได้ให้คนเช่าได้ค่าเช่าปีละ ๖๐๐ บาท คิดเป็นดอกเบี้ยไม่ถึง ๑ % ต่อปี เมื่อขายแล้ว เอาเงินไปซื้อพันธบัตรรัฐบาลชนิดได้ดอกเบี้ย ๕ % ได้ดอกเบี้ยเป็นเงินถึง ๕,๒๐๐ บาทต่อปี เมื่อได้ผลประโยชน์ตอบแทนมากน้อยกว่ากันถึงเพียงนี้ เจ้าของที่บางคนจึงขายที่ดินตึกแถวจนซึ่งปลูกสร้างของตนเองและบางทีก็ขายให้แก่คนต่างชาติที่เขาอยู่นั่นเอง ยิ่งกว่านั้น เพราะเหตุที่กฎหมายกำหนดอัตราให้ได้ค่าเช่าน้อยเกินควร เจ้าของที่จึงไม่คิดที่จะทำการบูรณะซ่อมแซม ปล่อยให้สถานที่เช่าชำรุดทรุด

โทรมลงไป หรือไม่ก็หาทางจำหน่ายไปให้พ้นมือ เพื่อได้เงินเอาไปลงทุนหากำไรโดยวิธีอื่นดังกล่าวแล้ว

๓. ส่วนความคิดเห็นทางฝ่ายผู้เช่านั้น พอจะรวบรวมเป็นหัวข้อสำคัญได้ดังต่อไปนี้คือ

(ก) ความเดือดร้อนของผู้เช่าไม่ได้อยู่ที่อัตราค่าเช่า แต่เกิดจากการเรียกแป๊ะเจี๊ยะของเจ้าของที่ ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีข้อห้ามอยู่ตามกฎหมาย บางคนก็ไม่ทราบ หรือถึงแม้จะทราบ บางคนก็คร้านที่จะเกิดเป็นความฟ้องร้องกับผู้ให้เช่า และการที่จะนำความไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานว่าตนได้เสียค่าแป๊ะเจี๊ยะให้แก่เจ้าของตนนั้น บางทีมักจะเป็นเหตุให้ผู้เช่าต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นด้วย

(ข) ผู้เช่าที่มีรายได้น้อย ไม่ปรารถนาจะให้เจ้าของที่ขึ้นค่าเช่าได้ดังเช่นผู้เช่าที่รายหนึ่ง มีอาชีพเป็นช่างตัดผม มีรายได้ประมาณเดือนละ ๓๐๐–๔๐๐ บาท ต้องเสียค่าเช่าเดือนละ ๑๕ บาท หักรายจ่ายเป็นค่าเช่าที่ออกแล้ว รายได้ที่เหลือแทบจะไม่พอสำหรับเป็นรายจ่ายเลี้ยงตัวและครอบครัว แต่ผู้เช่ารายนี้กลับบ่นว่า ก่อนสงครามเคยได้ค่าจ้างตัดผมหัวละ ๑๕ สตางค์ เดี๋ยวนี้ขึ้นไปถึง ๗ เท่าตัว เป็นหัวละ ๒ บาท ส่วนค่าเช่านั้นก่อนสงครามเคยเสีย ๕ บาท เดี๋ยวนี้เสียให้เจ้าของที่เดือนละ ๒๕ บาท คือเพิ่มขึ้นเพียง ๕ เท่าตัว

(ค) การใช้ค่าเช่าให้เจ้าของที่ ผู้เช่าบางคนแจ้งว่าได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากการที่เจ้าของที่ปฏิเสธไม่ยอมรับ แต่ถือเอาเป็นเหตุฟ้องขับไล่ตามพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า

(ง) ปรากฏจากปากคำของผู้เช่าบางคนว่า ค่าแป๊ะเจี๊ยะนั้น เดี๋ยวนี้แทนที่ผู้เช่าจะเป็นฝ่ายเสียให้เจ้าของที่ บางทีเจ้าของที่กลับเป็นฝ่ายที่จะเสียให้ผู้เช่า เพื่อขอร้องให้ผู้เช่าออกไปเสียจากที่เช่า แต่แม้กระนั้นผู้เช่าบางคนก็รับไม่ได้ เพราะไม่ทราบว่าจะไปหาที่อยู่ที่ไหนเป็นที่อยู่อาศัย

(จ) ผู้เช่าบางคนแจ้งว่า ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากการที่เจ้าของที่ทอดทิ้ง ไม่ทำการซ่อมแซมสถานที่เช่า

๔. คณะกรรมาธิการได้ประชุมปรึกษากันแล้วในหลักการใหญ่ ๆ มีความเห็นดังต่อไปนี้ คือ

(ก) ปัญหาเกี่ยวกับเสรีภาพในทรัพย์สินส่วนเอกชนตามรัฐธรรมนูญนั้น มาตรา ๗๔ แห่งรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่า "สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขอบเขตและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ" ถ้าอ่านย่อมเห็นได้ว่าสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลอาจถูกจำกัดตัดทอนได้โดยกฎหมาย ไม่ใช่สิทธิอันปราศจากขอบเขตขัดจำกัด เพราะฉะนั้นการที่จะมีกฎหมายจำกัดตัดทอนสิทธิในทรัพย์สินของเอกชนจึงเป็นการชอบด้วยรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เท่าที่เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมค่าเช่านั้น เฉลานึกถึงใช้ในประเทศเพื่อนบ้านข้างเคียงเช่น พม่า และฟิลิปปินส์ ก็ศัยหลักการเสียสละเพื่อมนุษยธรรม การที่จะเถียงว่าเจ้าของที่ควรทำสัญญากำหนดค่าเช่าได้โดยเสรีนั้น เหมือนกับจะเถียงว่า เจ้าของเงินควรมีสิทธิเบียดเบียนเอาดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราใด ๆ ก็ได้ตามใจชอบ แต่การเรียกเอาดอกเบี้ยเกินกว่าขอบเขตจำกัดอยู่ตามกฎหมาย ย่อมต้องมีกฎหมายจำกัดตัดทอน ถ้าปล่อยให้เจ้าของที่เรียกเอาค่าเช่าได้ตามชอบใจแล้ว นอกจากจะเป็นเหตุให้คนจนไม่มีที่อยู่อาศัย ผู้เช่าที่ทำการค้าขาย จะต้องเพิ่มราคาสินค้าขึ้นไปตามระดับค่าเช่า ทั้งนี้จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อชีวิตของชุมชนเมือง ซึ่งในขณะนี้มีอัตราค่อนข้างสูงเกินสมควรอยู่แล้วด้วย

(ข) คณะกรรมาธิการเห็นด้วยกับเจ้าของที่ว่า เฉลานึกถึงว่าภาวะคับขันได้ผ่านพ้นไปแล้ว จึงไม่ควรเรียกขอกฎหมายควบคุมค่าเช่าว่าพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน แต่แม้กระนั้นก็ยังเป็นการสมควรที่จะควบคุมอัตราค่าเช่า และห้ามการเรียกแปะเจี๊ยะหรือบริการอื่นต่อไป ตามหลักการในกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อมนุษยธรรม ถึงอย่าง

ไรก็ตาม คณะกรรมาธิการชุดนี้ไม่มีอำนาจพิจารณายกเลิกกฎหมายควบคุมค่าเช่า เพราะสภาไม่ได้มอบหมายมาดังนี้

๕. แต่คณะกรรมาธิการเห็นด้วยกับฝ่ายผู้ให้เช่าว่า อัตราค่าเช่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายไม่ได้ระดับกับความเป็นจริงตามค่านำเงิน ซึ่งทำให้เกิดผลร้ายได้ดังต่อไปนี้

(ก) เพราะเหตุที่เจ้าของที่ได้ค่าเช่าในระดับที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงตามค่านำเงินดังกล่าวแล้ว บางคนจึงหาทางจำหน่ายที่ดินเคหสถานของตนเสีย และบางที่จำหน่ายให้แก่คนต่างด้าว ปรากฏตามสถิติของทะเบียนที่ดินว่าใน พ.ศ ๒๔๘๙ คนไทยได้จำหน่ายที่ดินเฉพาะในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรีให้แก่คนต่างด้าวรวมทั้งบุตรภริยาคนต่างด้าวด้วยเป็นจำนวนเนื้อที่ถึง ๓,๐๙๗ ไร่ ในปี ๒๔๙๐ จำนวน ๙๓๔ ไร่ ในปี ๒๔๙๑ จำนวน ๗๐๒ ไร่ ทั้งนี้ตามสถิติที่เปิดเผย ส่วนที่จำหน่ายกันโดยอาศัยชื่อคนไทยเป็นฉากบังหน้า หรือจำหน่ายให้แก่คนต่างด้าวที่แปลงชาติเป็นไทยนั้น ยังไม่สามารถค้นคว้าหรือความจริงได้ แต่เข้าใจว่าคงเป็นจำนวนมากเท่า ๆ กัน หรือมากกว่านั้น จึงอย่างการที่คนไทยจำหน่ายที่ดินแก่คนต่างด้าวนั้น บางทีอาจเป็นการค้ากำไรตามปกติ แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่า เฉพาะบางรายได้จำหน่ายไปเพราะรู้สึกว่าถูกกฎหมายควบคุมค่าเช่าบังคับ จึงเป็นทางดีกว่า ถ้าไม่หาทางป้องกันไว้ทุกทางแล้ว ที่ดินและเคหสถานส่วนมากจะผ่านจากมือคนไทยไปเป็นของคนต่างด้าว

ที่กล่าวมานี้เฉพาะในเขตจังหวัดพระนครและธนบุรี ส่วนในต่างจังหวัดนั้นเข้าใจว่าคงจะมีการจำหน่ายที่ดินให้แก่คนต่างด้าวเป็นจำนวนมากเหมือนกัน

(ข) การที่เจ้าของที่ไม่ได้ค่าเช่าตามอัตราที่ควรได้นั้นเอง ย่อมเป็นเหตุให้เจ้าของที่หาทางเลี่ยงกฎหมายเรียกเอาแปะเจี๊ยะจากผู้เช่า ซึ่งย่อมเป็นเหตุให้เป็นที่ทำความเดือดร้อนแก่ผู้เช่า เพราะฉะนั้นถ้าได้ปรับปรุงอัตราค่าเช่าเสียใหม่ให้เหมาะสมแล้ว การเรียกเอาแปะเจี๊ยะหรือบริการอื่นนอกกฎหมายก็อาจบรรเทาเบาบางลง เป็นการช่วยระงับความเดือดร้อนของผู้เช่าได้ในตัว

(ค) ด้วยเหตุที่เจ้าของที่ได้ค่าเช่าน้อย แต่ราคาค่าปลูกสร้างซ่อมแซมอาคารเคหสถานเพิ่มขึ้นไปมากถึงประมาณ ๓๐ เท่าตัว อาคารและเคหสถานที่เช่าบางแห่งจึงอยู่ในสภาพทรุดโทรมไม่ปลอดภัย และเป็นการด้อยทางความเจริญในทางความสวยงามของบ้านเมืองด้วย ซึ่งถ้าได้มีการปรับปรุงอัตราค่าเช่าเสียใหม่ ก็อาจเป็นทางบรรเทาความร้ายในข้อนี้ได้บ้าง นอกจากนี้คณะกรรมาธิการ เห็นสมควรกำหนดหลักการขึ้นใหม่ ให้เจ้าของที่ขอความยินยอมจากคณะกรรมการควบคุมค่าเช่าทำการปลูกสร้างใหม่ในที่ของตนได้ แต่ต้องมีเงื่อนไขว่า ถ้าเคหสถานที่ปลูกสร้างอยู่เดิมมีผู้เช่าอยู่อาศัย เจ้าของที่จะต้องจัดให้ผู้เช่าได้มีที่อยู่อาศัยที่อันชิงคณะกรรมการควบคุมค่าเช่าเห็นสมควร และโดยที่ผู้เช่าจะไม่ต้องเสียค่าเช่าเพิ่มขึ้น คณะกรรมาธิการหวังว่าหลักการข้อนี้จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมความสวยงามของบ้านเมือง ตลอดจนความปลอดภัยของอาคารและเคหะสถานที่อยู่อาศัย

๒. อาศัยเหตุดังกล่าวในข้อ ๑ คณะกรรมาธิการจึงเห็นสมควรปรับปรุงอัตราค่าเช่าเสียใหม่ อาศัยหลักการดังต่อไปนี้ คือ

(ก) สถานที่ถัดจะอยู่ในความคุ้มครอง ของ กฎหมาย ควบ คุม ค่า เช่าคงจำกัดเฉพาะเคหสถานที่อยู่อาศัยตามกฎหมายปัจจุบัน ทั้งนี้อาศัยหลักการมนุษยธรรม ส่วนสถานที่ประกอบการค้าอุตสาหกรรมซึ่งไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัยด้วยนั้น ไม่ควรนับอยู่ในข่ายที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายควบคุมค่าเช่า นอกจากนี้คณะกรรมาธิการเห็นสมควรกำหนดหลักการขึ้นใหม่ ให้สถานที่ซึ่งใช้เป็นโรงเรียนได้อยู่ในข่ายความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติด้วย โดยจะได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องเป็นโรงเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองว่าสมควรได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา แต่สำหรับเคหสถานที่อาศัยซึ่งเช่ากันในอัตราค่าเช่าเกินกว่า ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไป คณะกรรมาธิการเห็นว่าไม่

ควรให้อยู่ในข่ายคุ้มครอง เพราะคนมีรายได้ถึงขนาดที่จะเช่าอยู่อาศัยได้ถึงเพียงนั้น ควรนับว่าเป็นคนที่จะสงวนตัวเองได้ในทางการเงิน เช่นเดียวกันผู้ที่มีบ้านอยู่อาศัยของตนเอง แต่เอาบ้านนั้นให้คนเช่าเพื่อได้ค่าเช่า แล้วตนเองกลับไปเช่าบ้านเขาอยู่ บุคคลเช่นนี้ก็ไม่ควรได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายควบคุมค่าเช่า แต่สำหรับผู้ที่มีเคหสถานให้เช่าเพียงแห่งเดียวซึ่งโดยปกติจะใช้เป็นที่สำหรับอยู่อาศัยได้เพียงครัวเรือนเดียวนั้น ควรได้รับการพิจารณาให้ขึ้นค่าเช่าเป็นพิเศษ เพราะเจ้าของที่เช่านั้นส่วนมากเป็นคนไทยมีฐานะเป็นคนมีเบี้ยน้อยหอยน้อยได้อาศัยแต่ที่เช่านั้นเป็นรายได้ส่วนใหญ่สำหรับเลี้ยงตัว

(ข) อัตราค่าเช่าที่จะเรียกเพิ่มขึ้นได้นั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่าควรกำหนดเอาตามประเภทของที่อยู่อาศัย กล่าวคือ ควรแบ่งที่อาศัยออกเป็นสองประเภท ประเภทหนึ่งเป็นที่อาศัยโดยเฉพาะ ไม่ใช่ทำการค้าประกอบธุรกิจหรือการอุตสาหกรรม อีกประเภทหนึ่งเป็นที่อาศัยที่ใช้เป็นที่ทำการค้าประกอบธุรกิจหรือการอุตสาหกรรมด้วย สำหรับประเภทซึ่งเป็นที่อาศัยโดยเฉพาะนั้น ในส่วนที่เป็นสถานที่คนจนเช่าอยู่อาศัย โดยถือเกณฑ์การเสียค่าเช่าไม่เกิน ๓๐ บาทนั้น เห็นว่าไม่ควรที่จะเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเช่าซึ่งจะขึ้นได้ให้ผิดไปจากอัตราตามกฎหมายควบคุมค่าเช่าซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือให้ขึ้นได้ไม่เกิน ๑๐๐ ต่อ ๒๕ ของค่าเช่ามาตรฐาน แต่สำหรับที่อาศัยซึ่งเสียค่าเช่าน้อยกว่าเดือนละ ๓๐ บาทขึ้นไปนั้น ควรปรับปรุงอัตราค่าเช่าเสียใหม่ ให้เรียกเพิ่มได้ไม่เกิน ๓ เท่า ของค่าเช่ามาตรฐาน ในประเภทที่ ๒ คือที่อาศัยซึ่งใช้ทำการค้าประกอบธุรกิจหรือการอุตสาหกรรมด้วยนั้น เห็นควรปรับปรุงอัตราค่าเช่าเสียใหม่ ให้เพิ่มค่าเช่าได้ไม่เกิน ๕ เท่าค่าเช่ามาตรฐาน แต่สำหรับที่อาศัยและใช้ทำการค้าประกอบธุรกิจหรือการอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ในย่านการค้า เช่นเยาวราชนั้น ควรให้เรียกค่าเช่าเพิ่มได้มากกว่านั้น คือให้เรียกได้ไม่เกิน ๑๐ เท่าค่าเช่ามาตรฐาน ย่านใดจะถือว่าเป็นย่านการค้านั้นควรกำหนดให้รัฐบาลประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา ส่วนที่อาศัยในย่านกา

ที่ไม่ได้ใช้ทำการค้าประกอบธุรกิจหรือการฤดูสำหกรรมด้วยนั้น ควรผ่อนให้เรียกค่าเช่าเพิ่มได้ ไม่เกิน ๕ เท่าค่าเช่ามาตรฐาน

ในการกำหนดหลักการให้ขึ้นค่าเช่าได้สำหรับที่อาศัยซึ่งใช้ทำการค้า แต่มิได้อยู่ในย่านการค้าตามประกาศพระราชกฤษฎีกานั้น คณะกรรมาธิการได้พิจารณาถึงการค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ จำพวกที่ค้าหารายได้เป็นส่วนไพ่ เช่นการขายหนังสือพิมพ์ ขายกล้วยปิ้ง ตัดผม, การค้าประเภทนี้ ไม่ทำให้เกิดรายได้เป็นกอบเป็นกำพอที่จะเอามาใช้เป็นค่าเช่าได้ ในอัตรา ๕ เท่าตัว จึงเห็นสมควรที่จะยกเว้นไม่นับเป็นการค้า โดยถือเกณฑ์ว่าที่ใดใช้ทำการค้าได้กำไรสุทธิไม่เกินเดือนละ ๑๐๐ บาทหรือได้ค่าจ้างทั้งสิ้นไม่เกินเดือนละ ๓๐๐ บาท ไม่นับว่าที่นั่นได้ใช้เป็นที่ทำการค้าประกอบธุรกิจหรือการฤดูสำหกรรม กำไรหรือค่าจ้างเท่าใด ให้กรรมการควบคุมเช่าเป็นผู้ประเมิน

(ค) ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้นในข้อ (ข) นั้น ถ้าเคหที่เช่าอยู่อาศัยใดมีอัตราค่าเช่าอย่างสูงกำหนดจากค่าเช่ามาตรฐานไม่เกิน ๓๐ บาท เจ้าของที่จะเรียกค่าเช่าได้ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของค่าเช่ามาตรฐาน เช่นเมื่อถึงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๗๔ โดยเสียค่าเช่าห้อง ๔ บาท ตามอัตราที่กำหนดขึ้นใช้ เจ้าของที่จะเรียกค่าเช่าเพิ่มได้ไม่เกิน ๑ บาท หรือเช่นภายหลังที่ได้ใช้กฎหมายควบคุมค่าเช่าแล้ว เจ้าของได้ให้บ้านคนเช่าเป็นครั้งแรก เรียกเงินค่าเช่าเดือนละ ๓๐ บาท ซึ่งนับเป็นค่าเช่ามาตรฐาน ก็คงเรียกค่าเช่าเพิ่มได้ไม่เกิน ๗.๕๐ บาท ส่วนที่อาศัยซึ่งเช่ากันโดยอัตราค่าเช่ากำหนดจากค่าเช่ามาตรฐานเป็นเงินเกินกว่า ๓๐ บาทขึ้นไปนั้น คงให้เรียกค่าเช่าเพิ่มได้ ๓ เท่า เช่นเช่าบ้านกันโดยอัตราค่าเช่าเดือนละ ๓๑ บาท ให้เรียกค่าเช่าเพิ่มได้ ๓ เท่าเป็นเดือนละ ๙๓ บาท หรือเช่นเมื่อก่อนวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๔๗๔ เช่าบ้านอยู่อาศัยเสียค่าเช่าเดือนละ ๔๐ บาท ต่อมาได้ขึ้นค่าเช่าร้อยละ ๒๕ อีก ๑๐ บาท รวมเป็นค่าเช่า ๕๐ บาท ดังนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใหม่ ก็ชอบที่จะเรียกค่าเช่าเพิ่มได้เป็น ๓ เท่าตัวเช่นเดียวกัน ส่วนที่อาศัยซึ่งใช้เป็นที่ค้า นอกจากประเภทที่ค้า

ไพ่ตั้งยกเว้นไว้นั้น เช่นก่อนสงครามเช่าห้องทำการชกรัดเสียผ้าเสียค่าเช่าเดือน
ละ ๕ บาท ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใหม่ เจ้าของที่ชอบที่จะเรียกค่าเช่าเพิ่ม
ได้ไม่เกิน ๒๕ บาท คือ ๕ เท่าตัว แต่ถ้าเป็นที่ในย่านการค้าตามประกาศประ
พระราชกฤษฎีกา เช่นร้านค้าแลรอยู่อาศัยแถวเยาวราช ซึ่งเคยเสียค่าเช่ามาตร
ฐานเดือนละ ๕๐ บาท ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใหม่ เจ้าของที่ชอบที่จะเรียก
ค่าเช่าเพิ่มได้ไม่เกิน ๕๐๐ บาท คือ ๑๐ เท่าตัว เว้นแต่ที่นั้นจะใช้เป็นที่อาศัย
โดยเฉพาะ ไม่ได้ใช้ทำการค้าประกอบธุรกิจ หรือการอุตสาหกรรมจึงจะเรียก
ค่าเช่าเพิ่มได้ ไม่เกิน ๒๕๐ บาท คือ ๕ เท่าตัว

อัตราค่าเช่าที่กำหนดใหม่นี้เป็นแต่เพียงอัตราขั้นสูงสุดที่กำหนดไว้ คณะ
กรรมาธิการเห็นว่าการขึ้นค่าเช่าทุกรายควรได้รับอนุมัติจากกรรมการควบคุมค่า
เช่าก่อน ซึ่งควรจะมอบให้กรรมการได้ใช้ดุลยพินิจตามควรแก่กรณีเป็นราย ๆ
ไป ซึ่งถ้าไม่เป็นที่พอใจแก่ผู้กรณีก็ควรให้อุทธรณ์ต่อไปได้ยังรัฐมนตรี

อย่างไรก็ตาม ปัญหายังมีเกี่ยวด้วยเรื่องค่าเช่ามาตรฐาน ซึ่งสำหรับค่าเช่า
ที่เคยเรียกเก็บกันอยู่ก่อนสงครามนั้น ไม่น่าจะมีข้อยุ่งยากประการใด แต่
ปัญหายังมีเกี่ยวกับการให้เช่าช่วงตลอดกันมาหลังสงคราม และการใช้กฎหมาย
ควบคุมค่าเช่า ซึ่งในกรณีเช่นนี้กฎหมายให้ถือว่าค่าเช่าที่เรียกเก็บกันครั้งแรก
ให้เป็นค่าเช่ามาตรฐาน เพราะฉะนั้นเช่นถ้ามีอาคารร้านค้าที่อยู่อาศัยแห่งหนึ่ง
เพิ่งจะได้ให้เช่ากันเป็นครั้งแรกเมื่อวันสองวันนี้ โดยคิดค่าเช่ากันเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท
และอาคารร้านค้าที่อยู่อาศัยนี้เผอิญอยู่ในย่านการค้าตามพระราช กฤษฎีกาตามหลัก
เกณฑ์ที่กำหนดใหม่ เจ้าของที่จะมีสิทธิเรียกค่าเช่าเพิ่มได้ถึง ๑๐ เท่าตัว เป็น
เงินถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเห็นได้ว่าสูงมากเกินควรไป และก็ไม่ต้องสงสัยว่า
ถ้าผู้เช่ายังคงทนอยู่ได้ ก็จะต้องหาทางขึ้นราคาสินค้าเป็นทางชดเชย ทั้งนี้จะมีผล
เป็นการเพิ่มระดับค่าครองชีพของประชาชน คณะกรรมาธิการจึงเห็นสมควร
กำหนดอัตราค่าเช่าสูงสุดไว้เสียทีเดียว กล่าวคือ กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม
ค่าเช่าตามอัตราควบคุมที่จะเรียกขึ้นได้นั้น มิให้เกินกว่าเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท
ซึ่งถ้าผู้ใดจะสมัครเสียค่าเช่าเป็นครั้งแรกแก่เจ้าของที่เป็นค่าเช่าเกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท

ต่อเดือนแล้ว ก็จะเลยยกเว้นเสีย ไม่ให้อยู่ในข่ายที่จะได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมาย

๗. เพื่อส่งเสริมให้การบังคับการตามกฎหมายควบคุมค่าเช่าได้เป็นไปด้วยดี ด้วยความเป็นธรรม และเพื่อประโยชน์ส่วนรวม คณะกรรมาธิการเห็นสมควรที่จะเพิ่มหลักการใหม่ดังต่อไปนี้ขึ้นไว้ด้วย คือ

(ก) คณะกรรมการควบคุมค่าเช่านั้น แทนที่จะประกอบด้วยเจ้าพนักงานของรัฐมาตถ้วนๆ ควรให้ประกอบด้วยเจ้าพนักงานของรัฐมาก ๑ ผู้แทนฝ่ายเจ้าของที่ ๑ กับผู้แทนฝ่ายผู้เช่า ๑ โดยให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติเป็นผู้เลือกสรรแต่งตั้งกรรมการฝ่ายเจ้าของที่และผู้เช่านั้น กรรมการควบคุมค่าเช่าส่วนกลางจะต้องมีไว้เพื่อประโยชน์แก่การประสานงาน และการรักษาระดับค่าเช่า ตลอดจนการอย่างอื่น แต่ก็ควรให้กรรมการกลางแต่งตั้งอนุกรรมการประจำท้องที่ขึ้นทั่วทุกอำเภอ เพื่อดำเนินงานตามพระราชบัญญัติให้ได้ผลโดยรัดกุมและรวดเร็ว อนุกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นนี้ก็ควรจะประกอบด้วยกรรมการที่เป็นเจ้าพนักงาน ผู้แทนฝ่ายเจ้าของที่กับผู้แทนฝ่ายผู้เช่า ดังกล่าวแล้วด้วย

(ข) กรณีที่ผู้ให้เช่าเดิมขอเข้าอยู่ในที่เช่านั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่า เมื่อกรรมการควบคุมค่าเช่าให้คำวินิจฉัยไม่เป็นที่พอใจ ควรให้คู่กรณีผู้เกี่ยวข้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ต่อศาล

(ค) เพื่อระงับความเดือดร้อนของผู้เช่าดังกล่าวไว้ในข้อ ๗. (ค) เห็นสมควรกำหนดหลักการใหม่ ให้ผู้เช่านำค่าเช่าไปวางไว้กับกรรมการหรืออนุกรรมการควบคุมค่าเช่าได้ ในเมื่อผู้ให้เช่าไม่ยอมรับไว้

(ง) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมความก้าวหน้าในทางผังเมือง คณะกรรมาธิการขอกล่าวซ้ำว่า ควรที่จะกำหนดหลักการให้เจ้าของที่ขอให้คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าสั่งให้ผู้เช่าออกจากที่เช่าได้ ในเมื่อเจ้าของที่จะทำการปลูกสร้างใหม่ให้ดีขึ้น ตามแผนผังที่คณะกรรมการเห็นชอบด้วย แต่ทั้งนี้ต้องมีเงื่อนไขกำหนดไว้บางประการเพื่อคุ้มครองผู้เช่า คือผู้ให้เช่าจะต้องหา

ที่ให้ผู้เช่าเดิมได้อยู่ใหม่ ตามข้อคณะกรรมการควบคุมค่าเช่าเห็นสมควรและโดยที่ผู้เช่าจะไม่ต้องเสียค่าเช่าเพิ่มขึ้น และเมื่อได้ปลูกสร้างใหม่เสร็จแล้ว จะต้องยอมให้ผู้เช่าเดิมได้มีสิทธิที่จะเช่าอยู่ก่อนคนอื่น แต่ทั้งนี้ผู้เช่าจะต้องเสียค่าเช่าตามอัตราใหม่ที่ผู้ให้เช่าเรียกร้อง และจะต้องวางเงื่อนไขไว้ด้วย เพื่อป้องกันการเลี่ยงกฎหมาย กล่าวคือถ้าภายในกำหนดคณะกรรมการได้อนุมัติให้ปลูกสร้างใหม่แล้ว เจ้าของที่ไม่ลงมือปลูกสร้างภายใน ๓ เดือน ก็ให้คณะกรรมการถอนการอนุมัติ เพื่อให้ผู้เช่าเดิมได้เข้าอยู่ต่อไป

(จ) ปรากฏว่าที่เช่าบางแห่ง ผู้ให้เช่าเดิมได้ขอถอนอนุมัติกรรมการควบคุมค่าเช่าเข้าอยู่ แต่แล้วก็เอาไปให้คนเช่าอยู่ใหม่ โดยได้ค่าเช่าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เป็นการเลี่ยงกฎหมาย จึงควรกำหนดหลักการขึ้นใหม่ว่า ที่เช่าใดซึ่งกรรมการได้อนุมัติให้ผู้ให้เช่าเดิมได้กลับเข้าอยู่นั้น หากภายในกำหนด ๓ เดือนนับแต่นั้น ปรากฏว่ามีคนมาเช่าอยู่ใหม่ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าได้มีการเลี่ยงกฎหมาย และถ้าผู้ให้เช่าพิสูจน์หักล้างแสดงความจำเป็นอย่างใดไม่ได้ ก็ให้ศาลสั่งให้ผู้เช่าเดิมได้เข้าอยู่ต่อไป ทั้งนี้ไม่กระทบถึงสิทธิของผู้เช่าในการเรียกค่าเสียหายในทางแพ่ง

(ฉ) บทบัญญัติในกฎหมายควบคุมค่าเช่าในปัจจุบัน ซึ่งยอมให้ครอบครัวของผู้เช่าที่ตายถึงได้อยู่ในที่เช่าต่อไปนั้น คณะกรรมาธิการเห็นสมควรจำกัดไว้เฉพาะคนในครอบครัวที่เป็นบุตรและภริยา

๔. ในแง่ของการตีความตามกฎหมาย คณะกรรมาธิการเห็นสมควรเสนอหลักการใหม่ ๓ ข้อคือ

(ก) เนื่องจากปรากฏว่า ผู้ให้เช่าพยายามจะหาหลักเลี่ยงกฎหมายด้วยวิธีต่าง ๆ เช่นให้ผู้เช่าทำสัญญาไว้โดยชัดแจ้งว่า การเช่าเคหะเป็นการเช่าเพื่อประกอบกิจการค้า มิใช่เพื่ออยู่อาศัย ทั้งนี้เพื่อปิดปากมิให้ผู้เช่านำสืบหักล้างได้ว่าเป็นการเช่าเพื่ออยู่อาศัยด้วย มิใช่เพื่อประกอบการค้าโดยเฉพาะ นอก

จากนั้นบางทีผู้ให้เช่ายังทำสัญญาผูกมัดต่อไปว่า เมื่อครบกำหนดสัญญาเช่าปีหนึ่งหรือสองปีแล้ว ผู้เช่ายินยอมที่จะออกจากที่เช่า และให้ถือว่าทั้งนี้เป็นความยินยอมตามความหมายแห่งพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าเช่นนี้แล้ว ดังนี้เป็นต้น ฉะนั้นในการร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าฉบับใหม่ จึงเห็นสมควรที่จะได้บัญญัติเพื่อตัดปัญหาข้อยุ่งยากไว้ว่า ความยินยอมใด ๆ ผู้เช่าได้ให้ไว้ล่วงหน้าว่า เมื่อสัญญาสิ้นอายุแล้วให้ถือว่าผู้เช่าได้ยินยอมออกไปตามความหมายของพระราชบัญญัตินี้นั้นก็ดี หรือจัดความนั้นใดทำนองเดียวกันนั้นหามีผลเป็นความยินยอมไม่ นอกจากนั้น สัญญาเช่าที่ทำขึ้นโดยผู้ให้เช่าเจตนาจะหลีกเลี่ยงพระราชบัญญัตินี้ โดยระบุข้อความไว้ในหนังสือสัญญาหรือหลักฐานการเช่า ขัดต่อความจริงในการอยู่อาศัย หรือความนัย ๆ หามีผลผูกพันผู้เช่าไม่ คือผู้เช่าชอบที่จะพิสูจน์ความจริงยันท่านได้

(๒) เรื่องที่เป็นคดีฟ้องร้องกันในศาลอยู่ในเวลานี้ เนื่องจากการตีความของศาลซึ่งทำให้เข้าใจว่า ที่อยู่อาศัยใด ผู้เช่าได้ใช้เป็นที่อาศัย ที่เช่านั้นไม่อยู่ในความคุ้มครองของกฎหมายควบคุมค่าเช่า ในกฎหมายที่จะออกใหม่ จึงควรหาทางให้ศาลวินิจฉัยได้โดยเพียงกับการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายอันแท้จริงของกฎหมายควบคุมค่าเช่า.

(๓) พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า หากจะมีการปรับปรุงแก้ไขยกมาใหม่นั้น ควรให้มีผลย้อนหลังเท่าที่เกี่ยวกับการตีความต่างกล่าวแล้ว คือให้ใช้บังคับได้ตลอดถึงคดีแพ่งที่ยังค้างพิจารณาในศาล นอกจากนั้นสัญญาเช่าที่ทำกันไว้ก่อนออกกฎหมายใหม่ ก็ควรบัญญัติให้ตกอยู่ในบังคับของกฎหมายใหม่นั้นด้วย เท่าที่เกี่ยวกับการอันจะบังคับตามข้อสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ในกฎหมายใหม่ มาภายหลังวันใช้กฎหมายใหม่นั้น โดยเฉพาะเช่นในเรื่องค่าเช่าที่จะเรียกเพิ่มขึ้นได้ตามอัตราซึ่งกำหนดใหม่ สำหรับระยะเวลาใช้ค่าเช่าหลังจากวันใช้กฎหมายใหม่นั้น

๔. ทั้งหมดเท่าที่รายงานมานี้ คณะกรรมาธิการไม่คิดว่าจะเป็นการแก้ไขสถานการณ์ได้ตลอดไป เพราะตราบใดที่อัตราเงินยังคงอยู่ในสภาพที่จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ อัตราค่าเช่าที่กำหนดไว้ตายตัวก็ยังอาจอยู่ในระดับสูงเกินไปหรือต่ำเกินไปได้ ตามความเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินตรานั้น คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยจะไม่มีวันระงับไปได้ จนกว่ารัฐจะได้จัดการเกี่ยวกับอาคารสงเคราะห์ให้เป็นที่เพียงพอ

คำแปล

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า

ความเห็นแย้งของนายพิชาญ บุลยง

ข้าพเจ้าเกรงว่า หลังจากที่สงครามได้สิ้นสุดลงแล้ว ๔ ปี บรรดาหลักการที่คณะกรรมาธิการได้เสนอไว้ในบันทึกนี้ยังไม่ได้พิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในปัจจุบัน และอาจจะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากขึ้นได้

๑. กล่าวโดยทั่วไป การควบคุมค่าเช่าซึ่งได้เกิดขึ้นภายหลังสงครามนั้นได้กระทำขึ้นเพื่อบังคับเจ้าของที่ดิน และเพื่อประโยชน์แก่บรรดาผู้เช่า แต่อย่างไรก็ดีบรรดาเจ้าของที่ดินก็เป็นผู้เสียภาษีที่สำคัญประเภทหนึ่ง และถ้าเขาจะต้องถูกชักจูงให้ต้องสูญเสียผลประโยชน์จากบรรดาสังหาริมทรัพย์ของเขาแล้ว รัฐบาลก็คงจะต้องสูญเสียผู้สนับสนุนสำหรับนโยบายป้องกันการสิ้นเปลืองในทรัพย์สินของเอกชนอีกด้วย กล่าวคือ เมื่อบรรดาเจ้าของที่ดินไม่ได้รับค่าเช่าพอเพียงแก่การซ่อมแซมทรัพย์สินของเขาให้อยู่ในสภาพที่ดี และเมื่อเขาต้องเสียเงินเพื่อการนั้น ผลก็มีว่าบรรดาเจ้าของที่ดินต้องขายทรัพย์สินให้แก่คนต่างด้าว หรือมิฉะนั้นก็เรียกค่าแปะเจี๊ยะ ซึ่งที่ป้องกันการเรียกแปะเจี๊ยะที่ดีที่สุดนั้นมิได้อยู่ที่การวางโทษทางอาญา (เจ้าของที่ดินได้พิสูจน์ให้เห็น

แล้วว่าไม่มีเงินเดือนอันใดเลย) แต่ทว่าอยู่ที่อัตราค่าเช่าที่สมควรและเป็นที่พอใจแก่เจ้าของที่ดิน บรรดาผู้เช่าชอบกล่าวอย่างฉลาดว่า เหตุเดือดร้อนของบรรดาพวกเขานั้นคือ การถูกเรียกแป๊ะเจี๊ยะมากกว่าการขึ้นค่าเช่า และเท่าที่ได้ผ่านมาก็ปรากฏว่าบรรดาผู้เช่ามิได้เป็นปฏิปักษ์ต่อการชำระค่าเช่าในอัตราสูงในเมื่อค่าเช่านั้นเหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบัน

อีกประการหนึ่ง ในปัจจุบันส่วนเฉลี่ยของค่าครองชีพได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐ เท่าตัว ซึ่งในที่นี้หมายถึงบรรดาประชาชนที่เป็นผู้ผลิตหรือผู้ขายสินค้าก็ยังคงมีกำไรเพิ่มขึ้นตามส่วนสัมพันธ์เดียวกัน อุตสาหกรรมและพาณิชยกรเหล่านี้มิใช่คนจน ชนชั้นกลางในกรุงเทพ ฯ ตามที่ปรากฏในปัจจุบันนี้ยังห่างไกลกับระดับของชนชั้นกลางในเมืองต่าง ๆ ในทวีปยุโรปอยู่มาก ที่กรุงเทพ ฯ มีอาหารวางขายเต็มตลาด พลเมืองแต่งกายดี โรงมหรสพ โรงภาพยนตร์ และสนามกีฬายังเต็มไปด้วยผู้ไปหย่อนใจ ประชาชนเหล่านี้ได้เคยชินกับการจ่ายเพื่อสิ่งบันเทิงเหล่านี้ด้วยราคาในอัตราใหม่ แต่ทว่าเป็นการยากประหลาดอย่างมาก ในเมื่อเจ้าของที่ดินประสงค์จะให้ได้รับการพิจารณาเช่นเดียวกับการพิจารณาหาที่อยู่ให้แก่บรรดาพลเมืองด้วยกัน เจ้าของที่ดินกลับถูกกดดันและได้รับคำกล่าวว่าสำหรับเจ้าของที่ดินนั้นควรจะพอใจกับการได้ขึ้นค่าเช่าเพียง สามเท่า ทั้งนี้โดยมิได้คำนึงว่าเจ้าของที่ดินได้ชำระราคาบรรดาวัตถุดิบต่าง ๆ ค่าซ่อมแซม แรงงาน ฯลฯ ด้วยราคาที่เฉลี่ยแต่เพิ่มขึ้นถึง ๑๐ เท่า

สถานการณ์เช่นนี้ย่อมเป็นการอยุติธรรมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับประเทศที่ปัญหาในเรื่องที่อยู่อาศัยยังห่างไกลกับปัญหาซึ่งปรากฏในต่างประเทศ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการหาที่อยู่ยาก

๒. เป็นข้อบกพร่องในทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่งที่ได้ตัดรายได้ของเจ้าของที่ดิน เพื่อให้เขาดำรงชีวิตอยู่ในสภาพที่ต่ำกว่าสภาพของประชาชนด้วยกัน และยังเป็นข้อบกพร่องในทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่ง ตราบเท่า

ที่เจ้าของที่ดินยังมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในการที่จะหันกลับไปถือ อัตราค่าเช่าเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นอัตราค่าเช่ามาตรฐาน ในเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ได้เปลี่ยนจากราคาก่อนสงครามไปหมดสิ้นแล้ว เนื่องจากการปฏิรูปในทางการคลังและเศรษฐกิจ เมื่อไก่ตัวหนึ่งมีราคาถึง ๑๐ บาทในเวลานี้ เป็นปัญหาหรือไม่ที่จะนำมาเทียบเคียงกับราคาก่อนสงคราม ๗๕ สตางค์ มีใครเสนอให้ลดราคาบรรดาสินค้าและเครื่องอุปโภค ลง เป็น ๓ เท่า ของ ราคา ก่อน สงคราม หรือไม่ก็เปล่า นอกจากนี้ในปี ๒๔๗๔ ยังมิได้มีการค้าหากำไรในเรื่องค่าเช่าฉะนั้นอัตราค่าเช่าในสมัยนั้นจึงอยู่ในระดับต่ำ และในที่สุดจะเป็นการก่อความไม่พอใจให้แก่เจ้าของที่ดินอย่างยิ่งหากจะต้องผูกพันกับราคาอันพันสมัยเช่นนั้น

อัตราค่าเช่ามาตรฐานไม่ควรจะเป็นอัตราค่าเช่าก่อนสงครามไม่ว่าในอัตราใด เพราะในเวลานี้เป็นแต่เพียงประถมศึกษาเท่านั้น อัตราค่าเช่ามาตรฐานควรจะเป็นอัตราที่แก้จริงในปัจจุบันนี้ กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงราคาในท้องตลาดของที่ดินแต่ละประเภท ซึ่งกำลังเป็นอยู่ในประเทศในเวลานี้ คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าจะต้องมีอยู่เหลือเฟือเป็นหน้าที่สำคัญเป็นประการแรกที่จะจัดทำ มิฉะนั้นการควบคุมค่าเช่าจะไม่มีประโยชน์มากมายอย่างใดเลย

๓. ถ้าหากการกำหนดอัตราค่าเช่ามาตรฐานเป็นการยากที่จะกำหนด(ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่าข้าพเจ้าไม่เต็มใจจะยอมรับคำกล่าวนี้) และเมื่อได้อนุญาตให้เจ้าของที่ดินขึ้นค่าเช่าได้เพียง ๓ เท่าเท่านั้น ก็เท่ากับว่าเจ้าของที่ดินไปสู่ชาติกรรม มิใช่แต่ผลประโยชน์ไม่พอเพียงกับเงินทุนเท่านั้น แต่ถ้าไปสู่การขาดทุนตลอดไป ควรจะอนุญาตให้เพิ่มค่าเช่าเพื่อให้ได้ส่วนสัมพันธ์กับสถิติค่าครองชีพ กล่าวคือ ในอัตราส่วนเดียวกับประเภทของ "วัตถุประสงค์เพื่อการค้า(สินเท่า)" ยกเว้นแต่ที่อยู่อาศัยของคนจน (Slums) และหลักสำคัญที่คณะกรรมาธิการควรจะยอมรับ และรายละเอียดตามที่ปรากฏในมันก็ควรจะปรับปรุงให้เข้ากับหลักนี้

๔. นอกจากนี้ บรรดาข้อเสนอของคณะกรรมการที่ขัดหรือแย้งกับผลปฏิบัติในทางเศรษฐกิจดังที่ปรากฏอยู่ในประเทศไทย ในระยะต่อไปหลังนี้เป็นอย่างมาก กล่าวคือในทางเศรษฐกิจนั้นเราเข้าใจดีว่าระดับราคาของสรรพสินค้าได้ถูกกำหนดขึ้นโดยความพอใจของผู้ซื้อและผู้ขาย เปลี่ยนแปลงไปตามกฎธรรมชาติอย่างถูกต้องโดยอาศัยเหตุผลหลายประการ อันเป็นการแสดงว่าความจริงควรจะเป็นอย่างไร ไม่ใช่เป็นไปตามที่ผู้ขายหรือผู้เช่าพึงประสงค์ให้ได้มากที่สุด ในกรุงเทพฯ ในปัจจุบันนี้ได้มีอัตราค่าเช่าที่กำหนดขึ้นสำหรับเคหะจำนวนพันๆ แห่งเป็นอัตราค่าเช่าก่อนสงครามสามเท่าถึงสี่เท่าโดยที่อัตรานี้ได้ถูกกำหนดขึ้นโดยขัดต่อสภาพการณ์ในพระนครซึ่งอัตราค่าเช่าปัจจุบันควรจะถูกแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับราคาค่าเช่าที่ไม่พอเพียงและได้กำหนดขึ้นโดยความไม่เข้าใจหรือไม่ แต่บรรดาข้อเสนอของกรรมาธิการก็มิได้กระจ่างแจ้งสำหรับการนี้ และถ้าหากได้ถูกกำหนดขึ้น ก็เท่ากับผลักเจ้าของที่ดินให้ตกลับไปสู่สถานการณ์ที่เขาไม่อาจทนได้ และจะก่อให้เกิดผลร้ายและความไม่พอใจอย่างๆ ไปซึ่งจะเป็นอันตรายยิ่งกว่าในขณะนี้

ความจริงควรจะยอมรับโดยปราศจากปัญหาว่า คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าไม่ควรจะต่วงล้ำเข้าไปเกี่ยวข้องจนกว่าคู่กรณีจะได้เสนอข้อพิพาทมาสู่คณะกรรมการ

๕. กล่าวตามทฤษฎี การที่จะให้เจ้าของที่ดินกับผู้เช่าตกลงกันเองนั้นย่อมจะไม่เป็นการสอดคล้องกับมาตรา ๓๙ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในเรื่องนี้ได้ปรากฏอยู่แล้วตามหนังสือพิมพ์ต่างๆ ในเบื้องต้นว่าชาวเจ้าของสมัยหนึ่งว่าได้ต่วงล้ำเข้าไปในกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินของผู้เช่าทรัพย์สินได้ตกลงให้มีข้อความเกี่ยวกับการสิ้นอายุสัญญาเช่าไว้ว่า หากมีการต่ออายุสัญญาเช่าใหม่ ผู้ให้เช่าจะต้องยินยอมให้ผู้เช่าทรัพย์สินนั้นได้ ซึ่งจากข่าวได้ว่าไม่มีกำหนดเวลา แม้แต่จะขัดกับความยินยอมและความพอใจ

ของฝ่ายให้เช่าอย่างมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในเรื่องการแทรกแซงโดยไม่มีกฎเกณฑ์ในข้อความแห่งสัญญาซึ่งคู่กรณีทั้งสองฝ่ายย่อมรับกันด้วยความสมัครใจ ข้าพเจ้าอาจจะกล่าวได้ว่า ระบบการแบบนี้ได้ใช้อยู่ในประเทศฝรั่งเศสภายหลังสงครามโลกครั้งแรก และได้จบลงด้วยสถานการณ์ที่แสนสุดจะทนทานได้ กล่าวคือเกิดข้อพิพาทระหว่างเจ้าของที่ดินและผู้เช่าที่ไม่ปรารถนาอย่างรุนแรงเสมอ ทำให้เหตุการณ์แต่ละคดีต่าง ๆ มาสู่ศาล จนกระทั่งได้มีมติมหาชนขอให้ยกเลิกระบบการเช่านั้นเป็นเอกฉันท์ และได้รับผลตามความประสงค์.

(ลงชื่อ) พิชาญ บุลยง

๒๓ กันยายน ๒๔๙๒

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน
พ.ศ. ๒๔๙๒

หลักการ

เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันฉบับก่อน ๆ ไม่ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แม้จะได้พยายามเขียนคำจำกัดความ คำว่า "เคหะ" ไว้อย่างรัดกุมแล้วก็ตาม แต่ศาลก็ได้ตีความหมายให้ผิดเพี้ยนไปเสียจากเจตนาเดิมอยู่หลายครั้ง เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นช่องทางให้ผู้ให้เช่าพยายามหาทางบีบบังคับเรียกเงินค่าเช่าเงินกินเปล่า หรือประโยชน์อย่างอื่นด้วยอัตราสูง ๆ ซึ่งเกินกว่าฐานะของ

ผู้เช่าจะพึงเสียให้ได้ ยันมีผลกระทบกระเทือนถึงค่าครองชีพของประชาชนผู้ยากจน เพราะผู้เช่าที่ต้องเสียเงินค่ากินเปล่าหรือประโยชน์อย่างอื่นไป ก็จะต้องผลักภาระเหล่านั้นไปยังผู้กินผู้ใช้ซึ่งเป็นการไล่เบี้ยต่อๆ กันต่อไป อนึ่งอัตราค่าเช่าที่อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าฉบับก่อน ยังไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ให้เช่า เพราะกำหนดไว้ในอัตราต่ำมาก ซึ่งเป็นการสมควรจะได้แก้ไขให้ผู้ให้เช่ามีอำนาจร้องขอต่อคณะกรรมการควบคุมหรือคณะอนุกรรมการ ขอเพิ่มค่าเช่าขึ้นให้ได้ส่วนสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมด้วยกันทั้งสองฝ่าย

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน

พ.ศ. ๒๕๕๒

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน เพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบันยิ่งขึ้น

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า " พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พ.ศ. ๒๕๔๒ "

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตจังหวัดพระนคร เขตจังหวัดธนบุรี เขตเทศบาลทุกแห่ง และเมื่อเห็นสมควรจะให้ใช้ในเขตท้องที่ใดเมื่อใด จะได้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พุทธศักราช ๒๔๙๙ พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๐ และบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นใด ซึ่งมีข้อความขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

" รัฐมนตรี " หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

" เคหะ " หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างอันมีการอยู่อาศัย โดยไม่คำนึงว่าการอยู่อาศัยนั้นจะเป็นส่วนใหญ่หรือหาไม่ และจะตั้งอยู่ ณ สถานที่ใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ทำเลประกอบธุรกิจ การค้า อุตสาหกรรม หรือในย่านชุมนุมชนใด ๆ และจะใช้เป็นที่ประกอบธุรกิจ การค้า หรืออุตสาหกรรมด้วยหรือไม่ และการอยู่อาศัยจะเป็นส่วนประธานหรืออุปกรณ์หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่การอยู่อาศัยเพียงเพื่อเฝ้ารักษาเท่านั้น

" ที่ดิน " หมายความว่า ที่ดินสำหรับปลูกสร้างเคหะ และที่ดินซึ่งต่อเนื่องเป็นบริเวณของเคหะ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมค่าเช่า" มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการควบคุมค่าเช่ามีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการในท้องถิ่น หรือปฏิบัติการอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าจะได้มอบหมาย

มาตรา ๙ การประชุมวินิจฉัยของคณะกรรมการควบคุมค่าเช่าหรือของคณะอนุกรรมการนั้น จะต้องมีกรรมการอย่างน้อยกึ่งหนึ่งมาประชุมจึงจะเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก

มาตรา ๙ คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าหรือคณะอนุกรรมการ เมื่อได้รับคำร้องขอขึ้นค่าเช่าก็ดี หรือคำร้องขออื่นใดก็ดี ให้วินิจฉัยสั่งภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันได้รับคำร้องขอ

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้เรียกร้องขึ้นค่าเช่าเหนือหรือที่ต่ำกว่าค่าเช่า ซึ่งได้ให้หรือได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เช่าอยู่ในหรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมค่าเช่าหรือคณะอนุกรรมการ

ให้ถือว่าอัตราค่าเช่าครั้งสุดท้ายก่อนวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ หรืออัตราค่าเช่าครั้งแรกในกรณีที่ได้เริ่มให้เช่าในหรือภายหลังวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ เป็นอัตราค่าเช่ามาตรฐาน

มาตรา ๑๑ เพื่อความประสงค์แห่งมาตรา ๑๐ การขึ้นค่าเช่านั้น ให้หมายความถึงการกระทำดังต่อไปนี้ ถ้าหากได้กระทำด้วยเจตนาให้เป็นการแก้ไขหรือเพิ่มเติมสัญญาเช่าที่ได้มีอยู่เป็นครั้งสุดท้ายเกี่ยวแก่ทรัพย์สินที่ให้เช่านั้นแล้ว

(๑) การให้ผู้เช่าเสียเงินกินเปล่า ทรัพย์สินอันใดหรือบริการให้แก่ผู้ให้เช่าหรือผู้อื่น ซึ่งผู้เช่าไม่จำเป็นต้องเสียตามกฎหมาย

(๒) การให้ผู้เช่าต้องมีหน้าที่หรือรับภาระใดๆ ซึ่งตามกฎหมายผู้เช่าไม่จำต้องมีหน้าที่หรือรับภาระนั้นๆ

(๓) การให้ผู้ให้เช่าหลุดพ้นจากหน้าที่หรือภาระใดๆ ซึ่งผู้ให้เช่ามีอยู่ตามสัญญาเช่า หรือตามกฎหมาย

(๔) การให้ผู้เช่าได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่านอกเหนือไปจากที่ได้ระบุไว้ หรือตามที่ผู้เช่ามีอยู่ตามกฎหมาย

มาตรา ๑๒ ความตกลงหรือสัญญาใดอันมีผลเป็นการขึ้นค่าเช่าจากอัตราค่าเช่ามาตรฐานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมค่าเช่า หรือคณะอนุกรรมการ แม้ทั้งความตกลงหรือสัญญานั้นจะได้ทำไว้ก่อนหรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ไม่มีผลใช้บังคับแก่กันได้ คงให้ถืออัตราค่าเช่ามาตรฐานบังคับแก่กัน

มาตรา ๑๓ ผู้ให้เช่าเคหะหรือที่ดิน อาจร้องขอให้คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าหรือคณะอนุกรรมการขึ้นค่าเช่าได้

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้ขึ้นค่าเช่าตามความในพระราชบัญญัตินี้ได้ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ที่ดินหรือเคหะที่มีการอยู่อาศัยโดยเฉพาะขึ้นได้ไม่เกินร้อยละร้อยของอัตราค่าเช่ามาตรฐาน

(ข) ที่ดินหรือเคหะที่มีการอยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ขึ้นได้ไม่เกินร้อยละร้อยห้าสิบของอัตราค่าเช่ามาตรฐาน

(ค) ที่ดินหรือเคหะที่มีการประกอบธุรกิจการค้าหรือวัตถุประสงค์อย่างอื่นเป็นส่วนใหญ่ขึ้นได้ไม่เกินร้อยละสองร้อยของอัตราค่าเช่ามาตรฐาน

มาตรา ๑๕ เพื่อปฏิบัติการตามมาตราก่อน ให้คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจ

(๑) เรียกผู้เช่า ผู้ให้เช่าหรือบุคคลอื่นใดตามความจำเป็นมาชี้แจงเกี่ยวกับเคหะหรือที่ดินนั้น

(๒) เรียกหนังสือสัญญาเช่า ใบเสร็จค่าเช่าและเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับการเช่าจากผู้ครอบครองเอกสารนั้น ๆ

(๓) ตรวจเคหะหรือที่ดินที่เช่าในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่อนุญาตให้ขึ้นค่าเช่าตามความในมาตรา ๑๔ ผู้เช่าและผู้ให้เช่าที่เกี่ยวข้องอาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีได้ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำอนุญาตหรือคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๘ ผู้ให้เช่าเคหะหรือที่ดิน ไม่มีสิทธิให้ผู้เช่าซึ่งได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่าอยู่ในหรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่า แม้จะไม่มีหนังสือเช่าหรือหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการเช่า หรือสัญญาเช่านั้นสิ้นอายุแล้วก็ตาม เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เช่าผิดนัดไม่ชำระค่าเช่า ๒ คราวติดๆ กัน นอกจากมีสัญญาต่อกันไว้เป็นอย่างอื่นอันเป็นคุณแก่ผู้เช่า

(๒) ผู้เช่าใช้ทรัพย์สินที่เช่าเพื่อการอย่างอื่น นอกจากที่ปรากฏตามสัญญาเช่า อันอาจเป็นเหตุให้ทรัพย์ที่เช่าเสียหาย และผู้ให้เช่าได้ให้คำเตือนแล้ว ผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาอันสมควร

(๓) ผู้เช่าให้เช่าช่วงโดยมิได้รับความยินยอมของผู้ให้เช่าก่อน

(๔) ผู้เช่าไม่สงวนทรัพย์สินที่เช่าเสมอกับวิญญูชนจะพึงสงวนทรัพย์สินของตน และผู้ให้เช่าได้ให้คำเตือนแล้ว ผู้เช่าไม่ปฏิบัติตามภายในเวลาอันสมควร

(๕) ได้รับความยินยอมจากผู้เช่า

(๖) เมื่อคณะกรรมการควบคุมค่าเช่า หรือคณะอนุกรรมการพิจารณาเห็นสมควรและให้ความยินยอม ในกรณีที่ผู้ให้เช่ามีความจำเป็นจะเข้าอยู่อาศัยในทรัพย์สินที่เช่า แต่มิได้มีความยินยอมนี้ถ้าไม่มีความจำเป็นเป็นมูลฐาน เมื่อผู้เช่ากล่าวอ้างหรือร้องขอ ศาลมีอำนาจผ่อนเวลาทำการได้

ในกรณีที่ได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการนั้น ถ้าผู้ให้เช่าไม่เข้าอยู่ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่เช่าสิ้นสุดลง ให้ผู้เช่ามีสิทธิกลับเข้าอยู่ได้

มาตรา ๗๙ ในกรณีเช่าที่ดินเพื่อทำการปลูกสร้างให้เช่านั้น เมื่อสิ่งปลูกสร้างเป็นเคหะตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้ แม้สัญญาเช่าที่ดินนั้นสิ้นอายุ ผู้เช่าเคหะย่อมได้รับความคุ้มครองจากพระราชบัญญัตินี้เช่นเดียวกับการเช่านั้น ผู้ให้เช่าที่ดิน และผู้ให้เช่าเคหะจะขอให้ผู้เช่าเคหะเลิกใช้หรือรับประโยชน์จากทรัพย์สินที่เช่าหาได้ไม่

มาตรา ๑๙ การทำสัญญาเช่า คู่สัญญาได้ระบุไว้ในหนังสือสัญญาเช่าหรือหลักฐานการเช่าว่า เมื่อสัญญาสิ้นอายุแล้ว ให้ถือว่าผู้เช่าได้ยินยอมออกไปตามความหมายของพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน หรือข้อความอื่นใดทำนองเดียวกันนี้ ห้ามผลเป็นความยินยอมไม่ ผู้ให้เช่าจะขอให้ผู้เช่าเลิกใช้หรือรับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่าไม่ได้

มาตรา ๒๐ การทำสัญญาเช่า เมื่อผู้ให้เช่าเจตนาจะหลีกเลี่ยงพระราชบัญญัตินี้ ได้ระบุข้อความไว้ในหนังสือสัญญาหรือหลักฐานการเช่าขัดต่อความเป็นจริงในการบอกอาศัยตามพระราชบัญญัตินี้ ข้อความนั้น ๆ ห้ามผลผูกมัดผู้เช่าไม่ ผู้เช่าชอบที่จะสืบพิสูจน์ความจริงได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้เช่าตาย และผู้หนึ่งผู้ใดในครอบครัวของผู้เช่าซึ่งอาศัยอยู่ในทรัพย์สินที่เช่าขณะที่ผู้เช่าตาย แสดงความจำนงจะเช่าทรัพย์สินนั้นต่อไป โดยแจ้งความจำนงเป็นหนังสือไปยังผู้ให้เช่าภายใน ๓๐ นับแต่วันที่ผู้เช่าตาย ให้ถือว่าผู้แจ้งความจำนงนั้นเป็นผู้เช่าสืบแทนต่อไป และให้นำความในพระราชบัญญัตินี้มาบังคับผู้ให้เช่า

มาตรา ๒๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ตลอดถึงกรณีที่ผู้ให้เช่าได้บอกเลิกการใช้หรือรับประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่าต่อผู้เช่า ก่อนวันใช้หรือภายหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้เช่ายังครองทรัพย์สินที่เช่าอยู่ รวมทั้งคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล ไม่ว่าจะเป็นศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาด้วย

มาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗—๑๘—๑๗—๑๙—๒๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการขอขึ้นค่าเช่า และการอุทธรณ์ และกำหนดกิจการอย่างอื่น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

.....

.....

(ลงชื่อ) ก. วัฒนสินธุ์ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) เสมอ, เจริญ สืบแสง, บุญคุ้ม, อังคณานุรักษ์, เพิ่ม, โชติ, สงกรานต์, ป. จันทนพิมพ์, ยงยุทธ พึ่งภพ, วงศ์, นิตยากร, ใหญ่, เกษม บุญศรี, สาคร กลิ่นผกา, ผู้รับรอง

ประธานสภาผู้แทน : ท่านกรรมาธิการมีอะไรจะแถลงบ้าง

นายกิจจา วัฒนสินธุ์ กรรมาธิการ : ตามที่สภาได้มอบหมายให้กรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันนั้น โดยกำหนดระยะเวลาให้เสนอมายังสภาภายใน ๓๐ วัน บัดนี้กรรมาธิการก็ได้รวบรวมรายงานและความเห็นโดยละเอียดเสนอต่อสภาภายในกำหนด แต่เผอิญปิดประชุม เพิ่งมาเปิดประชุมกันวันนี้เป็นครั้งแรก ฉะนั้นรับความเห็นของกรรมาธิการเข้าใจว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย คงจะได้ทราบอยู่แล้ว แต่สำหรับกรรมาธิการที่จะชี้แจงเพิ่มเติมในทันทีนี้ ก็จะขอชี้แจงถึงเหตุผลโดยทั่วๆ ไป ซึ่งแจ้งถึงหลักการและเหตุผลของกรรมาธิการที่สภามอบหมายให้ไปนั้น ทางกรรมาธิการได้ปฏิบัติไปครบถ้วนหมดทั้งสิ้น สภาได้มอบให้กรรมาธิการชุดนี้ไปพิจารณาก่อนรับหลักการในร่างพระราชบัญญัตินั้น เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจึงต้องประเด็นปัญหาที่จะพิจารณาว่า กฎหมายฉบับนี้เราควรจะรับหลักการหรือไม่ ถ้าหากว่าเป็นการสมควรที่จะรับหลักการแล้ว กรรมาธิการมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้น ปัญหาข้อแรกเกี่ยวกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ กรรมาธิการก็ได้มีการโต้เถียงกันอยู่ 2 ฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันนี้ควรจะให้มีอยู่ต่อไป เพราะเหตุว่าปัญหาเฉพาะหน้าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ประชาชนทั่วไปถ้าถึงได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากที่อยู่อาศัย แต่อีกฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าไม่ควรรับหลักการ หรือว่าไม่

ควรจะตราเป็นกฎหมาย เพราะว่าเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิมนุษยชนของบุคคล แต่ยังถือว่านิมิตความเห็นว่าอาจจะขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๔ ที่ว่าเป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินแต่จะขัดกับมาตรา ๓๔ นั้นจะไม่เป็นไปได้ เพราะเหตุว่ามาตรา ๓๔ แห่งรัฐธรรมนูญก็มีเจตนารมณ์ต่อไปว่า สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินนั้นอาจจะถูกจำกัดได้โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา หรือพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านา ซึ่งทางสภาได้รับหลักการไปแล้วก็มีผลอย่างเดียวกัน เพราะกฎหมาย ๒ ฉบับนี้ก็เป็นกฎหมายที่จำกัดสิทธิของบุคคล ก็เมื่อกฎหมาย ๒ ฉบับนี้ออกไปได้ กฎหมายควบคุมค่าเช่าก็ควรจะออกไปได้เช่นเดียวกัน กรรมาธิการก็มีความเห็นไปว่า กฎหมายควบคุมค่าเช่าในภาวะเช่นขันเวลานี้ภาวะคับขันก็สิ้นสุดไปแล้ว คือเราไม่มีความจำเป็นที่จะมีกฎหมายนี้อยู่ต่อไป ทางกรรมาธิการก็ไม่มีความเห็นเป็นส่วนมากว่าพระราชบัญญัตินี้จะหมดภาวะคับขันแล้วก็ตาม แต่เคหสถานบ้านเรือนของประชาชนโดยเฉพาะในเขตชุมนุมชน เขตเทศบาลหรือในจังหวัดพระนครและธนบุรียังหาเพียงพอแก่ความต้องการไม่ ถึงประชาชนเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยถ้าหากว่าเราจะยกเว้นภาวะคับขันผ่านพ้นไปแล้ว แต่กฎหมายฉบับนี้เป็นความเดือดร้อนที่มีอยู่ในขณะนี้ เรายังไม่มีทางอันที่จะแก้ไขได้ นอกจากจะต้องมีกฎหมายฉบับนี้ต่อไป เมื่อได้พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว กฎหมายควบคุมค่าเช่าฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ได้ยกเลิกกฎหมายควบคุมค่าเช่าฉบับเดิม คือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความเหมาะสม เพราะเรื่องกฎหมายฉบับเดิมนั้นมีความไม่เหมาะสมหลายประการ และเกิดการฟ้องร้องในโรงศาล แล้วผู้เช่าได้รับความเดือดร้อนโดยทั่วไป เพราะเหตุว่าผู้ให้เช่าเรียกร้องเงินกินเปล่า แปะเจี๊ยะในการเช่า เพราะฉะนั้นต้องแก้ไขกฎหมายให้รัดกุม ถ้าหากว่าเราไม่รับร่างกฎหมายฉบับนี้ กฎหมายควบคุมค่าเช่าฉบับเดิมก็มิอาจใช้ได้อยู่ เพราะฉะนั้นความสงเคราะห์ที่ว่าคงจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่นั้น ความเห็นข้าง

มากก็เห็นว่าควรจะรับหลักการ ในการพิจารณาของกรรมาธิการนั้นได้พยายามทำโดยละเอียดละออ ได้เชิญผู้เช่าและผู้ให้เช่ามาแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งสองฝ่าย ตลอดประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสีย แสดงความคิดเห็นที่ว่าเราจะปรับปรุงกฎหมายอย่างไรเพื่อจะให้ความเป็นธรรม เพราะเหตุว่ากฎหมายควบคุมค่าเช่านี้เป็นกฎหมายที่ขัดต่อประโยชน์ของบุคคล คือในระหว่างผู้ให้เช่ากับผู้เช่า ผู้ให้เช่าก็พยายามที่จะเรียกร้องประโยชน์ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเรียกได้ ส่วนผู้เช่าก็พยายามที่จะไม่ยอมเสียประโยชน์ของตนเพื่อที่จะขอความคุ้มครองทางกฎหมาย ซึ่งว่าได้รับความเดือดร้อนเพราะไม่มีที่อยู่อาศัย แต่ว่าคนก็ไม่สามารถที่จะสนองความต้องการของผู้ให้เช่า โดยเรียกค่าแปะเจี๊ยะในอัตราสูง และไม่มีขอบเขต ในกฎหมายควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันนี้นอกจากได้ฟังความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ แล้ว กรรมาธิการก็ยังมีความคิดเห็นต่อไปว่า ถึงแม้ว่ากรรมาธิการจะได้เสนอรายละเอียดในด้านต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่ปัญหาในเรื่องการขาดแคลนเคหสถานบ้านเรือนหาหมดสิ้นไปไม่ น่าจะเป็นปัญหาของรัฐบาลที่จะเพิ่มอาคารสงเคราะห์ ควรจะเพิ่มเคหสถานชนในชุมนุมชน เพื่อให้เป็นการเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน ถ้าหากว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายและเพียงแต่อาศัยกฎหมายฉบับนี้ฉบับเดียวแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะปัดเป่าความเดือดร้อนให้หมดสิ้นไปได้ กรรมาธิการจึงมีความเห็นไปในทางนี้ จึงได้เสนอไปยังรัฐบาลเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ในหน้าที่ของกรรมาธิการที่ได้รับมอบหมาย นอกจากการแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ แล้ว ก็ได้เสนอในด้านที่เกี่ยวกับการยกร่างเข้ามา กรรมาธิการเมื่อได้เสนอร่างเข้ามาใหม่ คือเสนอร่างของผู้เสนอเดิมกับความเห็นต่อสภาเพื่อจะให้สภาพิจารณา เพราะสภามอบหมายให้กรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ กรรมาธิการอาจทำได้ ๒ วิธี คือ กรรมาธิการยกร่างขึ้นใหม่พร้อมกับร่างของผู้เสนอเดิม แล้วให้สภาวินิจฉัยว่าจะเอาของเดิมหรือจะเอาร่างของกรรมาธิการผู้เสนอ ก็อาจจะทำได้

ยกร่างพิจารณาอย่างที่เสนอเข้ามานี้ เสนอร่างของผู้เสนอเดิมกับความเห็นของกรรมาธิการที่สภามอบหมายให้ไป ทางกรรมาธิการมีความเห็นอย่างไรก็เสนอต่อสภา ถ้าสภาเห็นพ้องด้วยในหลักการเห็นควรรับร่างพระราชบัญญัติก็อาจจะรับ ทางสภาเห็นควรจะดำเนินการของกรรมาธิการหรือจะแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไรก็ชอบที่จะทำได้ เพราะฉะนั้นในการที่สภาใดมอบหมายให้กรรมาธิการนำไปพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยครบถ้วนแล้ว จึงเสนอมาเพื่อทางสภาจะได้พิจารณา

ประธานสภาผู้แทน : เมื่อได้ฟังกรรมาธิการแถลงแล้ว ประเด็นต่อไปก็ปรึกษาก่อนว่าควรรับหลักการหรือไม่

๑๔.๔๐ น.

นายใหญ่ ศวิตชาต (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้ายังไม่พูดถึงเรื่องควรจะรับหลักการหรือไม่ เนื่องจากถ้อยแถลงของกรรมาธิการตลอดจนบันทึกของกรรมาธิการนั้น ข้าพเจ้าสงสัยในรายงานการบันทึก อยากจะขอให้กรรมาธิการชี้แจงให้ได้ความเข้าใจเสียก่อน จึงจะวินิจฉัยว่าควรจะรับหลักการหรือไม่ ประเด็นแรกข้าพเจ้าฟังความเห็นของกรรมาธิการแล้ว หลายข้อได้มีความไม่ลงรอยเห็นควรจะเป็นอันมาก เมื่อได้เห็นตามความเห็นของกรรมาธิการแล้วเกิดความเห็นเป็นปัญหาว่าชั้นแรกทีเดียว ร่างพระราชบัญญัตินี้ควรจะเป็นการควบคุมอย่างเดิมหรือจะเป็นพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าเฉพาะๆ ที่ข้าพเจ้าเกรงอย่างนี้ ถ้าหากว่าไม่มีความจำเป็น หรือไม่มีเหตุการณ์ที่จะต้องบัญญัติไว้เช่นนั้นแล้ว กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่ไม่ใช่ออกในภาวะคับขัน เพราะขณะที่ออก ในสถานการณ์ที่แท้จริงแล้ว ไม่มีภาวะคับขันที่จะต้องออกกฎหมายอย่างนี้ แต่ข้าพเจ้าไม่ได้หมายความว่าข้าพเจ้าไม่ยินดีที่จะให้กฎหมายนี้ออกที่กรรมาธิการได้ชี้แจงว่าร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันนั้น มีความจำเป็นและสมควรอย่างใดหรือไม่ ต่อไปในความเห็นของกรรมาธิการว่าปัญหาที่จะให้ความเป็นธรรมทั้งสองฝ่ายนั้น หลักการเดิมที่สภาได้ให้กรรมาธิ

การพิจารณา กรรมาธิการหาทางตกลงโดยจะกำหนดทำเลการค้า อย่างนั้น
เองเป็นอันกำหนดของกรรมาธิการโดยให้ออกทางพระราชกฤษฎีกา กรรมาธิการ
ได้คำนึงถึงผลเสียหายในการออกพระราชบัญญัติจะให้ออกเป็นกฤษฎีกานั้น
เพียงใดหรือไม่ ปัญหาซึ่งจะเกิดเสียหายขึ้นในประการสำคัญนั้นคือว่า การ
กำหนดกฤษฎีกานั้นมาของกฤษฎีกาย่อมมาได้หลายทาง แต่ทางสำคัญมัก
จะมาจากเจ้าหน้าที่ ข้าพเจ้าก็อยู่อย่างหนึ่ง คือ ว่ากฎหมายฉบับนี้ซึ่งเกิดในวงราชการ
การ กรรมาธิการได้คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดโรคคอรัปชั่นที่จะให้อำนาจใน
การตราพระราชกฤษฎีกาบ้างหรือไม่ ข้าพเจ้าก็ว่าเช่นนั้นไม่ใช่จะไม่ไว้วาง
ใจรัฐมนตรีทั้งคณะจะเป็นคอรัปเตอร์ และอีกทั้งสุดที่จะปิดกั้นคือไม่ปล่อย
โอกาสให้ทำโดยลำบากลำบน ออกกฤษฎีกาโดยมีกำหนดกฎเกณฑ์ก็ชอบ
ที่จะทำได้ ข้าพเจ้าดูความเห็นของกรรมาธิการแล้วดูเหมือนกรรมาธิการจะ
ให้สภานี้มีอำนาจเต็ม ส่วนพระราชบัญญัติจะให้ออกพระราชกฤษฎีกาว่า
หนดก็อยู่ในข่ายควบคุม อีกข้อหนึ่งสภาพปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ความเป็น
ธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย ทั้งฝ่ายผู้เช่าและฝ่ายผู้ให้เช่า นอกจากนี้คณะกรรมาธิการ
ก็ได้คำนึงอยู่ที่จะให้บุคคลบางประเภทเสียสละ แม้บุคคลบางประเภทนอกจาก
เขตรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าหมายความว่าการเสียสละควรจะเป็นโดยเสมอภาค
คือเสียสละอย่างเป็นรูปการค้ากำไร เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะเข้าหน้าไปในทาง
ที่ว่า อย่างที่กรรมาธิการรายงานมาว่า จะให้เจ้าของที่ผู้ให้เช่าสละให้แก่บุคคล
อีกประเภทหนึ่ง ให้แก่ผู้เช่า ปัญหาอย่างนี้กรรมาธิการมีทางออกตกลงกันจะ
ได้หรือไม่ หรือเป็นอันตกต้องมาแต่ว่า ที่กล่าวเช่นนี้จะได้วินิจฉัยได้
ในขณะรับหลักการกรรมาธิการไม่มีช่องทางที่จะหลีกเลี่ยงในเรื่องนี้ หรือการ
ถวงดุลย์ของบุคคล ที่ไหนจะจำใจเสียสละสิทธิให้แก่บุคคลอีกพวกหนึ่ง
ก็ไม่มีความเที่ยงธรรมพอ เพราะข้าพเจ้าขยันแจะฉลาด ข้าพเจ้าก็ไม่
มีหน้าที่จะเสียสละให้แก่คนขี้เกียจ แต่ถ้าหากว่าจำเป็นจะต้องอุปการะ
คอคนยากจนขัดแค้น เหมือนอย่างรัฐมนตรีที่จะอุปการะ ข้าพเจ้า

คิดว่าในฐานะเป็นพลเมืองของรัฐคนหนึ่ง ข้าพเจ้าก็ไม่มีหน้าที่ คนมีหน้าที่คือรัฐบาล เหมือนอย่างกรรมาธิการบางฝ่ายให้ความเห็นไว้ว่าความเดือดร้อนของคนผู้เช่า ความจริงที่เดียวไม่ใช่หน้าที่ของเขตชนที่มีอาคาร แต่เป็นหน้าที่ของรัฐ ๆ ทำได้ด้วยเงินภาษี ความเหยียงธรรมก็ย่อมเกิดแก่คนอยู่ในรัฐ ก็เสียภาษีด้วยกันทั้งนั้น จะบังคับให้คนมีอาคารเสียสละให้คนไม่มีอาคาร ความเหยียงธรรมจะเกิดขึ้นอย่างไร ข้าพเจ้าสงสัยในสองสามประการนี้ ก่อนจะรับหลักการอยาก จะฟังความเห็นกรรมาธิการจะชี้แจงให้ หาย ข้อ ข้อง ใจได้บ้าง

๑๔.๔๕ น.

นายกิจจา วัฒสินธุ์ (กรรมาธิการ) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติสงสัยสองสามประการ กรรมาธิการขอเรียนชี้แจงต่อไปนี้ เกี่ยวกับเรื่องพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขัน ในภาวะคับขัน ท่านสมาชิกมีความสงสัยว่าเวลาภาวะคับขันก็ผ่านพ้นไปแล้วจะทำหนดให้ยกร่างพระราชบัญญัติใหม่จะได้หรือไม่เพื่อให้เหมาะแก่เหตุการณ์ในขณะนั้น เพราะว่าภาวะคับขันก็ได้ผ่านพ้นไปแล้ว เรื่องนี้กรรมาธิการก็ได้มีการถกเถียงกันอยู่ว่าภาวะคับขันแต่ในที่สุดก็มีความเห็นว่าภาวะคับขันนี้เห็นควรตัดได้เหมือนพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า เช่นร่างพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่านา และร่างพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราก็ไม่ทำให้ขาดความเสียไป แต่ทำให้ขาดความครบถ้วนคือพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่า คำว่าคับขันก็ตัดออกได้ นี่กรรมาธิการก็พิจารณาในแง่นี้เหมือนกัน แต่ตอนประการที่นั่งท่านสมาชิกได้มีความสงสัยต่อไปว่า เรื่องที่จะพิจารณาทำเลการค้าควรมอบอำนาจให้รัฐมนตรีจะประเทศได้โดยพระราชกฤษฎีกา ในเรื่องนี้ทางกรรมาธิการก็เห็นว่าการที่จะพิจารณาว่าส่วนใดเป็นทำเลการค้าขายก็เกี่ยวกับข้อเท็จจริง อย่างในแถบพระนครชนบทำเลการค้าก็มีไม่กี่แห่ง แถวเยาวราช ทรงวาด สำเพ็ง นี่พอจะอนุมานได้ และรัฐบาลมีเครื่องมืออย่างไร รัฐบาลมีเครื่องมือครบมูล ยากที่

ตัวหน้าที่ฝ่ายเทศบาลทำแผนที่ว่ามีขอบเขตความกว้างยาวแค่ไหน อย่างแถวเยาวราชอยู่ในทำเล ในเรื่องอาคารที่ดินด้านหลังก็ตัดไปแล้ว ด้านหลังเป็นที่อยู่อาศัยของคนยากจนคล้ายกับปะรำ ที่ดินถนนใหญ่เป็นทำเลการค้าใหญ่โตในท้องถิ่นเขาจึงมีความสัมพันธ์แตกต่างกันทีนี้ถ้าหากว่าเราไม่ให้รัฐบาลเป็นผู้กำหนดโดยเจ้าหน้าที่ไปสำรวจแล้วไปอาศัยที่หนึ่งที่ใด ทางสภาคงไม่พร้อมในเรื่องนี้หรือสภาเห็นว่าจะกำหนดวิถีทางขึ้นใดที่ดีกว่านี้ ทางสมาชิกก็ชอบที่จะเสนอแนวปรัชญาในชั้นรับหลักการแล้วก็ได้ นี่เป็นความคิดเห็นของกรรมาธิการเท่านั้น ความคิดเห็นกรรมาธิการก็ได้เสนอไปยังรัฐบาลว่าถ้าหากว่ารัฐบาลได้รับหลักการแล้วรัฐบาลจะปฏิบัติได้หรือไม่เช่นในการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพียงแต่ตรงว่าย่านใดเป็นย่านชุมนุมการค้า ซึ่งกรรมาธิการมีหน้าที่จะชี้แจงให้สมาชิกทราบโดยแน่ชัดว่ารัฐบาลนี้สามารถจะทำได้ไหม แต่ทางกรรมาธิการให้ความคิดเห็นไปว่าน่าจะทำโดยพระราชกฤษฎีกาเป็นแห่ง ๆ ไป

ทีนี้การเสียสละที่สมาชิกส่วนใหญ่ว่าเสียสละทุกคนโดยไม่ตัดทอนสิทธิของบุคคลฝ่ายหนึ่งให้เสียสละเพื่อบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งนั้นก็ไม่เห็นด้วย ทางกรรมาธิการเห็นว่าถ้าจะเอาให้เป็นธรรม ๑๐๐% ก็ทำไม่ได้ เพราะในขณะนี้ความเดือดร้อนก็คือคนยากจนไม่มีที่อยู่อาศัย เราควรจะช่วยเหลือบุคคลประเภทนี้หรือไม่ เราไม่ได้นึกถึงด้านความเป็นธรรมอย่างเดียว แต่ด้านมนุษยธรรมเราเห็นว่ารัฐบาลควรปลูกที่อยู่ให้เพียงพอ ทางรัฐบาลก็ยังไม่พร้อมเพรียงเพราะการปลูกสร้างจะต้องใช้เวลาและยังเกี่ยวกับงบประมาณอะไรหลายอย่างด้วยกัน เพราะฉะนั้นถ้าจะให้รัฐบาลฝ่ายเดียวแต่ความเดือดร้อนเฉพาะหน้าจะไม่เหลียวแลยื่นมือเข้ามาเกี่ยวข้องหรือ ทางกรรมาธิการเห็นว่าสมควรอย่างยิ่งจะให้ความช่วยเหลือต่อไป ในฐานที่มาอยู่ร่วมกันในชุมนุมนี้น่าจะมีการเสียสละกันบ้าง

๑๕.๕๑ น.

นายใหญ่ ศวิตชาต (นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าต้องขอประ
ทานโทษต่อเพื่อนสมาชิก เพราะยังพิมพ์ผิดอีกอันหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ถามกรรมา
ธิการเมื่อกี้นี้เพื่อจะให้การตอบนั้นกระจ่างแจ่มแจ้ง ข้าพเจ้าอยากจะเรียน
ถามกรรมาธิการอีกหน่อย คือกรรมาธิการได้ตีความถึงหรือเปล่าว่าโดยหลักการ
ที่กรรมาธิการเสนอมานั้น ถ้าหากว่าสิ่งนี้ได้ทำไปตามกรรมาธิการแล้วปัญหา
ซึ่งจะทำให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งเป็นคนไทยเป็นส่วนมาก จำเป็นต้อง
จำหน่ายจ่ายโอนที่ดินและอาคารบ้านเรือนไปเป็นของบุคคลชาติอื่น ซึ่งปรากฏ
ตามรายงานกรรมาธิการเอง สถิติที่ปรากฏภายหลังสงครามที่ได้ยอดกฎหมาย
ฉบับนี้ไปแล้ว ปรากฏว่าที่ดินได้ถูกโอนไปเกือบ ๓,๐๐๐ ไร่ ปัญหาเกิดขึ้น
ต่อไปว่าถ้าหากว่าเราจะถือว่าในฐานะที่เราเป็นสภาของเมืองไทย การที่
คนไทยได้พลอยพินาศย่อยยับไปในประเทศใดเป็นคนมีฐานะมั่นคง และมี
ที่บ้านเรือนเพียงให้มีรถได้ตากอากาศ ถ้าหากว่าเราจะถือว่าเป็นปัญหาสำคัญที่
ควรพิจารณาด้วย ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ยอมรับหลักการของกฎหมาย
เช่นถ้าหากว่าการควบคุมการประกอบอาชีพของชาวต่างชาติ ก็คง
เช่นไม่ให้สัมปทานเกินกำหนด ... ราษฎรของเขาก็
รอด ฉะนั้นเขาก็จะต้องประกาศห้ามชาวต่างชาติ ในการจำหน่ายจ่าย
โอนที่ดินทั้งหมดไป ปัญหาก็เกิดขึ้นในทำนองเดียวกันว่าเราจะยอมให้เป็น
อย่างนี้ต่อไป ในที่สุดคนไทยก็จะ ... เขาก็จะเข้าที่เกี่ยวกับข้าวในที่สุดโดย ... ซึ่งกฎหมาย
ซึ่งสภานี้ออกไป และออกไปจากผู้แทนราษฎรในที่สุดพวกเราก็ไปอยู่บ้านพร้อม
ไม่สามารถที่จะต่อการกดดันของกฎหมายได้ ขอเสนอทำความเข้าใจ
ทางกรรมาธิการว่าถึงหรือเปล่าว่าเราได้เสนอมาอย่างนี้ ความเสื่อมทราม ... ก่อประ
เทศชาติ หรือกรรมาธิการมีทางออกประการใด ในปัญหาข้อนี้ถ้าหาก
ว่าไม่สามารถจะแก้ได้ แม้ว่าจะออกกฎหมายไปตามความเห็นของเสนาซึ่งได้
ไปแล้วประกาศใช้เป็นกฎหมายไปแล้ว การจำหน่ายจ่ายโอนที่ดินก็ยังมีมาอยู่

ในที่สุดคนไทยก็มีแต่ตัว ไม่มีที่ดิน ที่ดินอาศัยสงเคราะห์ก็ตกไม่ได้ เพราะที่ดินไม่ใช่ของคนไทย ถ้าเป็นดังนี้ กรรมาธิการใคร่ขอถามดังหรือ ความจริงเดียวจะพิจารณาหนักกันไม่ได้ ของกรรมาธิการก็ของการสันนิษฐานของสมาชิกก็สันนิษฐาน คำนึงถึงแต่คนยากจนโดยถือหลักมนุษยธรรมเป็นใหญ่เป็นข้อต้น แต่ข้าพเจ้าคิดว่าการคำนึงถึงมนุษยธรรมจำเป็นต้องคำนึงถึงคนยากจนและคนมั่งคั่งด้วย ถึงความเสมอภาคเป็นใหญ่ แต่ข้อเท็จจริงซึ่งปรากฏในสภานี้ ซึ่งข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนเสียไปหน่อย ขอประทานอภัยท่านประธานด้วย ปัญหาแรกที่เดียวที่ได้เถียงหลักมนุษยธรรมและความเที่ยงธรรมนี้ ข้าพเจ้าได้เถียงกับรัฐบาลซึ่งได้เชิญไปให้ความคิดความเห็น ซึ่งได้มีการโต้เถียงกันที่กระทรวงมหาดไทย ซึ่งข้าพเจ้าคัดค้านออก เพราะว่าความเห็นไม่ตรงกัน ถือว่าคนยากจนเท่านั้นที่จะได้รับความคุ้มครองจากรัฐ ส่วนคนมั่งมีไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐเช่นนี้ ไม่หลักมนุษยธรรม ศีลธรรมโดยฐานะเป็นรัฐ คนทุกคนย่อมได้รับผลปฏิบัติเท่าเทียมกัน นี่คือหลัก หลักมนุษยธรรม ทำโดยไม่ให้มนุษย์ถูกข่มเหง

ไม่ใช่หมายความว่าข้าพเจ้าไม่มีที่ดินสักแต่มีบ้าน แต่อาจคนหนึ่งบ้านแต่ไม่มีที่อยู่ ทางคณะกรรมาธิการมีความคิดเห็นประการใดบ้าง ข้าพเจ้าสองประการ ขอกรรมาธิการได้เถียงข้าพเจ้าด้วย คือ ๑. ปัญหาจำหน่ายโอนที่ดินและอาคารบ้านเรือน ๒. กฎเกณฑ์ที่จะยกเว้นหลักมนุษยธรรมนั้น ได้คำนึงอย่างไรข้าพเจ้าเข้าใจว่าหรือเปล่า

นายกิจจา วัฒนสัมฤทธิ์ กรรมาธิการ : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีความเห็นข้องใจว่า การจำหน่ายโอนที่ดิน ที่เกิดจากความในของร่างพระราชบัญญัตินี้ ทำให้ผู้มีที่ดินมีกรรมสิทธิ์ของตนเองต้องขายไปเป็นจำนวนมาก ให้เข้าใจเจ้าพนักงาน ภายหลังการใช้พระราชบัญญัตินี้ คนไทยได้จำหน่ายจ่ายโอนที่ดิน

ของตนไม่เท่าใด ทนการจ้าหน่ายจ่ายโอนที่ดินของตนไปแล้ว รวมทั้งการ
ที่ได้พิจารณาหาทางยกเลิกข้อบังคับเพื่อป้องกันมิให้เกิดการเสียหายหรือการที่
ถูกบังคับโดยข้อความในกฎกระทรวงพระราชบัญญัติจนเกินไป ทางยกเลิกของกรรมาธิการ
ก็คือให้ปรับปรุงอัตราค่าเช่าเสียใหม่ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ชดเชยให้เพียง
พอแก่ความจำเป็นของที่ดินนั้น คือที่ดินหรือเคหสถานที่อยู่ในที่ชุมนุมชนหรือ
เป็นเคหสถานธรรมดาเป็นที่อยู่อาศัย ไม่ได้อยู่ในชุมนุมชนหรือในสถานที่
เป็นที่ทำเลการค้าขาย คือเราให้ความคุ้มครอง ถ้าหากว่าเคหสถานอยู่
ในที่ดินธรรมดา คือที่มีอัตราตั้งแต่ ๓๐ บาทลงมาโดยอัตราเท่าเดิม ให้
ขึ้นค่าเช่าได้ไม่เกิน ๓ ใน ๔ ของค่าเช่า ก็ยอมอัตราเท่าเดิม คือให้ขึ้นได้ไม่เกิน
ขีดมาตรฐาน ถ้าหากว่าเคหสถานที่อยู่อาศัยอัตราค่าเช่าเกิน ๓๐ บาทขึ้นไป
ผู้ให้เช่าก็อาจจะร้องขอต่อคณะกรรมการขึ้นได้ ๓ เท่า แต่ถ้าที่ดินเป็นที่ทำเล
การค้าและใช้เป็นที่อยู่อาศัยด้วยก็ให้ขึ้นถึง ๓๐ เท่า ถ้าหากว่าเป็นที่อยู่อาศัย
ทำการค้าแต่ไม่อยู่ในทำเลการค้าก็ขึ้นได้ ๕ เท่า นี่ปรับปรุงความสำคัญ
ของที่ดิน เคหสถาน ของเจ้าของที่ดินนั้น และต่างถึงปัญหาว่าถ้าหาก
ว่ากฎหมายนี้พยายามกีดกันมากเกินไป ถ้าหากว่ามีทางใดที่จะหาทางออกได้
เช่นก็พยายามที่จะใช้เครื่องมือในการที่จะเรียกร้องค่าเช่าขึ้นโดยไม่มีขอบเขต
ซึ่งปรากฏว่าเป็นที่เดือดร้อนอยู่ในขณะนี้ เพราะฉะนั้นปัญหาเรื่องนี้กรรมา
ธิการพยายามแก้ไข ยังกว่านี้ยังได้พิจารณาต่อไปว่าถ้าหากว่าเคหใดที่
มีอัตราค่าเช่าเกิน ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไปแล้ว พระราชบัญญัตินี้ไม่คุ้มครองถึง
ถึง ถือว่าบุคคลที่มีฐานะทางการเงินเช่นเดียวกันนี้ ๒,๐๐๐ บาทก็ไม่มี
ประโยชน์ที่จะใช้พระราชบัญญัตินี้ควบคุม เพราะเหตุว่าบุคคลที่อยู่ในฐานะ
เช่นนี้ย่อมไม่มีความเดือดร้อนหรือต้องการจะให้กฎหมายคุ้มครองเขา
ควรปล่อยให้ผู้ให้เช่าใช้สิทธิของตนในทรัพย์สินของเขาได้เต็มที่ตามกฎ
กรรมาธิการก็พยายามที่จะช่วยตามสมควร

ปัญหาต่อไปที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมีความข้องใจถึงหลักมนุษยธรรม การที่บอกว่า มนุษยธรรมมิใช่ว่าการที่จะมาเบียดบังหรือว่าเอารัดเอาเปรียบแก่บุคคลฝ่ายหนึ่งแล้วอ้างหลักมนุษยธรรมเป็นเครื่องบังหน้า ความจริงหลักมนุษยธรรมคือการอยู่ มนุษย์อยู่ด้วยกันย่อมพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีการช่วยเหลือกันเท่าที่เราจะช่วยเหลือกันได้ การช่วยเหลือนี้ทำได้โดยวิธีใดก็คือการบริจาค การเสียสละ เพราะฉะนั้นกฎหมายนี้มิได้จำกัดขอบเขตของผู้ให้เข้ามาก คือยากเรียกร้องเกินควรนักจะเป็นการเดือดร้อนแก่ผู้ยากจน เป็นการเสียสละของผู้ให้เข้า ก็คือหลักมนุษยธรรมนั่นไม่มีทางใดอื่น การเสียสละเกื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ถ้าคนเราใส่หน้ายักษ์เข้าหากันจะเรียกว่ามนุษยธรรมได้อย่างไร โดยที่เสร็จภาพ ๓๐ เปอร์เซ็นต์มรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน จะจำหน่ายจ่ายโอนประการใดตามหลักกฎหมาย ก็แปลว่าไม่มีการช่วยเหลือกัน การที่เรารวมกันอยู่เป็นชุมนุมชน ในการที่เราจะได้ผ่านพ้นจากความเดือดร้อน เราจะต้องเร่งรัดของความเสียสละต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การเสียสละก็ต้องมีการจำกัดสิทธิบ้าง นี่แหละคือหลักมนุษยธรรม

นายควง อภัยวงศ์ (พระนคร) : ท่านสมาชิกได้โต้ตอบไปแล้ว แต่ก่อนที่ข้าพเจ้าจะอภิปรายในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าอยากจะฟังว่ารัฐบาลท่านจะมีความเห็นว่าอย่างไรในเรื่องนี้เสียก่อน

๑๕.๐๒ น.

นายเลียง ไชยกาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : โดยเฉพาะปัญหาที่ท่านผู้แทนนครสวรรค์ได้กล่าวขึ้นมา คือปัญหาที่ว่าควรจะให้อำนาจแก่รัฐบาลในการที่จะกำหนดเขตว่าที่ใดควรจะเป็นทำเลการค้าหรือไม่นั้นอาจจะเป็นการกว้างไปในข้อนี้ ทางรัฐบาลเองก็มีความเห็นร่วมกันเฉพาะหลักในข้อที่ว่าประเทศเรานี้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลควรจะมีนโยบายบริหารตามกำหนดของสภา เพราะฉะนั้นโดยมาตรสภาเรานิยมชักชวนบังคับหรือกฎหมายไปก็พยายามที่จะให้ละเอียดอย่างยิ่ง เว้น

แต่ส่วนใดส่วนหนึ่งนั้นควรจะตกอยู่ในดุลยพินิจของรัฐบาล สภาได้ให้อำนาจ ยกตัวอย่างว่าคนชนิดใด หรือกิจการชนิดใดควรจะถือว่าเป็นกิจการที่ควรจะได้รับการยกเว้นนั้นอะไรบ้างนั้น เฉพาะการที่ว่าเรื่องทำเอ รัฐบาลควรจะมีอำนาจชี้ลงไปว่าเป็นทำเอซึ่งควรจะถือว่าเป็นการค้าหรือไม่ อันนี้ควรจะพิจารณาให้ละเอียด ในหลักผมเห็นว่าควรจะได้ระมัดระวังในข้อนี้โดยละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมาธิการได้แถลงแล้วว่าในกรณีเรื่องทำเอเกี่ยวกับเหมืองซึ่งรัฐบาลก็มีเครื่องมือ แต่ข้อนี้กระผมคิดว่าไปพูดกันในตอนท้าย คือตอนที่เป็นพระราชบัญญัติจริงๆ และเมื่อร่างพระราชบัญญัติได้ดูบตอนโดยสมาชิกสภา และสภาได้ลงมติว่าให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ ผลก็อาจจะเป็นว่ากรรมาธิการนั้นจะมีความเห็นว่าควรจะรับหลักการหรือไม่อย่างหนึ่ง หรือว่าควรจะร่างมาอย่างใดหรือรับหลักการมาอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งในทันทีทางกรรมาธิการก็ได้ไปตรวจและเชิญผู้แทนทุกๆ ฝ่ายมา ทางฝ่ายรัฐบาลเองก็ได้ส่งคนมาร่วม และฝ่ายกรรมาธิการโดยนายกยองก็ได้มีความเห็นแย้งไว้ในตอนท้าย เพราะฉะนั้นทุกฉะกรรมาธิการแถลงว่าสภานควรจะพิจารณาว่าจะรับหลักการหรือไม่นั้น กระผมอยากจะเรียนที่ประชุมว่าน่าจะไม่ตรงกับความเห็นรัฐบาล ความเห็นของกรรมาธิการที่บันทึกมา ประมาณ ๙ ข้อนั้น คือหลักการต่างๆ ที่กรรมาธิการบันทึกมา ๙ ข้อนั้นเป็นข้อที่รัฐบาลยอมรับรอง ทั้งนี้เพราะว่าในการที่สภาตั้งกรรมาธิการไปซึ่งรัฐบาลได้ส่งคนไปร่วมด้วย เพราะได้มีความเห็นหรือเสียงข้างมากว่ามีหลักการใหญ่ๆ ๙ ข้อ ปัญหามีอยู่ว่า ๙ ข้อนั้น ถ้าพิจารณาโดยละเอียดก็จะขัดแย้งกับร่างของสมาชิกที่เสนอไว้ก่อน จะต้องพิจารณากันให้เลยตามที่สุดที่จะว่ากันโดยละเอียด เพราะฉะนั้นจะถามว่ารัฐบาลมีความเห็นอย่างไร รัฐบาลรับว่า ความเห็นของกรรมาธิการ ๙ ข้อนั้นเป็นข้อที่รัฐบาลรับรอง ส่วนที่จะมีความเห็นประการใดต่อไปนั้นแล้วแต่สภา

๑๕.๐๕ น.

นายควง อภัยวงศ์ (พระนคร) : ข้าพเจ้าได้ฟังรัฐบาลและได้อ่านบันทึกของกรรมาธิการแล้ว ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าท่านกรรมาธิการคงจะต้องเรียกตำบรรพ์เสียในการที่จะกำหนดการที่จะมอบให้รัฐบาลจำแนกว่าที่ไหนเป็นที่ค้าขายที่ไหนเป็นที่อยู่ ทำได้ไหม ข้าพเจ้านึกว่ารัฐบาลทำไม่ได้ เพราะอะไร เพราะกรรมาธิการไม่ยอมรับว่าที่ไหนเป็นที่ค้าขาย และที่ไหนเป็นที่อยู่นั่นยาก เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่านอกจากที่เต่นจริง ๆ อย่างทรงวาดหรือเยาวราช และไม่ใช่แต่เท่านั้น บางแห่งก็เป็นที่ค้าขาย บางแห่งก็เป็นที่อยู่ควบกันไปด้วย เมื่อเป็นดังนี้เราจะถือหลัก ๘ ข้อที่กรรมาธิการให้มา ผมเข้าใจว่าไปไม่รอด ถึงกันหนึ่งคณะกรรมาธิการถือหลักว่าการขนค่าเช่าทางหายแต่นั่นเขาถือหลักว่าเมื่อครามว่าไปค้าขายเราให้ขน ๓๐ เท่า นี่ท่านเอาอะไรเป็นหลัก ท่านว่าอย่างนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะการครองชีพถูก การค้าขายถูก ไม่ใช่อยู่ในทางฐานะนั้นนั่นเราไปยึดเอามาตรฐานอันนั้นขนมาก็ผิด ทำไมจะไม่ผิด เวลาทำสงครามกับหลังสงคราม ท่านกรรมาธิการย่อมทราบดีแล้วว่าสำนักงานเคหะสงเคราะห์ของกระทรวงการคลังนั้นสมมติว่าข้าพเจ้าจะซื้อตัวอย่างที่ถนนทรงวาด ที่เดิมๆ เขาขาย ๑๐ บาท แต่การทำงานเงินหมุนเวียน ๒ ล้าน ๓ ล้าน แม้ท่านจะให้เขา ๑๐ เท่า นั่นจะยุติธรรมที่ไหน เพราะฉะนั้นกรรมาธิการน่าจะพิจารณาแม้ความเห็นของข้าพเจ้าจะผิดถูกอย่างไรก็ตาม ๑. ที่ซึ่งเป็นการค้าขาย ๒. ย่านการค้าขายควรอยู่ ๓. ของสำหรับข้าราชการที่ซึ่งเป็นเคหะสงเคราะห์อยู่ อีกอันหนึ่งก็กรรมกรอยู่ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าที่ที่ไม่ควรจะรวมกับที่ที่เขาค้าขาย ควรจะเพาะที่กรรมกรอยู่ ข้าราชการที่เป็นเคหะสงเคราะห์จำอยู่ เพราะว่าพวกนี้รายได้แน่นอนอยู่แล้ว จะไปซื้อแถวการค้าขายไม่ได้ อันนี้ควรจะยึดการที่เช่าที่ดินปลูกสร้างบ้านอยู่ ที่ดินอันนี้ควรจะปรับปรุง แต่ที่ที่ค้าขายเขาไม่ควรจะรวม ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างเมื่อพระราชบัญญัติผ่านไปเมื่อก่อนนี้ เราจะเห็นว่าเพาะรัฐบาลเป็น

ที่เช่า ๓ ห้อง เป็นคนที่ตามตายแล้วทิ้งห้องไว้ให้ ๓ ห้อง แต่ก่อนแกได้ค่าเช่าเดือนละ๓๐–๔๐ บาท แกก็พอส่งลูกหลานไปเรียนได้ เดี๋ยวนี้ค่ากินอยู่แพงขึ้น แกขึ้นค่าเช่าไม่ได้ เด็กๆใครรับผิดชอบ แกก็ต้องขายที่ ขายให้ใคร ถ้าขายให้คนที่เช่าอยู่ ตกลงคนเช่าอยู่มีรถยนต์ด้วย ซื้อที่ดินได้ด้วย แล้วอย่างนี้ยุติธรรมอย่างไร เราจะทำบุญก็ทำอย่างนี้ไม่ได้อย่างที่กรรมาธิการจะให้เราทำบุญ เพราะข้าพเจ้าเห็นความเห็นของมาน่าจะว่าเราควรจะตั้งกรรมการเป็นละแวก ซึ่งมีทั้งผู้แทนผู้เช่า และผู้แทนผู้ให้เช่า แล้วก็ของรัฐบาล สำรวจกันเป็นละแวกๆ ที่ท่านบอกว่าข้างเยาวราชเป็นที่ค้าขาย ข้างหลังเป็นสลัม ท่านรู้แน่หรือใครอยู่ในสลัมนั้น มีเงินแค่ไหน มีรายได้อย่างไรก็ที่อยู่ในสลัมหลังเยาวราช เราก็ไม่แน่ รัฐจะทำอย่างไร ถ้าตั้งกรรมการก็อาจจะกินเวลาน้อย แต่ความยุติธรรมระหว่างผู้เช่าผู้ให้เช่าเกิดขึ้นทันที มีตัวอย่างที่เช่าแห่งหนึ่งเป็นแห่งเดียวตีๆกัน ไม่ได้ทำอะไรเช่าอยู่ เวลาเขาไปทำงานเมียขายของกะจุกกะจิกอย่างนี้ ๓ เท่าตัวขาย มุมหนึ่งตรงแห่งหนึ่งขายกาแฟ เดือนหนึ่งก็ได้มากมายเดือนหนึ่งเกิน ๑๐ เท่าตัว ความยุติธรรมอยู่ที่ไหน ท่านบางว่าต้องเสียสละอย่างพระราชบัญญัติค่าเช่านา พระราชบัญญัติเรียกเงินดอกเบี้ยเกินอัตรา มีแต่ตัวพระราชบัญญัติใช้ไม่ได้ บางทีสมาชิกสงสารเกษตรกรเขาเป็นไปตามพระราชบัญญัติใหม่หรือ ก็เปล่า ท่านเซ็นต์ตรงหน้าร้อยละกี่บาท ก็ต้องให้เพิ่มเติมกว่ากฎหมาย แล้วท่านอ้างทำไม พระราชบัญญัตินี้ใช้ไม่ได้ ค่าเช่านาก็เช่นเดียวกัน ท่านเช่านาเจ้าของนาตกลงให้เช่าและไม่ผิดพระราชบัญญัติ ให้เขาก่อนเท่านั้นเท่านี้เท่านี้เองก็รู้ สมาชิกที่อยู่ตามหัวเมืองรู้เรื่องหมด พระราชบัญญัติสองอันเปล่าประโยชน์ไม่ได้ผลอะไรเลย เมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว กรรมาธิการท่านนี้ก็ไม่ได้แยกออกไป แล้วส่วนรัฐบาลที่ข้าพเจ้าห่วงนี้ ที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยคือ โปรแกรมต้องมีในหลังสงครามทุกประเทศต้องมีเค้าชัดเจน เพิ่มให้ข้าราชการ ๕๐ บาทนั้น ถึงไม่พอเพียงแต่ได้เพิ่มก็ดีกว่าไม่ได้ แต่ความจริงเมื่อไม่ให้ข้าราชการครบรัยในเรื่องนี้ ถ้าให้เงินเดือนข้าราชการพอเพียง เรื่องปัญหาค่าเช่าบ้านก็หมด

ไป เพราะถ้าข้าราชการไม่มีก็เช่าบ้าน ถ้าท่านมีเช่าซื้อเต็มทีจะช่วยข้าราช
การก็เบาไป แล้วนี่ท่านรัฐมนตรีมีความเป็นอย่างไรบ้างที่ข้าพเจ้าถาม
มีอีกนี่ เมื่อกี้ท่านจะทำบ้านสร้างอาคารเพื่อส่งเคราะห์ประชาชน รัฐ
บาลทำได้หรือเมื่อทำแล้วท่านจะให้ใครก่อนหลัง ข้าพเจ้าถามอย่างนี้
เพราะไม่รู้เรื่อง อาคารส่งเคราะห์ประชาชนต้องเป็นบริษัทเขาทำ ไม่ใช่
รัฐบาลทำ แต่ข้าราชการนี่รัฐบาลต้องทำ ปัญหามันมีอยู่อย่างนี้ ถ้าม
ท่านไม่กระทบสองอันนี้เลย แล้วท่านก็มาร้องขอร้องให้เลิกสละชีพ ใครมัน
จะเชื่อเนอให้คนอื่นกิน เรื่องอย่างไปพูดถึงคนส่วนน้อยอะไรเลย มีตั้งหมื่น
ตั้งแสนคนที่มาร้องต่อข้าพเจ้า และท่านก็มาบอกว่าคนต่างด้าวซื้อที่ไม่ได้
นี่ถูก ถ้าพวกที่จะขายบ้านถ้าเผื่อท่านบอกว่าเลิกสละชีพ ขายนี่เสีย
สละชีพคนเดียวก็ไม่ได้ เมื่อเป็นอย่างนี้ท่านจะทำไปแบบนี้ ข้าพเจ้าคิด
ว่าไม่สำเร็จ อย่างไรเสียก็ไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าได้ข่าวมาว่าทุกๆ ชั่วโมง
ท่านยังอุตส่าห์ไปเบส (Base) ค่าเช่าก็คนส่งครามและหลังส่งคราม ถึงการ
ค้าขายก็ตาม ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่าสมาชิกคงเข้าใจ การค้าหลังส่งครามนี่ผิด
กันเป็นกายเป็นกอง ค่าเช่าบ้านแต่ก่อน ๒๐ เดือน ๓๐ แล้วท่านบังให้ค่า
เช่าบ้าน เงินเดือน ๒๐ บาท แต่ก่อนก็เช่า ๔ บาท ๕ บาท แล้วเดี๋ยวนี้ ๓
ตำลึงคือ ๑๒ บาทและสมมติว่าท่านมี ๔ ห้อง ท่านได้เท่าไร ก็ ๕๐ บาทแล้ว
ถ้าหากว่าซ่อมในรายการของท่าน ท่านบอกว่าผู้ให้เช่าไม่เห็นซ่อมเลย ซ่อม
ไหนกระดานแผ่นละเท่าไร ไม้ยางราคาตั้งเท่าไร ท่านก็รู้อยู่แล้ว ใครจะไป
ซ่อมให้ใคร ที่ข้าพเจ้าพูดนี่ไม่มีบ้านเช่าเลย ข้าพเจ้าพูดในฐานะที่เคยผ่าน
มาแล้ว เรื่องเป็นอย่างนี้ ถ้าอย่างนี้ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย

๔.๑๕ น.

นายเลียง ไชยกาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ขอ
อย่างที่กระผมกราบเรียนต่อสภาเมื่อกี้ คือเรื่องร่างพระราชบัญ

ญัตติบัตร ปัญหาเศรษฐกิจเท่านั้น กระผมคิดว่ารัฐบาลทุก ๆ รัฐบาล คงจะได้ถือเอาและมีโปรแกรมของทุก ๆ รัฐบาลมา แต่การที่จะใช้พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าอย่างใดก็ตาม จะต้องดูเหตุการณ์และความเหมาะสม เพื่อไม่ให้ราษฎรเดือดร้อน เพราะฉะนั้นปัญหาเรื่องรัฐบาลจำใจว่าเกี่ยวข้องกับผู้เช่าอาคาร เช่นศูนย์ใหญ่ พระตำหนักภาณุ เป็นต้น

ทีนี้กิจการของกระทรวงมหาดไทยนั้นก็มีแต่ว่า ในการที่รัฐบาลจะร่างพระราชบัญญัติจะต้องทำด้วยความรอบคอบ ในเวลาเดียวกันก็ต้องมีความท่านสมาชิกคงคุณกิจจาเสนะมาตั้งกาน ก็เป็นที่เข้าใจกันเป็นอย่างดีว่าเราจะได้ร่วมพิจารณากันในชั้นกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นจึงได้มีมติว่าให้ส่งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาก่อนรับหลักการ ทั้งนี้ก็มีความหมายว่าโปรแกรมของรัฐบาลนั้นอย่างไรจะได้ร่วมกันโปรแกรมของทางประชาชน ตลอดทางฝ่ายผู้แทนราษฎร จึงส่งกรรมาธิการเข้าร่วมด้วยฝ่าย ทั้งในการที่กรรมาธิการเสนอเข้ามาคราวนี้ผมจึงได้ตอบไว้บ้าง ถ้าจะลงมติรับหลักการหรือไม่นั้นน่าจะแสดงใจ จึงขอให้ส่งกรรมาธิการทุกพรรคพวก ถ้าอย่างหนึ่งจะรับหลักการตามญัตติของคุณกิจจา หรือไม่ ส่งกรรมาธิการและลงมติรับกัน แต่รัฐบาลก็จะเป็นฝ่ายเมื่อส่งกรรมาธิการไปแล้วเมื่อสังอย่างไรก็ให้เป็นอย่างนั้น ทั้งนี้เป็นอย่างที่แสดงเมื่อกัน เช่นอย่างท่านจิตการช่างที่เป็นห่วงเกรงว่า หรือไม่ ก็ขอให้พิจารณาด้วยความรอบคอบในตอนท้าย และยกประการหนึ่งคือข้อแย้งเล็กน้อยหรือไม่ใช่ข้อสำคัญอย่างนักต้องลงเอยกันได้ ทางรัฐบาลมีหลักการสำคัญอยู่เหมือนกัน อย่างที่ได้ส่งผู้แทนไปแถลงในชั้นกรรมาธิการเพราะฉะนั้นสำหรับปัญหานี้แล้วแต่สภาจะเอาประการใด ในการสร้างภาพท่านกล่าวว่ารัฐบาลสามารถสร้างบ้านเรือนให้ประชาชนได้อยู่โดยไม่เดือดร้อนได้หรือไม่ รัฐบาลอาจจะตอบได้ว่ารัฐบาลยังไม่รับรอง รับรองอย่างเดียวว่ารัฐบาลจะพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสุขสมบูรณ์เท่าที่จะทำได้ เช่นงบประมาณแผ่นดินที่ผ่านมาแล้ว เราก็พยายามที่

ของในการที่จะสร้างระเบียบการดังที่ท่านได้แนะนำให้ โดยเห็นว่าจะเป็นของ ทาง ราช
การ อีกพวกหนึ่งเห็นว่าควรจะเป็นการวินิจฉัย รัฐบาลก็เห็นด้วย และรัฐ
บาลนจะสนับสนุน ถ้าหากว่ามีผู้ใดจะปรับทัศน์ว่างอย่างไร ให้ประชาชนเข้า รัฐ
บาลก็ช่วยเหลือ นี่เป็นนโยบายที่ปรึกษากันมาเหมือนกัน ทนในเรื่องของที่
ดินของคนต่างด้าว ถ้าจะถามว่านโยบายประการใด ก็ขอตอบได้ว่า
รัฐบาลมีนโยบายเท่าที่ตามกฎหมายให้อำนาจ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การทดนเกี่ยวกับคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๔๗๐ เว้นแต่สภานจะขยายหรือไม่ ในการ
ออกกฎหมายก็ต้องเป็นไปอย่างนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลได้ตรวจตราเป็นอย่างดี สำหรับกรรมาธิการร่างมา ส่วน
ใหญ่ๆ ในการที่กรรมาธิการได้ประชุมปรึกษาหารือกัน ได้เชิญเสียงข้าง
มากเป็นใหญ่ รัฐบาลก็จำเป็นต้องดำเนินตามท่าทีนี้ หรือประการอื่นที่อาจจะ
มีขึ้นต่อไปเบื้องหน้า ซึ่งคิดว่าประโยชน์เมืองหน้าอาจจะขัดต่อประโยชน์
ส่วนรวม

๑๕.๒๐ น.

นายกิจจา วัฒนสิน กรรมาธิการ : การที่ทางสมาชิกผู้ม
เกียรติไม่มีความเห็นด้วยในความเห็นของกรรมาธิการ ๒—๓ ประการ กรรมา
ธิการขอเรียนชี้แจงดังต่อไปนี้ คือในประการแรกที่ท่านไม่เห็นด้วยในการที่ว่า
การจำแนกที่ดินที่ขายหรือยังไม่ได้ขาย เราจะจำแนกได้อย่างไรว่าเป็นที่ดินที่
ขายแล้วหรือยัง ในปัญหาข้อนี้กรรมาธิการก็ได้มีความเห็นเช่นนั้น คือว่าได้มีการ
ถกเถียงกันมากมายว่า ถ้าหากว่าเราไม่จำแนกเช่นนี้แล้ว เราจะให้ความเป็น
ธรรมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้เช่าได้อย่างไร ซึ่งมีปัญหาเกิดขึ้นว่า
ทางผู้ให้เช่าสำหรับที่ดินที่ขาย ไม่ว่าจะขายก่อนหรือหลังประกาศใช้
กฎ ถ้าหากเป็นเช่นนี้แล้วเราจะไม่เป็นการขัดขวางเสรีภาพในทางเศรษฐกิจหรือไม่
ในทางเศ ทนเมื่อไม่เป็นทางแล้ว ปัญหาที่เข้าสู่ในชั้นนี้กรรมาธิการจำแนกว่าเป็น
อย่างไร ก็ไม่เคยมีมาก่อนหน้านี้ ตามกฎหมายก่อนใช้ประกาศนี้ เรามี

มาตั้งแต่ปี ๒๔๗๐ และเพิ่งเสร็จสงครามใหม่ ๆ ไม่ใช่ฉบับนี้เป็นฉบับแรก มีกำหนดว่าที่ทำเลตั้งขายส่วนใหญ่หรือส่วนน้อยแล้ว ในที่สุดก็แก้ไขกฎหมาย ในสภาเราไม่ถึงส่วนใหญ่ส่วนน้อย เราถือว่าเป็นที่ประกอบธุรกิจหรือไม่ ถือเจตจริงเป็นเครื่องพิสูจน์ ถ้าหากว่าจะกลับกันปัญหาว่าครั่งค้าขายครั่งอย่างไหนที่ทำการค้าขายอยู่อาศัยไม่ได้ หรือที่อยู่อาศัยทำการค้าขายไม่ได้ เป็นปัญหาที่ยุ่งยากสับสนกันมาก ทางกรรมาธิการได้พิจารณาเรื่องนี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว ก็มีความเห็นว่าน่าจะ แต่อย่างไรก็ตาม ความเห็นของกรรมาธิการนี้ก็เป็นความเห็นชั่งทางสภาได้มอบหมายไป ทางกรรมาธิการมีความเห็นอะไรที่จะเป็นประโยชน์ในการที่จะร่างกฎหมายนี้ให้ได้ดี ที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้วกรรมาธิการก็พยายาม และถ้าหากว่าสมาชิกผู้มีเกียรติจะมีความเห็นต่างว่ากรรมาธิการได้ชอบที่จะแปรญัตติในชั้นรับหลักการได้ ไม่มีการตัดสิทธิ เพราะพิจารณาก่อนรับหลักการไม่ใช่รับหลักการแล้ว เป็นเพียงสิทธิของสมาชิกผู้มีเกียรติเต็มที่ในการที่จะเสนอความคิดเห็นอะไรที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมและสามารถปฏิบัติได้ กรรมาธิการไม่มีความขัดข้องในเรื่องนี้ แต่เรื่องปัญหาที่ว่าสถานที่อยู่อาศัยเราควบคุมเฉพาะที่อยู่อาศัย ที่ค้าขายพูดถึงทำไม ปล่อยให้ตามใจชอบเรียกร้องได้ตามอัธยาศัย ถ้าหากว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ผ่านกฎหมายควบคุมค่าเช่าโดยตะเอียดแล้วจะเห็นได้ว่าความมุ่งหมายของพระราชบัญญัตินี้จะควบคุมเฉพาะที่มีคนอาศัย หรือที่อยู่อาศัยและประกอบการค้า ถ้าหากว่าเป็นที่ค้าขายจริง ๆ กฎหมายนี้ไม่ควบคุม แต่กรรมาธิการยินยอมให้ที่ค้าขายโดยเฉพาะแล้วไม่ควบคุม ดังนี้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยนั้นยังขาดแคลนอยู่ ถือหลักการนี้ไว้แล้ว การที่คิดว่าค่าเช่าก่อนสงครามเป็นค่าเช่ามาตรฐาน กรรมาธิการเราหลักตะไรมาเป็นการที่จะยึดถือต่อไป กรรมาธิการชอเรียนว่าในหลักการที่เอาค่าเช่าก่อนวันที่ ๘ ธันวาคม คือก่อนสงคราม โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าที่แล้วๆมาเอาค่าเช่ามาตรฐาน คือก่อนวันที่ ๘ ธันวาคมนั่นทุกฉบับ ถ้า

หากว่าครองชีพ แต่เราเคยตกลงกันมา ถ้าหากว่างานประเพณีใดในขณะ
นั้นเขาถือว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในหลักการสำคัญ แต่จะถือเสียงข้างมาก
ตามความหมายในการควบคุมค่าเช่าจะไม่เกิดผล เพราะฉะนั้นจำต้องยึดหลัก
ตามที่ ๗ ข้างต้น ท่านพูดว่าเทศบาลบ้านเรานี้เขาจนไม่กระดากปากสักหน่อย ๗๐
บาทแล้ว แต่ผู้ให้เช่าได้ประโยชน์ตอบแทนสมควรกันไหม ถ้ากรรมา
ธิการได้เชิญในการที่จะให้ผู้ให้เช่าเรียกร้องค่าเช่าเพิ่มขึ้นได้ตามส่วน ก็อ
ปรับปรุงดีกว่ากฎหมายเก่าใช้อยู่ ในขณะนี้ พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าถ้าหาก
ว่าไม่ปรับปรุง ผู้ให้เช่าก็ไม่สามารถที่จะเรียกร้องได้มากกว่านี้ แต่จะเรียก
ร้องได้ก็ไม่เกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่นี่เรียกได้ ๓๐ เท่า เท่ากับพันเปอร์
เซ็นต์ของค่าเช่ามาตรฐาน ทางคณะกรรมาธิการก็มิใช่ว่าจะมิได้คำนึงถึงความ
เดือดร้อนของผู้ให้เช่า เราคำนึงถึงโดยรอบคอบ แต่จะสมควรแก่ใครนี่กรรมา
ธิการรอให้ท่านสมาชิกได้มีส่วนได้พิจารณาโดยละเอียดต่อไป เมื่อได้ปรับหลัก
การแล้ว เพราะกรรมาธิการก็ได้ให้ความเห็นบางคนบางฉบับแก้ไขก็ขอให้ท่าน
ได้ แต่นอกจากนี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ยินได้ฟังในกฎหมายนี้ไม่มีผล จะ
อ้างพระราชบัญญัติควบคุมเรียกตอกเบี้ยเกินอัตรา หรือพระราชบัญญัติ
ควบคุมค่าเช่านาเป็นกฎหมายที่ไร้ผล ในเรื่องนี้ขอเรียนชี้แจงว่า พระราช
บัญญัติควบคุมค่าเช่าที่ใช้อยู่ในขณะนี้นั้นได้ผลหรือไม่ ซึ่งเราจะไม่มีการแก้
ไขเลย ได้ผลหรือไม่นั้นข้าพเจ้ายืนยันว่าได้ผล แต่จะเกา ๑๐๐ % ข้าพเจ้าก็
ไม่ยืนยัน ถ้าหากว่าเป็น ๒๐—๓๐ % ข้าพเจ้าว่าสภานี้คงพอใจ แต่ถ้าออก
กฎหมายไปแล้วได้ผลมากแต่ไม่ใช่ได้ผลถึง ๑๐๐ % แต่เมื่อออกกฎหมายมา
ก็ขอให้สมเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะฉะนั้นการที่จะให้ผลได้มากน้อยแค่ไหน กรรมา
ธิการไม่ได้ยืนยันว่า ๑๐๐ % แต่ได้ผลบ้างตามสมควรก็ขอให้ถึง

๑๕.๒๘ น.

นายโสภณ สุภาพ (ชลบุรี) : ความจริงข้าพเจ้าเองก็ได้
เรียนแล้วว่าจะดีถึงส่วนใหญ่ๆ แล้ว ร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นไปได้

แต่ข้าพเจ้าคิดว่าการไม่มีการถกเถียงกันนั้นเพราะว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมาธิการนั้นเป็นเรื่องที่ยุ่งยากในการที่สภาจะได้วินิจฉัย ดังที่จะเห็นได้ว่าสมาชิกส่งมาแต่การสั่นเท่านั้นคือในรูปที่ว่าเราตั้งให้คณะกรรมาธิการไปพิจารณาเพื่อจะยกร่างหรืออะไรขึ้นมาใหม่ แต่แทนที่กรรมาธิการจะทำรูปนั้น คณะกรรมาธิการกลับบันทึกส่งความเห็นต่างมายังพวกเรา ความจริงวาระนี้เป็นวาระที่หนึ่ง พูดถึงเรื่องการรับหลักการ เราเองเห็นว่าเป็นเรื่องอะไร รับหลักการอย่างไรตรงไหน มีบันทึกเฉย ๆ บันทึกนั้นเป็นการแสดงความคิดเห็น อย่างน้อยที่สุดคณะกรรมาธิการน่าจะได้พิจารณาว่าในหลักการเดิมของผู้เสนอเดิม คือพายัคจา ฯ ที่เสนอมาเดิมมีประการใด เราถือว่าสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมาธิการไปพิจารณาแล้ว ส่วนที่คุณกัจจาฯ เสนอมานั้นก็ย่อมหมดหน้าที่ไป ข้าพเจ้าคิดว่าสมาชิกส่วนมากคงจะงงและสงสัยเหมือนกัน และถ้าได้พิจารณารายงานคณะกรรมาธิการแล้ว แม้ข้าพเจ้าเองก็จะมีความเห็นเป็นส่วนมากดังที่ได้กราบเรียนมาแล้ว แต่ก็มีความเห็นหลายข้อเหมือนกันที่คณะกรรมาธิการบันทึกชี้แจงเข้ามา ในข้อบันทึกของคณะกรรมาธิการที่ให้เสนอเข้ามานั้น ข้าพเจ้าอยากจะขอประทานที่ยกมาว่า การกระทำดังที่คณะกรรมาธิการทำมานั้น ข้าพเจ้าไม่เข้าใจความหมายประการใด และข้อบันทึกนั้นข้าพเจ้าคิดว่าอาจเป็นการแก้หลักการเดิมของผู้เสนอเดิมเหมือนกัน ก่อนอื่นอยากจะเรียนว่าในปัญหาให้ควบคุมค่าเช่านั้นก่อนนี้เราได้แบ่งหน้าที่กรรมการออกเป็นสองชุดด้วยกัน ชุดหนึ่งเรียกว่าอนุกรรมการควบคุมค่าเช่าในกาละครั้นอนุกรรมการให้แก่ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นประธานและมีนายกเทศมนตรี สรรพากรจังหวัด คลังจังหวัด ยกการจังหวัดเมืองพัทยาเป็นเลขานุการ และกรรมการอีกพวกหนึ่งเรียกว่ากรรมการควบคุมค่าเช่า ประกอบด้วยปลัดกระทรวงเป็นประธาน อธิบดีกรมสรรพากร อธิบดีกรมที่ดิน และหัวหน้ากองควบคุมเทศบาลเป็นเลขานุการ ในกฎหมายฉบับนี้ได้ยกเอาไว้ในหน้าที่เกี่ยวกับการขึ้นค่าเช่าเป็น

หน้าที่ของอนุกรรมการจะมีความเหมาะสมกว่าที่จะมีให้คณะกรรมการเช่าตามบันทึกของคณะกรรมการเช่าที่เสนอมานั้นดังกล่าวแล้วข้างต้น อำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้ควรมอบให้คณะกรรมการและอนุกรรมการ ท่านเองก็อาจจะเห็นด้วยว่า ในการบริหารการนั้น แม้ว่าท่านจะเปลี่ยนหลักการในเรื่องที่ว่าด้วยกรรมการประกอบด้วยตัวแทนของผู้เช่า ผู้ให้เช่าก็ตามแต่ ถ้าแม้ว่าจะเปลี่ยนในรูปนี้ให้อำนาจแก่อนุกรรมการซึ่งเป็นกรรมการท้องถิ่นแล้ว การบังคับตามจะแทนนครต่อรรค์ว่าจะเกิดขึ้นก็อาจจะเป็นได้ ข้อนี้มีความสงสัยว่า เพราะเหตุใดกรรมการจึงได้เปลี่ยนอำนาจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ แทนที่จะสงวนไว้บ้าง ส่วนอำนาจการขับไล่แทนที่จะให้เป็นอำนาจของกรรมการกลางควบคุมค่าเช่า ซึ่งเดิมได้แก้ปลัดกระทรวงมหาดไทย ทำไมท่านเปลี่ยนโอนให้อนุกรรมการเสีย ข้อนี้ข้าพเจ้าสงสัยที่ท่านเปลี่ยนในรูปใด ข้าพเจ้าไม่รับเหมือนกันที่เปลี่ยนอย่างนั้น เป็นเรื่องแย่ลงไปแล้ว ยังกล่าวในเจตนาที่ว่ากฎหมายควบคุมค่าเช่าเป็นเสมือนกฎหมายที่ [illegible] ผู้เช่าและผู้ให้เช่า แทนที่จะไปสนับสนุนฟังร้องต่อศาล [illegible] เราให้โอกาสแก่ผู้ให้เช่ายื่นคำร้องให้คณะกรรมการ ให้ขับจากที่อยู่ได้ ถ้าไม่ยอก ก็ให้มีคำบอกกล่าวเป็นหนังสือ [illegible] มารถจะต่อสู้ข้อเท็จจริง ในข้อต่อสู้ว่าการสั่งเช่นนี้จะชอบหรือมิชอบท่านกลับแก้หลักการใหม่ว่า ต่อไปผู้ให้เช่าที่ [illegible] อุทธรณ์ต่อศาลได้ ถ้าเขียนเช่นนี้ข้าพเจ้าคิดว่ากฎหมายจะเป็นหางประโยชน์อะไรมิได้ คือหมายความว่าไม่ใช่เป็นกฎหมายที่จะตัดช่องพิพาทระหว่างผู้เช่ากับผู้ให้เช่า คดีทุกคดีจะต้องไปสู่ศาลหมด เมื่อกรรมการสั่งเด็ดขาดแล้ว ถ้าขืนอยู่ก็มีสิทธิที่จะฟ้องขับไล่ โดยผู้เช่าจะโต้แย้งไม่ได้ ที่นี้บางทีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอาจสงสัยว่า มีฉะนั้นความเห็นของข้าพเจ้าเองก็แย้งกับความเห็นแต่แรกของข้าพเจ้า แต่ความจริงไม่แย้ง ข้าพเจ้าเป็นห่วงในเรื่องกรรมการว่าสมควรมีอำนาจเด็ดขาดในการจะสั่ง แต่ว่าคดีทุกเรื่องก็จะสู่ศาลหมด แต่ก็มีประโยชน์

อะไรก็กฎหมายฉบับนี้จะไม่ให้มีการณ์พาดไปสู่ศาล เมื่อการงานการไม่เห็นชอบแล้วจะมีประโยชน์อะไรเมื่อคดีเลย ให้ข้าพเจ้าจะสู่ศาลทุกคดีไป เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้จงเป็นอย่างนี้ ข้าพเจ้ามีความสงสัย แต่ความจริงท่านก็มีเจตนาเพื่อไม่ให้การงานการมีคอรัปชั่น ท่านมีความประสงค์อย่างนั้น ถ้ามองอย่างนั้นแล้วก็มีแง่ดีบ้างเป็นผลร้ายอีก หลักการเก่ากฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่กฎหมายระงับคดีพลาด ส่งเสริมทีเดียว จะลงท้ายทุกกรณีหมด กฎหมายฉบับนี้ข้าพเจ้าเองมีความเห็นสงสัยอยู่ตลอดมา ทนปัญหาอีกปัญหาหนึ่ง ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามท่านในเรื่องคำว่าจัดความ ว่าศาลท่านเป็นห่วงในเรื่องเศษจำนวนเงินเท่านี้ หรือว่าท่านเป็นห่วงในเรื่องการเก็บค่าขึ้นศาล ในการจัดการตามหมายเรียกในเรื่องการควบคุมตามพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ข้าพเจ้าขอเรียนว่าอย่างไรในเรื่องความยุติธรรมนั้น จะยุติธรรมแก่ใครบ้างนั้นข้าพเจ้าไม่ทราบ ยังมีปัญหาเรื่องผู้ให้เช่าตามกฎหมายฉบับนี้ ในขณะนี้ปัญหาเกิดขึ้นอย่างข้าพเจ้าเองเป็นเจ้าของที่ดิน ให้เช่า ถ้าเจ้าของที่ดินต้องการเมื่อผู้เช่าจะออกไปจากที่ดิน ข. เป็นคนรู้จักกับข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้าจะขายให้ ข. ซึ่งไม่มีทอยู่จริงๆ ข. จะเป็นผู้ให้เช่าตามกฎหมายหรือไม่ นี่เป็นปัญหาอีกแง่หนึ่งของความจริงความ บางแห่งท่านใช้ความไปว่าเมื่อทรัพย์สินโอนไป ผู้ซื้อก็โอนไปทั้งสัญญาเช่าทรัพย์สิน เรื่องการเช่า ถ้าตามรูปกฎหมายฉบับนี้เป็นมหาชนบัญญัติก็เถียงไม่ได้ ไม่ใช่ศีลธรรมอันดีงามเลยปรากฏ ท่านบอกว่าบังคับแต่ในเรื่องการเช่าก็หมดไป เพราะสัญญาเช่าไม่เกี่ยวกับเรื่องการ ก. มีสิทธิฟ้องขับไล่ได้ ถ้าท่านไม่ตั้งใจจะแก้ ข้าพเจ้าขอถามว่ากฎหมายนี้ทางหลักเถียงได้ ข้าพเจ้าขอถามว่าเฉพาะด้านการมาธิการนี้มีความเห็นเป็นประการใดบ้างในเรื่อง

๑. ทำไมท่านจึงได้เปลี่ยนคำว่ามอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการเสีย
ใหม่ไม่ได้คำนึงถึงเรื่องว่าอาจจะเกิดคอรัปชั่นได้ ทำไมเปลี่ยนเช่นนั้น ซึ่ง
อีกการเติมเขาไม่ได้มอบอำนาจการรับได้ มีอำนาจเพียงการจ่ายค่าเช่า
ะ
านน

๒. ข้าพเจ้าอยากจะให้ท่านกรรมาธิการชี้แจงว่า ทำไมจึงพยายาม
มเติมในเรื่องที่จะให้ผู้เช่ากู้ตาม ผู้ให้เช่ากู้ตาม มีอำนาจในการที่จะ
กรณ์ฟ้องร้องต่อศาลได้ ในเมื่อคณะอนุกรรมการได้ชี้แจ้งแถลงแล้ว
ประการหนึ่ง

๓. แล้วในประการที่สาม อยากจะเรียนว่า ท่านเองได้คำนึงหรือ
ว่า ปัญหาที่ว่าการโอนทรัพย์สินนั้นอาจจะมีอย่างไรเรื่องที่จะหนีภาษี
ที่ได้กราบเรียนมาแล้ว ท่านจะป้องกันอย่างไร

๑๕.๓๐ น.

นายกิจจา วัฒนสินธุ์ กรรมาธิการ : ข้าพเจ้าขอกู้มเกียรติ
องใจในความคิดเห็นของกรรมาธิการ จะมีขอชี้แจงเป็นข้อ ๆ ไป

ประการแรกคือเรื่องอำนาจของอนุกรรมการ ท่านสมาชิกมีความ
องใจว่า เหตุใดจึงมอบหมายให้อนุกรรมการมาดำเนินการให้ต่าง
ย่างนั้น ความจริงเรื่องนี้กรรมาธิการก็ได้เขียนในหลักการต่าง ๆ เราหากว่า
านสมาชิกผู้มเกียรติได้เปิดท่านดูแล้ว ก็จะมีหน้าที่เรื่องอนุกรรมการควบคุม
ค่าเช่าน อนุกรรมการควบคุมค่าเช่าได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ
ทางเป็นผู้สอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น เช่นมีปัญหาว่าผู้เช่าเข้าไปอยู่ใน
ให้เช่านั้น ก็ยื่นคำร้องต่อคณะอนุกรรมการ แล้วก็แสดงเหตุผลให้กรรมการ
รมการก็พยายามรวบรวมเหตุผลเสนอต่อคณะกรรมการต่าง ๆ เท่าที่
บัติอยู่ในเวลานั้น เราได้แบ่งงานหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการและอนุ
รมการออกเป็น ๒ ประเภท การมอบหมายแต่ใดนเพียงใด คณะ

กรรมาธิการก็พิจารณาในระเบียบ ระไปว่าแม้จนกันว่า การมอบอำ
นาจให้แก่คณะกรรมการบางเรื่องไปโดยเฉพาะนั้นๆ ของเดิมนั้นก็ท่าน
สมาชิกผู้มีเกียรติว่า คณะกรรมการจะเอาอนุกรรมการควบคุม
ค่าเช่าประกอบด้วยผู้แทนผู้ให้เช่า ผู้แทนผู้เช่า ผู้แทนฝ่ายรัฐบาล
มีบุคคล ๓ ประเภทเข้าไปควบคุม ไม่ใช่แต่บุคคลฝ่ายรัฐบาล ก็
มีบุคคล ๓ ประเภท ไม่ใช่บุคคลที่เป็นฝ่ายรัฐบาลประเภทเดียวเท่านั้น
เป็นหลักประกันคณะกรรมการก็จะมีการหาในทางที่ทำให้ได้โดยไม่สุจริต
นั้นเราก็ให้หลักประกันขึ้นมา ถ้าหากว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติมีข้อเท็จจริง
ประโยชน์ยิ่งกว่านี้ที่จะเสนอได้ นี่เป็นความเห็นของกรรมาธิการเบื้อง
ต้น ต่อไปที่ท่านมีความสงสัยว่าในการพิจารณาอุทธรณ์ หรือในปัญหาว่าผู้ให้
เช่าร้องขอเข้าอยู่ในที่ผู้เช่าแล้วคณะกรรมการให้อนุญาตให้ผู้ให้เช่าเข้าอยู่ใน
ที่ผู้เช่าได้แล้วก็เกิดปัญหาขึ้นว่าควรจะได้มีการอุทธรณ์ การยกคำร้องต่อ
ศาล ก็เป็นการทำลายมติของคณะกรรมการได้หรือไม่ ท่านสมาชิกผู้ม
เกียรติเห็นว่าเรื่องระไรของอย่างนี้มาให้ประชุมกันเสียเวลาเปล่าๆ ควรให้อำนาจเด็ดขาด
ขาดลงไป ถ้าหากว่าให้ถือเพื่อต่อศาล ก็จะยืดเยื้อกันไปอีกนาน ผู้ให้
เช่าก็เป็นการยุ่งยาก แต่ก็จะเพิ่มภาระให้ผู้เช่าเป็นไปโดยไม่จำเป็น ในเมื่อการพิจา
รณาการก็ได้ดำเนินไปอย่างเหมือนกัน ได้มีการให้ประชุมกันเป็นแน่นอนแล้วจึง
ทำรับกันอยู่ว่าในขณะที่อำนาจของกรรมการยังไม่เด็ดขาดในปัญหาว่า ผู้ให้
เช่าอ้างความจำเป็นจะขอเข้าอยู่ในที่ผู้เช่าเพียงใดก็ดี แต่คณะกรรมการก็
ให้เข้าอยู่ แต่ปรากฏว่าผู้ให้เช่านั้นไม่มีความจำเป็นเลย และจะยกคำ
ร้องขอให้ผู้เช่าทำลายมติของคณะกรรมการไม่ได้ ศาลย่อมไม่มีอำนาจที่จะพิ
จารณาทำลายมติของคณะกรรมการ และที่ว่าจะเป็นจริงตามที่ท่านผู้
ตีความว่าผู้ให้เช่าบางรายได้ทำสัญญาเช่าไว้ ก็ให้เข้าอยู่ในที่ผู้เช่า ฟ้องขับไล่ผู้เช่า แต่ผู้เช่ามีหลักฐานในมือดีกว่า ผู้ให้เช่าไม่สามารถจะดำเนินคดีในทางศาล ก็หนักใจมาแล้วคำร้องของคณะกรรมการขอให้อยู่ในที่ผู้เช่า

อ้างความจำเป็นเร่งด่วนเปลี่ยนแปลงผู้บริหารในที่สุดคณะกรรมการให้เข้าอยู่ในผู้เช่าได้ บางทีผู้ให้เช่าของตึกรังหนึ่งไม่สำเร็จ พยายามร้องขอขึ้นค่าเช่าอยู่ ๔—๕ ครั้ง ในที่สุดสำเร็จ ดังนี้เป็นต้น ถ้าหากว่าไม่มีหลักประกันอะไรไว้บ้างในการที่จะให้คณะกรรมการพิจารณาด้วยความเรียบร้อยแล้ว ความต้องการของคณะกรรมการก็ไม่ได้ ถูกหมายให้อำนาจแก่คณะกรรมการถึงเกิดความเสียหาย คณะกรรมการก็เห็นว่าถ้อยคำนี้ไม่เป็นที่จะยินดีร้องต่อศาลก็ไม่ได้ ไม่ใช่ก็ไม่ได้ ในขณะนี้กำลังเรียนชี้แจงแถลงโต้แย้งอำนาจของคณะกรรมการไว้บ้าง

แต่ปัญหาที่ท่านว่า ผู้ให้เช่าได้ขายทอดตลาดแล้ว แต่ผู้รับซื้อกรรมสิทธิ์ต่อไป จะถือว่าเป็นผู้ให้เช่าต่อไปตามความหมายแห่งกฎหมายหรือไม่ ในเรื่องนี้เป็นการโต้เถียงปัญหาข้อกฎหมาย ต่อผู้ให้เช่ามีความหมายแค่ไหน ศาลฎีกาได้เคยตัดสินไว้แล้วยืนยันได้ว่า คำพิพากษาศาลฎีกา ๒๐๕/๒๕๑๐ ได้วินิจฉัยคำว่า “ผู้ให้เช่าเดิม” มิได้หมายความเฉพาะผู้ให้เช่าคนแรก หมายถึงผู้รับโอนด้วย แต่ถ้าหากว่าท่านสังเกตเห็นว่าศาลจะแปลความหมายของผู้ให้เช่าไว้เช่นนี้เป็นการเหมาะสมแล้ว เห็นว่าไม่ควรจะแก้ไขต่อไป ทางคณะกรรมการก็ไม่ขัดข้อง แต่ขอโปรดสังเกตว่าถ้าหากว่าไม่จำกัดว่าผู้ให้เช่าเดิม หมายถึงผู้ให้เช่าคนแรกแล้ว ผู้ให้เช่าก็พยายามขายทรัพย์นั้นแล้วในที่สุดผู้เช่าก็ต้องถูกผู้รับซื้อกล้างความจำเป็นออกไป ซึ่งกฎหมายฉบับนี้จะไม่ได้ผล ข้าพเจ้าของอภิปรายเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งว่าทางศาลจะมีความเห็นอย่างไร กรรมาธิการไม่ขัดข้อง คำว่า “เคหสถาน” ควรจะเขียนให้ชัด ซึ่งศาลได้ตีความแล้ว ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงทัศนคติของประชาชนด้วยอย่างไร แต่กรรมาธิการได้ความถึงปัญหาอันนี้ว่า “เคหสถาน” ไม่รวมถึง ให้มีความหมายตายตัว ไม่ให้ดันได้

ในเรื่องนี้กระผมขอชี้แจงเรื่องพร้อมทั้งเรียนคำว่าเคหะให้มีความหมายรวมถึงสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ด้วย ในร่างพระราชบัญญัติ

๑๕.๔๐ น.

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : ข้าพเจ้าสงสัยเท่านั้น และถ้ากรรมาธิการชี้แจงให้เป็นที่หายความสงสัยได้ ข้าพเจ้าก็จะสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้ ที่สงสัยนั้นคือว่าท่านยกตัวอย่างตามนุษยธรรมขึ้นมาในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่ว่าท่านอธิบายให้ยืดยาวเกินไป ข้าพเจ้าสงสัยนิดว่า มนุษยธรรมของท่านเพื่อความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ท่านว่าอย่างนั้นก็คงเป็นเรื่องมนุษยธรรมให้เช่าและผู้เช่าด้วย ข้าพเจ้าฟังท่านครึ่งปรายชี้แจงแต่ก็ยังไม่หายสงสัยว่าจะเป็นธรรมไปได้จริงไหม คือเป็นธรรมเพียง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ก็เป็นน้ำพักน้ำแรงใจ เป็นธรรมเพียง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ก็พอใจ ถึง ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ไม่เป็นธรรมหรือ ก็แปลว่าไม่เป็นธรรมมากกว่าเป็นธรรม แล้วท่านจะเสนอกฎหมายฉบับนี้ทำไม ข้าพเจ้ายกตัวอย่างที่ข้าพเจ้าอยู่ใกล้ชิดจริง ๆ คือข้าราชการบำนาญคนหนึ่ง ออกไป ๑๐ กว่าปีแล้ว กระผมอยู่ห้องแถว ๑๐ ห้องให้เช่าห้องละ ๑๐ บาทต่อเดือนก็พอเลี้ยงลูกเลี้ยงเมีย เพราะได้เดือนละ ๑๐๐ บาท เมื่อออกไปก็ไม่ได้ทำการค้าเพราะไม่มีหัวการค้า รับเงินบำนาญเก็บหอมกอมริบสร้างห้องแถวได้เดือนละ ๑๐๐ บาท ให้เช่าห้องละ ๑๐ บาท แต่หลังสงครามถึงเดี๋ยวนี้ท่านได้ ๑๐๐ บาท พอกินไหม ท่านไม่พอกิน เมื่อก่อนข้าราชการเช่าห้องอยู่เป็นเดือนชั่วคราวได้รับเงินเดือน ๒๐ บาท เดี๋ยวนี้ได้รวม ๑๐๐ บาท คือเพิ่มถึง ๕ เท่า แต่ข้าราชการบำนาญเพิ่มเพียง ๓ เท่า เท่านั้น เมื่อก่อนเช่าไม่พอกิน เพราะเป็นทุนบำเหน็จของข้าคนยากจน ท่านแก้ความสงสัยได้หรือไม่ว่า เป็นธรรมหรือไม่ ท่านทำไมจะมีมือชกเอาแต่ข้าราชการบำนาญคนนั้นคนเดียว เด็กนักข้าราชการท่านเพิ่มได้ ๕ เท่า แล้วท่านจะไม่ให้เขาได้เพิ่มบ้างหรือ สำหรับปัญหาข้อนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าถ้ากรรมาธิการคงจะได้ชี้แจงให้ข้าพเจ้าหายสงสัย เพราะข้าพเจ้ายังมีไมตรี

แต่ข้าพเจ้าอยากจะถามรัฐมนตรีว่า รัฐบาลเห็นอังกฤษหรือเยอรมันเขามีชัยไชยดี ที่จะช่วยแก้ไขให้เช่าตึกผ่อนบ้านให้เช่าบ้างไหม อังกฤษเขาทำกครั้งแล้วเยอรมันเขาทำหรือไม่ เขาเขาเงินงบประมาณไปช่วยหรือไม่ หรือว่าปล่อยให้เป็นไปอย่างประเทศเรา แล้วถ้าปล่อยไปอย่างนี้จะได้ขยายกันอย่างไร เป็นอย่างนี้ พระราชบัญญัตินี้จะต้องโดดันอย่างที่รัฐบาลจะต้องไม่รับผิดชอบเลย โดยรัฐบาลไม่ต้องช่วยความเป็นธรรมให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียไปก็ไม่ช่วย ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเสียไปก็ไม่ตัดทอน แต่อังกฤษเพราะเขางบประมาณเกินรายจ่ายมาก เขาก็ไปช่วยกรรมกร ไปช่วยราคาของ เก็บภาษีมาแล้วไปช่วยผู้ขายให้ได้ราคาไว้ ส่วนค่าเช่าบ้านมีหรือไม่ เขาทำอย่างไร ท่านโปรดอธิบายให้ข้าพเจ้าฟังเพื่อจะได้คลายความสงสัย เพื่อว่าจะได้รู้ว่ารัฐบาลเขาคิดอย่างไรบ้าง

๑๕.๕๐ น.

นายบุญคุ้ม ขันธรรศรีสุริยวงศ์ (อุดรธานี) : ในชั้นแรกที่คุณกิจจาเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้ามาสู่สภานี้ ก่อนที่เราจะส่งให้กรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ข้าพเจ้าเห็นด้วยเหลือเกินว่า ควรจะรีบเร่งดำเนินการ ทั้งนี้เนื่องจากว่าพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าที่ใช้อยู่ในทุกวันนี้ ไม่มีผลบังคับตามเจตนารมณ์ของสภานี้ที่ได้ออกกฎหมายไป ทั้งนี้เนื่องจากศาลยุติธรรมได้ตีความเป็นอย่างอื่น แต่ว่าท่านผู้เป็นประธาน ในขณะนี้ ในตอนนี้ ในตอนที่ร่างพระราชบัญญัตินี้เข้ามาในตอนนี้ ทุกคนเถียงกันมาตั้งแต่ก่อนเที่ยงจนกระทั่งบัดนี้ ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลยว่าเถียงกันอย่างไร ตลอดจนท่านตลอดจนรัฐบาลพูดที่ไม่เข้าใจไม่ใช่อื่น คือตอนนี้เป็นวาระที่หนึ่ง เป็นวาระที่เราผิดหรือไม่ทราบ ในจังหวะนี้เป็นจังหวะที่หนึ่ง จะตกเถียงกันว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ เราพูดตะเบ็งตะแบงไม่ได้ ข้าพเจ้าสงสัยเหลือเกินว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ในขณะนี้มีหลักการแล้วหรือยัง ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่เป็นของคุณกิจจา ฯ แล้ว กลาย

เป็นของคณะกรรมาธิการชุดก่อนๆ ไป และกรรมาธิการชุดนี้ไม่ได้สร้างหลักการมาให้เลย ว่าหน้าที่ของเราในฐานะกรรมาธิการชุดนี้จะต้องมีหลักการใหม่ตามนโยบายที่ให้มาหรือจะแก้ไขอย่างไรก็ให้มาอย่างนั้น สมมติว่าสภาฯ รับหลักการไปแล้ว หลักการนั้นคืออะไร ท่านจะให้ข้าพเจ้าพูดว่าหลักการอย่างไหน ในนี้มีมติของกรรมาธิการว่าอย่างนั้นอย่างนี้ ซึ่งความเห็นอย่างนั้นก็อย่างนี้ ซึ่งเป็นความเห็นรายละเอียดมีแต่ถูกๆ แล้วๆ ถึงจะรับไปก็รับถูกๆ แล้วๆ ข้าพเจ้าไม่เคยมีความเห็นอย่างนี้ เห็นว่าที่กรรมาธิการเสนอมานั้นยังไม่สมควรที่จะส่งให้กรรมาธิการพิจารณาใหม่ หลักการไม่มี จะเอาอย่างเก่าของคุณสัญญา ก็ว่ามา จะเอาอย่างใหม่ก็ว่ามาใหม่ ไม่เห็นมีหลักการอะไรเลย

๑๕.๕๔ น.

นายสวง อมาตยกุล (พระนคร) : ที่ท่าน ส.ส. บุญคุ้ม ๆ ว่านั้นถูก และที่ข้าพเจ้าไปชี้แจงเข้าใจว่าพูดถึงเรื่องรับหลักการของกรรมาธิการว่าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับรายงานของกรรมาธิการ แต่หลักการเรายังไม่ได้เถียงกันจนบ่ายนี้เพราะไม่มีอย่างที่ท่านว่า แต่ว่าเอาจากความคิดเห็นของกรรมาธิการที่เสนอมานะครับว่าไม่เห็นด้วย เพราะยังขาดโน่นขาดนี่อยู่เยอะแยะ เพราะฉะนั้นจึงแถลงความเห็นของกรรมาธิการที่เสนอมาเสียก่อน ส่วนหลักการข้าพเจ้าก็อยากจะพูดเสียด้วยว่า ควรจะทำอย่างไร ก่อนที่ข้าพเจ้าจะพูดว่าควรจะทำอย่างไร อยากจะเรียนกรรมาธิการเสียก่อนว่า กรรมาธิการนี้ได้พยายามเกี่ยวกับข้าพเจ้า การที่จะแบ่งว่าอะไรเป็นที่อยู่อาศัย อะไรเป็นการค้าขายนั้นทำไม่ได้ ทำได้ยาก ข้าพเจ้าบอกว่าถูกแน่ ทำได้ยาก กฎหมายที่ออกไปแล้วได้ผล ทำผลประโยชน์เสียหรือผลได้เป็นผลเสีย ทำไมข้าพเจ้าจะเป็นคนเสีย กฎหมายที่ออกไปแล้วเราก็ได้คนกันมาแล้วว่าเป็นผลเสีย เสียอย่างไร ก็ต้องไปเกิดความขัดหมางระหว่างผู้ให้เช่ากับผู้เช่า ผู้เช่าบ้านก็อยู่ไม่เป็นสุข เพราะผู้ให้เช่าหาว่าเขาออก หาว่าเถียงกฎหมาย

ส่วนผู้เช่าที่ไม่ชอบธรรม [illegible] ใช่ว่าท่านไปบอกว่าให้ [illegible] เสียแต่ไหน ๆ เราก็ทำกันทั้งนั้น ทำไมไม่ให้ [illegible] เหตุอย่างนี้ เพราะเหตุว่าจะพบข้อ [illegible] การกระทรวงมหาดไทยท่านทั้งหลาย [illegible] การ คือท่านตั้งกรรมการขึ้น [illegible] เสนอมาแล้วมา รัฐมนตรี [illegible] ทางนี้ อย่างนี้แย่ ข้าพเจ้า [illegible] ข้าพเจ้าโดนมาเอง [illegible] จัดการเรียบร้อยแล้ว [illegible] เมืองย้ายเขาออกไป เรามี [illegible] ไม่ได้ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติ [illegible] ยังเข้าไม่ได้ แต่ว่าตั้งขึ้นแล้ว [illegible] หลักไว้ก่อนสังคม [illegible] เดี๋ยวนี้เป็นหลักมาก [illegible] ชีวิตสังคมจะเฉยอยู่ [illegible] ไม่ได้ แปรได้เฉพาะเรื่อง [illegible] หลักใหญ่แล้วต้องมีกฎ [illegible] เขาญี่ปุ่นเขายังมาจัดเทียบ [illegible] จางแจ้งขึ้นแล้ว การได้เปรียบกันมากน้อยแค่ไหน [illegible] ก็ใช้ไปเสียก่อน ไม่อย่างนั้นก็ [illegible] ร้องอยู่เวลานี้ ทำคุณไม่ [illegible] เหมือนอย่างไร มันต้องมี [illegible] อย่างไรสำหรับข้าราชการ [illegible] เรื่องข้อใหญ่ใจความ [illegible]

กับกรรมกร ส่วนอีก ๆ ที่เขาเช่าบ้านอยู่ ๒ พัน ๓ พัน จะธุระอะไรกันเขา เขาจะเดาเท่าไรก็ตามใจไม่เกี่ยงอยู่แล้วกันเรา เว้นแต่จะเข้าบ้านเรา เมื่อเป็นอย่างนี้ รัฐบาลก็น่าจะรับพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณา กรรมการที่ท่านตั้งไว้แต่ก่อน กรรมการจะทำอย่างไร อยากถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าท่านจะทำอะไรกับเขา กรรมการที่ตั้งไว้นั้น ถ้าท่านประชุมกันครั้งเขาจะจัดการหรือยัง หรือจะปล่อยไป เมื่อเป็นอย่างนี้

๑๕.๕๘ น.

นายเลียง ไชยกาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ผมจำได้ว่าการชี้แจงครั้งแรกนั้น ผมพูดการชี้แจงครั้งหนึ่ง ซึ่งท่านที่เคารพถามเมื่อกี้นี้ เหตุของการที่ตั้งกรรมการขึ้นมานั้น ๆ ว่าผมกล่าวเช่นนี้ที่ผมกล่าวในฐานะเป็นผู้ชี้แจงร่างกฎหมายฉบับนี้ครั้งแรก เป็นคนเสนอขึ้นมา ผมได้ชี้แจงไว้ว่าการที่ตั้งกรรมการขึ้นมานั้น อยู่ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งเพื่อการใดแม้จะมีใครมาขอ ถ้าเป็นการที่รัฐบาลเห็นว่าไม่ควรจะพิจารณาก่อนที่จะพิจารณาก็ส่งกรรมการนี้ไปพิจารณา แต่ทางฝ่ายรัฐบาลต้องการให้เป็นอย่างนั้น ก็สมาชิกถ้าไปเสนอตรงกับรัฐบาลเราก็ไม่ได้ไปพิจารณา แต่ทางฝ่ายรัฐบาลเราก็มักจะมีอย่างน้อยอย่างใดอย่างหนึ่งไป ถ้าอย่างใด ๆ ก็ตามเมื่อรัฐบาลเห็นว่าควรจะพิจารณาในการประชุมสภาเพื่อให้รับหลักการ แล้วจึงค่อยแก้ไขเพิ่มเติมในสภาต่อไป ถ้าเห็นว่าไม่ควรจะพิจารณาก็ไม่เหมือนตั้งเขาของรัฐบาลจะส่งเข้ามาเพื่อพิจารณา เมื่อเป็นอย่างนั้น ก็ในขั้นตอนที่ ๒ รายงานของคณะกรรมการนี้ก็ไม่ใช่รัฐบาลรายงานมา เป็นของคณะกรรมการที่สภาตั้งขึ้นมารัฐบาลรวมอยู่ด้วย รายงานมาก็ต่างว่าคณะกรรมการนี้ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติใหม่ รายงานสภาเรานี้ สภามีหน้าที่จะมีอย่างน้อยอย่างใดอย่างหนึ่งไป อย่างใด ๆ ก็ตามเมื่อรัฐบาลมีเจตนาอย่างไรก็ตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณาในการประชุมของสภา ผมก็ขอเรียนว่า แม้รัฐบาลจะรับไปพิจารณาก่อนมาส่งสภาเพื่อให้รับหลักการ แม้เมื่อได้ชี้แจงรายละเอียดของคุณเกษมไปประกอบด้วยก็ไม่เหมือนตั้งเขาของรัฐบาลจะส่งเข้ามาเพื่อพิจารณา เมื่อเป็นอย่างนั้น ก็ในขั้นตอนที่ ๒ รายงานของคณะกรรมการนี้ก็ไม่ใช่รัฐบาลรายงานมา เป็นของคณะกรรมการที่สภารัฐบาลรวมอยู่ด้วย รายงานมาก็ต่างว่าคณะกรรมการนี้ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติใหม่ รายงาน

มีอย่างนี้ถ้าผมจำไม่ผิด คณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาพร้อมด้วยพระ
ราชกฤษฎีกา ผู้แทนรัฐบาล แล้วมีความเห็นว่าควรจะปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ
นี้ใหม่เพื่อให้เหมาะสม ทนายหรือทำ ทำได้สองอย่าง ไม่ใช่ว่าจะรับหลักการ
หรือไม่ คือก็แล้วแต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทางปฏิบัติมี ๓ ทาง คือ ๑. รับ
รองรายงานของกรรมาธิการนี้หรือไม่ อีกอย่างหนึ่งก็คือเสนอให้ตั้งกรรมา
ธิการยกร่างใหม่ และขั้นสุดท้ายอีกอย่างหนึ่งอาจจะมีใครเสนอมาให้รับเอา
หลักการของคุณกิจจา ฯ เพื่อแปรญัตติหรืออะไรก็แล้วแต่ ทางนี้มีอยู่
ประการที่สาม

และอีกอย่างหนึ่งที่อยากจะเรียนก็คือ ที่ท่านสมาชิกถาม ในประเทศ
อังกฤษมีไหม ที่อังกฤษ เมื่องจากเขามีพระราชบัญญัติควบคุมภาวะฉุกเฉิน
มีการปรากฏพังมาก ก็ได้มีการซ่อมแซมและก่อสร้างขึ้นมาในภายใหญ่ และ
งบประมาณสำหรับช่วยเหลือประชาชนของเขามี และของเขามีสำหรับข้า
ราชการผู้ทำประสบภัย สำหรับประชาชนโดยเฉพาะเขามีมาก ถนน
คดจะเขาแถถนนรางน้ำ และของเขาประมาณเป็นประมาณ ๕ ล้าน
ตันในส่วนปัญหาเรื่องการแก้ไข ปัญหาที่พี่น้องข้าราชการตำรวจบ้าน
หรือนบ้านอยู่ ออกไปรับราชการตามหัวเมือง ครั้นกลับเข้ามาไม่มีบ้านอยู่
อันนี้กระผมก็คิดว่ารัฐบาลทุก ๆ รัฐบาลได้ประสบการณ์นี้ และหนทางแก้ไข
อย่างที่กระผมได้เรียนแล้วว่ารัฐบาลหาทางออกทางกฎหมายฉบับนี้เสนอมา ตัว
ที่กระผมเพิ่งเป็นรัฐมนตรีครั้งแรก ต่อมาคุณหลวงธำรง ฯ แก้ไข ต่อมารัฐ
บาลนี้ได้เชิญ คุณควง คุณใหญ่ พระยองค์การณุฯ ก็มาร่วมกันกับคุณกิจจา
เพราะฉะนั้นผมในฐานะที่เป็นสมาชิก ผมคิดว่าถ้าท่านสมาชิกสภานี้ยอมด้วย
กระผมอยากจะเสนอให้เป็นว่า ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมาธิการจะตั้ง
ใหม่หรือเก่าก็ตามใจ ไปยกร่างขึ้นมาเพราะเวลานี้ไม่รู้จะเอาร่างใดเป็นหลักการ

๑๖.๐๕ น.

นายเพทาย โชตินุชิต (ธนบุรี) : ข้าพเจ้าได้ฟังมานั่งมาเป็นเวลาหลายชั่วโมง รู้สึกแปลกใจที่ว่าเมื่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติและท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยว่าเรามานั่งพิจารณากันอย่างสมๆ แล้งๆ ไม่มีหลักการ ความจริงไม่ใช่เช่นนั้น ตามเรื่องจะเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคุณกิจจา ฯ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ส่งมาให้ว่าที่เขาเสนอสภาไว้แล้วซึ่งยังไม่ตกไปนั้น ยังเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ต้องพิจารณากันอยู่ เพราะฉะนั้นหลักการมี และมีที่จะต้องพิจารณากัน คือหลักการร่างพระราชบัญญัติของคุณกิจจา ฯ ส่วนข้อสังเกตหรือว่าข้อคิดเห็นของคณะกรรมาธิการนั้นเป็นเครื่องประกอบเท่านั้น ไม่ใช่ว่าจะไม่มีหลักการพิจารณา มีหลักการ ฉะนั้นพิจารณาในหลักการ ร่างพระราชบัญญัติของคุณกิจจา ฯ เป็นความเข้าใจของข้าพเจ้าและเข้าใจว่าเป็นความเข้าใจที่ถูกต้อง ส่วนที่แก้ไขของกรรมาธิการนั้นไม่ได้ผูกมัดสภา เราเอาไว้เพื่อสำหรับประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อพิจารณาในเรื่อง ข้อสังเกตคณะกรรมาธิการไปมาก ได้กันไว้สำหรับพิจารณาในหลักการอย่างที่ท่านหัวหน้าฝ่ายค้านเสนอหรือว่าจะรับหลักการไปก่อนในเดี๋ยวนี้ก็ว่าไม่มีหลักการอะไรทั้งนั้นให้คณะกรรมาธิการไปก่อนในเดี๋ยวนี้ แล้วมาฉะนั้นเราได้ส่งให้กรรมาธิการไปแล้ว ข้อสังเกตอย่างนี้จะเป็นเหตุผลจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทำไมจะต้องส่งไปข้างหน้าไปอีก สภานี้จะเป็นคณะมากไป นี่ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้

๑๖.๐๖ น.

นายคล้าย ละอองมณี (สงขลา) : กฎหมายอันนี้ข้าพเจ้ารู้สึกเสียดายว่าถ้าเราสงวนไม่รับหลักการกฎหมายอันนี้ต่อไปข้าพเจ้าเป็นห่วงว่าต้องใช้กฎหมายเก่าต่อไป ประโยชน์ก็ไม่ได้เป็นผลดีแก่บ้านเมืองซึ่งเป็นมาแล้วก็ปรากฏว่ามันยุ่งยากทั้งเจ้าของและผู้เช่า ส่วนผู้เช่านั้นเท่าที่เป็นมาแล้วไม่เสียหายเท่าใดนัก ส่วนที่เสียหายยิ่งใหญ่มากคือเจ้าของบ้าน ซึ่งเราได้เห็นเป็นอย่างมากไป นี่ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้

มาก แต่อย่างไรก็ดี เมื่อสมาชิกเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ท่านผู้มีเกียรติได้เสนอมานั้นยังบกพร่องอยู่ ข้าพเจ้าจึงเห็นด้วยกับท่านรัฐมนตรีเมื่อกี้นี้ว่าจะรับเอากฎหมายฉบับนี้ไปพิจารณาใหม่ แต่ว่าการพิจารณานี้ ข้าพเจ้าอยากจะเสนอให้กรรมาธิการที่ตั้งอยู่แล้วเป็นผู้พิจารณา หรือจะตั้งใหม่ก็ตามใจ แต่อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าเป็นห่วงกฎหมายนี้จะตกไป เพราะว่าสมาชิกส่วนมากไม่พอใจที่รัฐบาลจะรับหลักการไปแล้ว กรรมาธิการก็แก้ไขเสียยังหมด ข้าพเจ้าก็ไม่ชอบ จึงเห็นว่าควรส่งให้รัฐบาลไปพิจารณาหรือจะตั้งกรรมาธิการ ส่วนท่านสมาชิกพูดว่า กฎหมายนี้ได้เสนอหลักการเข้ามาแล้วไม่ควรส่งกลับไปก็จะเป็นเรื่องตกไป ข้อนี้ไม่อยากจะโต้เถียงกันเพราะในครั้งแรกส่งให้กรรมาธิการพิจารณา เมื่อกรรมาธิการพิจารณาแล้ว เขาให้ข้อสังเกตว่าควรจะรับหลักการแห่งกฎหมายนี้หรือไม่นั้น เป็นข้อสังเกตของกรรมาธิการ แต่สภานี้ลงมติให้กรรมาธิการร่างมาใหม่ ข้าพเจ้าก็เชื่อว่ากรรมาธิการก็คงจะทำตามความประสงค์ของสภาแต่ครั้งแรกไม่ได้ เพราะกรรมาธิการเข้าใจว่าสภานี้ต้องการความคิดความเห็นของกรรมาธิการเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นสมควรว่า ควรจะให้กรรมาธิการพิจารณาร่างใหม่ แล้วเสนอเข้ามาเพื่อจะรับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ถ้าท่านสมาชิกผู้ใดเห็นด้วยขอได้โปรดรับรอง

มีสมาชิกรับรอง

นายสมบูรณ์ เดชสุภา (ปราจีนบุรี) : กฎหมายฉบับนี้ข้าพเจ้าได้นั่งฟังตั้งแต่เป็นเวลาชั่วโมงเศษๆ จึงกว่าเถียงกันไปเถียงกันมา นึกๆ ก็น่าจะไม่รับหลักการ เพราะเหตุว่าร่างไม่ได้ ถ้างไม่ดี ข้าพเจ้าขอคราบเรียนก็คอคุณกิจจา ฯ ผู้เป็นกรรมาธิการว่าเป็นอย่างไรบ้าง แต่จะว่าให้ความคิดเห็นไม่ตรงกัน แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าสมาชิกบางท่านบางคนนี่ ตัวข้าพเจ้าเองก็สนับสนุนรัฐบาล ข้าพเจ้าไม่ชอบร่างพระราชบัญญัติตั้งแต่เริ่มคลอดออกมา แต่ยังพูดเถียงกันอีก ข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้ธรรมศาสตร์บัณฑิตแต่ทำงานทหาร

มา ๓ ปี เขาไปใส่ในกฎหมายแต่เสียงธรรมศาสตร์อยู่เสมอ ฟังธรรมศาสตร์ไม่ถนัดนักมาหานักเหมาะสมต่อผู้เช่า ธรรมศาสตร์ไม่ถนัดว่าเหมาะสมกับเจ้าของบ้าน ข้าพเจ้าเห็นว่ายังยากแก่เจ้าของบ้านและผู้เช่าเช่นนี้ แต่ถ้าไม่ประกาศใช้เป็นกฎหมายขึ้นไม่รู้ว่าผู้พิพากษาจะเอากฎหมายนี้เป็นเกณฑ์อย่างไรสำหรับในการพิจารณาในแง่กฎหมาย จึงคิดเห็นว่าทั้ง ๓ ประการนี้ ในความคิดเห็นของข้าพเจ้าแล้ว ทางรัฐบาลไม่ควรรับหลักการได้พิจารณา ฝ่ายกรรมาธิการที่จะตั้งไปใหม่นั้น ถ้าหากว่าข้าพเจ้าเป็นกรรมาธิการแล้ว เมื่อถูกแต่งตั้งข้าพเจ้าจะขอถอยออก และข้าพเจ้าเห็นว่าท่านเสมาชิกทั้งหลายก็ไม่ควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้ตกไป คือเมื่อมาอยู่ในสภา พระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ตกตอดมาได้ไม่เคยยุ่งยากอย่างนี้ ทุก ๆ พระราชบัญญัติ ข้าพเจ้าได้ยกมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนนี่ก็รู้สึกว่าถ้าหากว่าสมาชิกจะมอบให้รัฐบาลรับหลักการไปพิจารณา รัฐบาลไม่เคยขัดข้อง กรรมาธิการที่ตั้งไปนั้นเห็นว่า ศัพท์ตามที่ร่างมาในกฎหมายนี้เฉพาะศัพท์ไปแล้วนี้ไม่ได้ความ ไม่น่าจะให้พระราชบัญญัตินี้ออกไป ขอประทานโทษในการที่ไม่อยากจะให้พระราชบัญญัตินี้ออกไป นี่ข้าพเจ้าต้องพูดเป็นกลาง ได้ยินเขาพูดว่าเจ้าของบ้านว่าให้ช่วยออกที่เถอะ เวลานี้ค่าเช่าเต็มที่แล้ว แต่เจ้าของบ้านนี้กมีไม่กี่คน ตัวผู้เช่านี้เคยร้องเรียนข้าพเจ้าเป็นจำนวนมาก แล้วก็กฎหมายมีหลายฉบับแล้วไม่ควรให้พระราชบัญญัตินี้ออกไป ข้าพเจ้าถือมติส่วนมากว่าเอาเสียงข้างมากไม่ควรให้ออก ข้าพเจ้าขอความกรุณาท่านสมาชิกทุกท่านว่าไม่ควรให้พระราชบัญญัตินี้ใช้เป็นพระราชบัญญัติได้

๑๖.๑๓ น.

นายเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ (พิจิตร) : พระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าบ้านนี้ ผมผู้หนึ่งซึ่งเป็นผู้เสนอแปรญัตติแทนคณะกรรมาธิการ ท่านบอกว่าเพราะผู้ให้เช่าขอร้องมาว่าในการเก็บค่าเช่าได้รับความเดือดร้อน โดยเหตุว่าไม่พอที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย ท่านโปรดคิดดูเถิดว่าบุคคลที่ปลูกบ้านให้เช่า

เช่านั้นเป็นบุคคลต้องห[illegible]ผู้ [illegible] ผู้เช่าเป็น
เหมือนกับเด็กทารกเด็กวัยไม่ [illegible] ขาดแคลนสติปัญญา
ผู้ให้เช่าเป็นผู้ใหญ่เป็น [illegible] ผู้ให้เช่าเป็นอาจารย์ [illegible]
ด่าแค่นั้น ๆ แก้ไขอย่างนั้นอย่างนี้มาตลอด ผู้ให้เช่าเป็นอาจารย์ [illegible]
ระเบียบในสัญญาเช่าหลายข้อ หลายมาตรา ผู้ให้เช่าเจ้าของตึกแถว ผู้ให้เช่า
ทราบดีว่าบ้านไม่ให้เช่าน้ำไม่ให้ขึ้น ผู้ให้เช่าก็ดี ผู้เช่าก็ดี [illegible]
ก็จะเสนอมาให้ใครต่อใครรู้แต่เฉพาะเรื่องที่เป็นเรื่องกันเฉพาะเหมาะ ๆ เท่านั้น
เช่นให้เพราะข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องที่ [illegible] ให้เช่าลดลงร้อยแปดพันประการ เขา
ร้องบอกว่า ทำไมไม่ [illegible] ข้าพเจ้าก็ตอบเป็นภาษาอังกฤษว่า [illegible]
ผู้ให้เช่าเขียนหนังสือไม่ถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ [illegible]
ภาษีรายได้ เสีย ๓๒ เดือนต่อหนึ่งเดือน เหตุใดจึงร้องโอดครวญ ไม่น่า
จะร้องโอดครวญ ข้าพเจ้าเคยพูดกับลูกชายข้าพเจ้าว่าเหมือนอย่างเมื่อตอนเกิด
๓๐ เปอร์เซ็นต์ [illegible] เป็นพระราชบัญญัติที่เหมาะสม และยังมีผู้แพ้ข้างต่อที่ยังตามว่า [illegible]
เก็บเงินมากกว่าเดิมหรือเปล่า ข้าพเจ้าก็ไม่เคยไปค้างประเทศ แต่ข้าพเจ้าได้
อ่านหนังสือ และบุตรชายได้เขียนหนังสือว่าทำไมคนไทยจึงชอบแต่ก้มหน้ารับกรรม
มักกระทรวงเบอร์ตันเรื่องบอมบ์เสียหายหมดปัญหา เขาก็ยังออกกฎหมาย
ควบคุมค่าเช่าและก็เรียบร้อยหมดไม่เคยครั้นเลย เขาไม่ปากว่าตาขยิบ ทำ
ไมคนไทยชอบปากว่าตาขยิบ วันนี้ข้าพเจ้า ๒๐ มี.ค. เดือน ๙ วันแรม ทำ
ไมจะไม่คิดถึงความเป็นธรรม เพราะฉะนั้นกฎหมายนี้ [illegible] ผู้
เสนอยกร่างขึ้นไปนั่น [illegible] ถ้าหากว่าได้ ถ้าหากว่า [illegible] ให้
เช่ามีบางรายเดือดร้อน [illegible] ทั้งหลายท่านไม่ได้ทำการค้า ท่านจะทราบว่าค่าเช่าของบางอย่างยาก เขาต้อง
เสียภาษีการค้า ๔๗๐ บาท ถ้าเขาไม่เสียเขาต้องเสียภาษีการค้า ๒๐๐ บาท ท่าน
คิดดูสิ เสียภาษีการค้าเพียงนิดเดียว มากมายอย่างนี้ เพราะฉะนั้นผู้ให้เช่าได้

เปรียบจะเอาค่าเช่าขนบอกว่าเขาไหมฉันจะขนแย้ว ๓๐ บาท ผู้ให้เช่ายอมให้ ๆ เป็นการนอกเหนือกฎหมาย ถึงแม้ว่าในสภานี้ ๆ เสียค่าเช่า ๓๐ บาทขนอก ๓๐ บาทเป็น ๒๓๐ บาท เขา ๔๐—๕๐ เปอร์เซ็นต์คุณเป็นเสียเกษตรค้า ผมขอวิงวอนสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านโต้แย้งแต่ละท่านก็เป็นนักกฎหมาย ผมไม่ใช่นักกฎหมาย เป็นนักพัฒนาแผ่นดิน แต่เห็นความเป็นไปความเดือดร้อนกระทบกระเทือน ถ้าหากเห็นควรจะรับหลักการเสียก็รับโดยเหตุว่าเวลาวันเดือนปีไม่คอยท่าน ผู้ท่านผู้มีเกียรติผู้หนึ่งต่อผู้แทนชนบทบอกว่าโยนไปก็โยนมา ข้าพเจ้าได้นั่งในสภานานมาแล้ว รัฐบาลขอเวลาไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น ผู้แทน ๔ ปีก็เลือกมาใหม่ กว่าจะถึงแม่เกย ก.ไก่ ข.ไข่แล้วน้อยนักน้อยหนากว่าจะได้เข้ามา จะทำอะไรก็ให้เด็ดขาด เราไม่ทำโยนกันไปโยนกันมา ข้าพเจ้าขอเรียนว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ถ้าจะดูกันให้รอบคอบถ่องแท้แล้ว จริงอยู่เป็นลักษณะของผู้เชี่ยวกฎหมาย ท่านผู้ทรงคุณวุฒิให้ฟ้องร้องต่อศาลได้นั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยในข้อนี้ แต่ท่านรัฐมนตรีว่าจะแก้ไขได้ ให้กรรมการชี้ขาดได้ ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วย แต่ให้ถึงฟ้องร้องศาลกันก็ไม่ไหว ต้องไปหาทนายความ เวลาขึ้นศาล ท่านทนายความบอกว่าวันหนึ่งนั่งทนายความ ๕๐๒ บาท ไปว่าความก็ตั้ง ๕๐๒ บาทเหมือนกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นควรจะรับหลักการเสียแต่บัดนี้

๑๖.๑๙ น.

นายเดียง ศรีขันธ์ (สกลนคร) : ประธานโทษทีข้าพเจ้าจะกราบเรียนว่า ข้าพเจ้ามีความสงสัยเหตุอันสมควรระยะเวลาที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้สภา คือว่าข้าพเจ้าได้ลงเกตตั้งแต่มีการประชุมตามระเบียบวาระเป็นต้นมา ข้าพเจ้านึกสงสัยอยู่ในใจว่าการเริ่มประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้จะเริ่มดำเนินการอย่างไร เดี๋ยวสุดข้าพเจ้าคิดว่าประธานจะตั้งประเด็นให้สภาพิจารณาว่าจะรับหลักการหรือไม่ แต่ท่านก็ไม่ตั้งประเด็นก่อนข้าพเจ้าสังเกตดูก็ไม่เห็นทำอะไร นั่งจนกระทั่งถึงคุณควง ฯ ลุกขึ้นพูดแล้วต่อมาก็ให้คุณควง ฯ พูดต่อ แต่ไม่พูดว่าจะรับหลักการหรือไม่ ต่อมามีรายโต้เถียงในครอบ

ข้อความเห็นของกรรมาธิการ เป็นอย่างนี้เรื่อยมา เพราะฉะนั้นตลอดระยะเวลาการพิจารณานี้จึงไม่ทราบว่าผู้ใดพูดฝ่ายสนับสนุน และสมาชิกคนไหนพูดในทางคัดค้านบ้าง ที่ข้าพเจ้ายืนขึ้นพูด เพราะเห็นว่าคุณเพิ่ม วงศ์ทอง เหลือพูดในเชิงสนับสนุน ข้าพเจ้าก็ตั้งใจจะสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้เหมือนกัน แต่ข้าพเจ้ายังไม่พูด จะพูดในโอกาสที่จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า ท่านประธานจะตั้งประเด็นให้ที่ประชุมพิจารณาอย่างไร คือพิจารณาความเห็นของกรรมาธิการ หรือว่าจะพิจารณาความเห็นในเรื่องหลักการเท่านี้ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อปล่อยมาจนถึงขนาดข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจหลายประการ คือว่า ท่านอาจจะเป็นเพราะว่าเราเข้าใจกันผิดหรือจะใช้วิธีเหมือนเดิมก็ได้ เพราะเกี่ยวข้องกับข้อบังคับหรือเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของสภาฯ ในขั้นตอนต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจำไม่ได้ถนัดว่าการที่เรามอบให้กรรมาธิการได้พิจารณาก่อนรับหลักการ ได้วางกำหนดให้อำนาจกรรมาธิการมากน้อยเพียงไร ทางท่านสมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่า ท่านให้กรรมาธิการไม่ได้ [illegible] ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย แต่อย่างที่คุณนุญพิมลว่าทำไมกรรมาธิการไม่ [illegible] ใหม่อย่างนี้ไม่เข้าใจ ตรงตรงนี้ [illegible] ตลอดที่ผ่านมาในสภาฯ [illegible] ของไทย ก็อย่างนั้นไม่มีหลักการจะรับพิจารณา ข้าพเจ้าไม่ [illegible] จนกระทั่งคุณควง อภัยวงศ์ ท่านไม่มีหลักการ เราจะรับไว้ในขั้นพิจารณาอะไรกัน เราพิจารณาให้เกี่ยงในเรื่องความเห็นของกรรมาธิการอย่างนั้นใช่ไหม หรือมาให้เกี่ยงในเรื่องหลักการ แล้วจะเกิดความเห็นใจในคณะกรรมาธิการที่ท่านมาเช่นนี้ไม่ผิดมติหรือข้อบังคับ ที่จะรับหลักการก็ตั้งกรรมาธิการขึ้นก่อนรับหลักการ ในเมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าก็อยากถามว่าถ้าหากว่าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อนนี้ ท่านประธานไม่พิจารณาร่างของคุณกิจจา วัฒนสิน [illegible] เพื่อปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมท่าเช่าในเขตจังหวัดให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างไร จะรับหลักการหรือไม่ อย่างนี้เรื่องก็จะเป็นมาโดยเรียบร้อย ถึงแม้ว่าจะมีฝ่ายค้านๆ ใน

รายงานของกรรมาธิการ ก็คาดจะเป็นเรื่องเสียเวลาเปล่า หรือเสียเพื่อค้าน หรือเสียเพื่อสนับสนุน
แต่รู้ไม่ได้เป็นมาเช่นนี้ไม่ ขณะนี้ข้าพเจ้าเสนอว่าควรจะส่งร่างพระราชบัญ
ญัติฉบับนี้กลับคืนให้กรรมาธิการนำกลับไปร่างใหม่ ข้าพเจ้าจะทำอย่างไรถ้า
ส่งให้กรรมาธิการนำกลับไปร่างใหม่ ก็จะต้องขอแก้ไขหลักการแห่งพระราชบัญ
ญัติฉบับนี้แล้ว ในเรื่องรับร่างนี้ก็ควรจะปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการ
ควบคุมค่าเช่าในภาวะคับขันจริงไม่ ควรให้ไปร่างใหม่ จะโทษกรรมาธิการ
ว่าไม่ยกร่างมาระเบียบชัดเจนไม่ ตามความ
คิดของข้าพเจ้าอาจจะมีได้ ในการพิจารณาในชั้นนี้ ได้ดูถึง
มาแล้วนี้ ถ้าท่านประธานเห็นว่า จะรับหลักการร่างพระ
ราชบัญญัตินี้หรือไม่ ในการพิจารณาครั้งนี้ขอให้เห็นจริงจากผู้ให้เช่า
จากผู้เช่า และความเห็นของ ขอเชิญชวนมาช่วย
เห็นจริงให้มากขึ้นเถิด ๑— มาแล้วขอตัดสินว่า ทางเจ้า
หน้าที่เห็นชอบหรือเห็นจริง ให้มาแถลงให้ท่าน แล้วความเห็น
ละเอียดเพียงไรก็ยังไม่ได้ เรื่องในเรื่องเสนอกรรมา
ธิการร่างมา ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นควร ยก
ร่างมาใหม่ เช่นนี้แล้วก็ไม่ได้ ในการพิจารณาวาระที่ ๑ ขอให้ไม่รับหลักการ ด้วย
กันหมด จึงได้ให้กรรมาธิการ ในการพิจารณาวาระที่ ๒ ขอให้ไม่รับหลักการ ด้วย
จะลงมติไม่รับหลักการแล้ว เพราะหลัก
การมีกว้างเหลือเกิน หลักการแก้ไขปรับปรุงแก้ไขกฎหมายควบคุมค่าเช่าใน
ภาวะคับขัน ให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์เท่านั้นเอง ในขณะนี้หลักการ
ข้าพเจ้าคิดว่ามีทางเลือก ๒ ทาง ทางฝ่ายหนึ่งจะปรับปรุงหรือไม่ปรับปรุง
คณะกรรมาธิการคงเห็นอยู่แล้ว ก็จะมีแต่ไป ส่วนทางด้าน
ฝ่ายค้านก็สนับสนุนว่าไม่ควรมีพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าไม่ขอถือพิ
จารณาว่าปัญหาเรื่องควบคุมค่าเช่าสิ่งต่างๆ ในปัจจุบันนี้เป็นประการใด ข้าพเจ้า
คิดว่าถ้าจะโทษแล้วโทษใครก็คงไม่ได้ เพราะโทษรัฐบาลทุกๆ รัฐบาล

ที่ได้เข้ามาบริหารประเทศภายหลังสงครามเป็นต้นมา ที่ไม่สามารถจัดการ
ส่งเคราะห์ผลสนองความต้องการของประชาชน ให้สมกับความคาดหวังของ
ประชา ข้าพเจ้าจึงว่าถึงแม้พระราชบัญญัตินี้จะออกไปหรือไม่ก็ตาม หาก
ว่ารัฐบาลไม่เอาใจใส่ในเรื่องอาคารสงเคราะห์แล้ว ไม่มีงบประมาณช่วยใน
อาคารสงเคราะห์ หรือไม่มีให้เพียงพอแก่ความต้องการ ให้เข้าไปไปตาม
ข้อเท็จจริงส่วนหนึ่งทางหลักวิชาเศรษฐศาสตร์แล้ว จะต้องมีการเกี่ยงกัน
ระหว่างผู้ให้เช่าและผู้เช่าอยู่ตลอดไป ทางที่ดีจะโทษแล้ว รัฐบาลภาย
หลังสงครามมีหน้าที่จัดอาคารสงเคราะห์ให้เพียงพอแก่ความต้องการของ ข้า
พเจ้า รวมทั้งนายกรัฐมนตรีและที่เป็นฝ่ายค้าน และรัฐบาลที่
บังอยู่ด้วย เป็นเรื่องของประเทศไทยเราชนะ หรือแพ้สงคราม ก็ต้องสร้าง
ตามนั้น เราจะไปได้ที่ไหน เราจะควบคุมค่าเช่าอย่างนั้นอย่างนี้ แต่การ
สร้างอาคารไม่เกี่ยวพันกับประชาชน แต่จะออกกฎหมายเข้ามา ข้าพเจ้า
คิดว่าไม่สำเร็จ แต่เราควรจะรีบหลักการพระราชบัญญัติ บรรดา
ใครจะมีสิทธิอย่างไรก็ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ข้าพเจ้าคิด
ข้าพเจ้าคงจะขอปรับปรุงให้เป็นอย่างนั้นก็เป็นการยาก ถ้าเราจะย้ำคิด
ว่าม้า ๒ ตัวไปเดินด้วยกัน ตัวหนึ่งน้ำหนักสโตนมากไปไม่ได้ ตัวหนึ่ง
ยังสรรไปให้สุดสาย และว่าปล่อยอย่างเสรีอย่างคุณศาสตราจารย์ ข้าพเจ้า
ไม่เห็นด้วย ในที่สุดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่านอกเหนือจากที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว
เพื่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าท่านสมาชิกควรจะ
ประเด็นปัญหาที่สำคัญของการอภิปรายว่าจะอภิปรายในหลักการหรือคุณลักษณะ
ท่านนั้นก็ดี แต่ความเห็นของข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลเองก็เห็นอยู่ว่า ไม่
สามารถที่จะไปตอบสนองได้ครบถ้วนตามความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด ทาง
ผู้เช่าก็ต้องการความยุติธรรม ทางผู้ให้เช่าก็ต้องการความยุติธรรม ข้าพ
เจ้าจึงเห็นว่าอย่างไรก็ตาม ถ้าท่านปล่อยโดยอิสระเสรีแล้ว ข้าพเจ้า

เกรงว่า [illegible] หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ[illegible] เช่นว่า กิจการเพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เพียง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ในปัญหาอันๆ [illegible] บัตรความเดือดร้อนเฉพาะหน้าในขณะนี้ [illegible] เจ้าเห็นว่า ถ้าหากปล่อยไป [illegible] ต่อของความต้องการของประชาชน [illegible] การส่งเคราะห์ให้แก่ราษฎรเพียงพอแล้ว ถ้าปล่อยไปก็เช่นนี้ ควรจะออกกฎหมายฉบับนี้ควบคุมบ้าง และหลักการต่างๆ อย่างนี้ควรจะพิจารณารับหลักการ ส่วนที่จะแก้ไขประการใดนั้น เป็นเรื่องของกรรมาธิการ คือแปรญัตติเอา ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้

๑๖.๓๐ น.

นายคล้าย ละอองมณี (สงขลา) : ข้าพเจ้าได้ฟังการโต้เถียงมาพอแล้ว ข้าพเจ้าอยากจะเสนอให้ [illegible] บัญญัตินหรือไม่ ขอให้ตั้งมติมีสมาชิกรับรอง

๑๖.๓๒ น.

นายควง อภัยวงศ์ (พระนคร) : ข้าพเจ้าคิดว่าเสนอย่างนี้จะไม่เหมาะสม ด้วยเหตุที่ว่านั้นมีอยู่ ๒ ประการ ประการแรกข้าพเจ้าขอเรียนว่าอย่างนี้ คือว่าปัญหาใหญ่ที่ร่างรัฐบาลคาดจะรับไว้พิจารณา [illegible] เพราะว่ารัฐบาลคาดจะรับไว้พิจารณา [illegible] เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่า [illegible] มาแล้ว [illegible] ออกกระทรวงมหาดไทย [illegible] รัฐ [illegible] ว่าการกระทรวงมหาดไทยว่างนี้ [illegible] แต่ในการรัฐมนตรี

ไม่ได้ทำ ไม่ได้ถูกขอบเกแต่ส่งมาข้าพเจ้าเพื่อกรรมาธิการพิจารณาอยู่แล้ว ข้าพเจ้าขอรับพิจารณา การที่ได้เถียงกันอยู่อย่างนี้ก็จะได้เข้าไปประชุมกันในตอนนั้น แต่ก็ได้เถียงน้อย อย่างที่คุณเถียงว่าข้าพเจ้ารับผิดชอบแต่รับว่าครึ่ง ๆ เดือน แต่อยู่ในระหว่างที่ว่าแกงกันทั้งนั้น แต่ข้าพเจ้าไม่ได้ปล่อยให้เป็นเสร็จเพราะอัตมาแถว ขืนปล่อยให้เป็นเสร็จก็หวดใหญ่ เพราะฉะนั้นต้องค่อย ๆ ผ่อน รัฐบาลบางควรจะรับไป ไม่อย่างนั้นกรรมาธิการที่กระทรวงจะไปล่าอยู่ เพราะกรรมาธิการที่ท่านเชิญเขาไว้เยอะแยะ

๑๖.๓๒ น.

นายเลียง ไชยกาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ความจริงผมเห็นชอบด้วยอย่างที่คุณเถียง ๆ ว่า หรือที่คุณเถียงว่า และไม่ใช่ว่าผมไม่ได้ดู ก็เป็นอย่างนั้น ตามรายงานของคณะกรรมาธิการต้องดูเสียก่อนว่ารายงานนั้นเป็นอะไร ผมต้องยืนกรานอยู่เสมอ ที่คุณเพทายว่องมากก็ไม่ถูก อย่างหนึ่งอาจจะรับรองรายงานของคณะกรรมาธิการ อย่างที่สองก็รายงานเหตุการณ์ อย่างที่เขาบอกว่าควรจะปรับปรุงร่างนั้นใหม่ ผมจึงคิดว่าจะยกตัวอย่างสักหน่อย ปรมัตถ์จะว่าผมว่าเยอะ ๆ ก็ได้ เมื่อวันที่ ๒๔ พ.ค. ๒๔๙๗ คุณเพิ่ม วงศ์ทองเหลือ ก็ดี ในเวลานั้นเรารับหลักการประมวลกฎหมายแพ่ง บรรพ ๕–๖ ก็ส่งกรรมาธิการพิจารณา เขาส่งสัยว่าสภาผู้แทนจะให้ผู้เสียคนเดียวหรือหลายคน ที่ประชุมลงมติว่าอย่างไร ไม่ใช่ว่าที่กรรมาธิการรายงานมานั้นไม่สามารถจะรับหรือไม่ แต่โดยเหตุที่รายงานนี้กรรมาธิการที่รับพิจารณาก็ยังเสียนว่า คณะกรรมาธิการเห็นว่าเป็นหน้าที่ประธานจะถามที่ประชุมว่าจะเอาอย่างไรไหมรายงานอย่างนี้ แต่ว่าสมาชิกจะได้เสนอญัตติไป บางคนว่าเอาของคุณกิจจา ๆ บางคนว่าร่างใหม่ บางคนให้ส่งรัฐบาล จะเอาอย่างไรรัฐบาลยินดีทุกอย่าง ผมว่าเรื่องนี้ไม่ใช่ไม่ทราบทั่วไป แต่ว่าคุณเลียงคุณประเสริฐ สุดบรรทัด เสนอ ที่สระบุรีอยู่เรื่อย ส่งกรรมาธิการปฏิบัติ

การแต่งตั้งผู้แทนรัฐสภาอ่านรายงานก่อน เรื่องนี้ผู้ใดเห็นควรรับหรือไม่ควรรับ มีผู้ใดจะอภิปรายหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดอภิปรายว่าควรรับหรือไม่ควรรับ มีผู้ใดจะอภิปรายหรือไม่

นายร้อยตำรวจโท สงกรานต์ อุดมสิทธิ์ (เพชรบูรณ์) : เมื่อมีทางตก ๑ ประชาชนย่างที่รัฐมนตรีได้กล่าวอย่างนั้นจริง ข้าพเจ้าเห็นว่าให้ส่งพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมาธิการยกร่างขึ้นมาใหม่ โดยแต่งตั้งกรรมาธิการขึ้นมาคณะหนึ่งทีเดียว

มีสมาชิกรับรอง

นายไกรสร สุขสว่าง (ชัยนาท) : กระผมขอเสนอให้รัฐบาลรับเอาไปพิจารณา

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีญัตติว่าให้ส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ไปยังคณะกรรมาธิการร่างมาใหม่ ๑ ญัตติหนึ่งว่าให้รัฐบาลรับเรื่องนี้ไปพิจารณา มีผู้ใดจะอภิปรายหรือไม่

นายใหญ่ สวัสดิ์ (นครสวรรค์) : ขอให้ส่งกรรมาธิการไปพิจารณาแปรญัตติเสนอมายังสภาใหม่

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทน : มีญัตติให้ปิดอภิปรายแล้วลงมติ ผู้ใดเห็นชอบญัตติ

๑๖.๓๖ น.

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : ความจำเป็นที่จะต้องมีความเห็นอย่างคุณใหญ่ คือว่าในการส่งกรรมาธิการร่างมาใหม่นั้นไม่มีทางจะทำได้ เพราะหลักการนั้นไม่รับกัน ถึงจะให้แต่งตั้งกี่ครั้งกี่หนก็ไม่รับ เพราะหลักการขัดกันอยู่ในตัว แก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเวลานี้ จะปรับปรุงใหม่ พระราชบัญญัติเก่าจะแก้ไขใหม่ ถ้าไม่เอาเสียเลยจะเอาปรับปรุงพระราชบัญญัติเก่าหรือจะแก้ไขก็เดี๋ยวกันไปเรื่อย ถ้าไม่เอาพระราชบัญญัติเก่าจะแก้ไขปรับปรุงใหม่ เอาใหม่เก่าจะมาเข้าแปรปรับปรุงแก้ไขไปมา ประเดี๋ยวก็ขัดกัน ถ้าไม่เอาจะแก้ไขยกร่างใหม่ก็ได้ ถ้าไม่เอาพระราชบัญญัติเก่าก็ยกเลิก

ไป ทำไมจะต้องตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นมาใหม่ ร่างมาแล้วหลักการยังไม่รับ แล้วก็มาตั้งกันขึ้นมาใหม่ ถ้าเช่นนี้รัฐบาลจะมีไปทำอะไร

นายควง อภัยวงศ์ (พระนคร) : ข้าแต่ท่านประธานที่เคารพอย่างยิ่ง ถ้ารัฐบาลไม่ถอนออกว่าจะพิจารณาร่วมกับที่ไม่ถอนเสียแล้ว

๑๖.๓๗ น.

นายกิจจา วัฒนสินธุ์ (ชะอำ-เทรา) : ตามที่ร่างนี้ รัฐบาลไม่น่าจะรับไปพิจารณาใหม่ เพราะว่ารัฐบาลก็ได้ตั้งกรรมาธิการร่วมกับสภาโดยรอบคอบ พิจารณากันเกือบสมเกือบตายแล้วก็ไม่น่าจะรับไปพิจารณาอีก แต่ถ้ากระทรวงมหาดไทยก็ได้เสนอร่างของกระทรวงมหาดไทยเข้ามา นอกจากนี้กระทรวงมหาดไทยก็ได้ร่างของกฤษฎีกาอีก ยังกว่านั้นยังได้เรียกผู้เช่าผู้ให้เช่ามาตอบข้อเท็จจริงและกรรมาธิการรับรองว่าไม่มีรายงานใดที่จะเขียนละเอียดยิ่งกว่านี้แล้วท่านจะพิจารณาอะไรอีก ถ้าส่งให้รัฐบาลพิจารณาใหม่ก็เหมือนปัญหาที่พิจารณาจำเรื่องจรมาแล้วนี้ เพราะได้เชิญมาสอบสวน ราษฎรเจ้าของที่ดินก็ได้มาแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าเสนอกระดาษยาวเข้ามาแล้วบอกว่าให้กรรมาธิการบันทึกความเห็นของข้าพเจ้าเสนอมาว่ามีความเห็นอย่างไรบ้างเพื่อความเรียบร้อยกรรมาธิการก็ได้เสนอพร้อมแล้วด้วยหลักการ เป็นอันว่าท่านส่งมาแล้วก็เห็นไปว่ากรรมาธิการไม่ได้เสนอความเห็นมาโดยเด็ดขาดว่าจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ แต่ถ้าหากว่าอ่านในรายงานแล้วครั้งหนึ่งไม่เข้าใจนิดหน่อยก็ไปอ่านความเห็นทั้งหมดแล้ว ก็แปลว่าเห็นสมควรที่จะให้มีการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งตรงกับข้อความในหลักการของผู้เสนอว่าเพื่อปรับปรุงอัตราค่าเช่าให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และไม่เป็นการเบียดเบียนผู้ให้เช่าเกินสมควร แต่ไม่ได้เสนอว่าให้รับหลักการ แต่สภาก็ได้ลงมติรับหลักการไปแล้ว ความเห็นอย่างนี้จะเสนอให้พิจารณาหลักการใหม่ได้ อย่างเช่นความเห็นของกรรมาธิการได้มีความเห็นอย่างไรบ้าง เมื่อมีการแถลงข้อความเห็นแปรญัตติ

อะไร ก็ว่ามา นอกจากนี้จะมีอีกไหมนอก จะมีอะไรที่ไม่เป็นไปตามของ ส.ก.

๑๖.๓๙ น.

นายโสภณ สุภาพร (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้าเองรู้สึกเสียดายมากในการที่พระราชบัญญัตินี้ได้เลื่อนเป็นเวลานาน ความจริงข้าพเจ้าใคร่จะตำหนิว่าทำไมจึงเลื่อนกันก็เพราะมีการเสนอตั้งข้อสังเกตมากมาย เนื่องจากความบกพร่องของคณะกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการมีหลายงานเหลือเกิน เพราะฉะนั้นเพื่อตัดปัญหาที่จะได้เลื่อนกันต่อไป ข้าพเจ้าขอความกรุณาว่าคณะกรรมาธิการจะแก้ไขรายงานได้ไหม แก้ไขว่าอย่างนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาพร้อมด้วยผู้แทนของรัฐบาล และมีความเห็นว่าควรจะได้รับการปรับปรุงพระราชบัญญัติฉบับใหม่ เพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบัน โดยรับหลักการเดิมอันนี้ นายกิจจา วัฒนสัตย์ ปัญหา ไม่ต้องเสียเวลามอบให้รัฐมนตรีชี้แจงอีกครั้ง ตั้งท่านเดิมๆ คุณใหญ่ๆ พูด ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะเป็นอย่างนี้ มาเถียงกันก็ไม่มีที่สิ้นสุด กรรมาธิการจะขัดข้องไหมที่เพิ่มเติมรายงานขึ้นมา

๑๖.๔๐ น.

นายกิจจา วัฒนสัตย์ (ปราจีนบุรี) : รายงานของกรรมาธิการมาเป็นส่วนน้อย จะแก้ไขอย่างนี้ [illegible] ชี้แจงแล้วว่ากรรมาธิการมีความเห็นอย่างไร [illegible] ถ้าเห็นว่าไม่ควร กรรมาธิการก็ไม่เสนอความเห็นอย่างใด จริงอยู่ท่านเจ้าคุณอาจจะรับว่าในการพิจารณาที่ขอรับหลักการ ไม่มีกฎหมายบังคับว่าท่านต้องมาจากกรรมาธิการว่าแต่ใดก็ควรจะยกร่างมาใหม่พร้อมกับความเห็น หรือว่าเสนอความเห็นพร้อมกับร่างของผู้เสนอเดิมเข้ามาในที่ประชุมแห่งนี้ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาเมื่อมีความเห็นว่าหลักการควรรับหรือไม่ ถ้ากรรมาธิการไม่สามารถจะรับต่อภาคว่าจะรับหลักการหรือไม่รับ เพราะถ้าเสนอแก้ไขเสียมากจะรับหรือไม่รับ

นายเผดิม ไชยคีนุชิต (ธนบุรี) : การประชุมอาจจะสับสนอลหม่านมาก ข้าพเจ้าขอเสนอให้เลื่อนการประชุมวันนี้ไปในวันพรุ่ง

มติที่ประชุม

ประธานสภาผู้แทน : ยัง ครับมีผู้ติดมา ๓ ผู้ติดแล้ว

นายไกรเชาว์ ชูช่วง(ชัยนาท) : ผู้ติดขอสงวนพิจารณาก่อน

ประธานสภาผู้แทน : ถ้ามีผู้ติดมาอีก มีคนอื่นลงแล้ว เป็นผู้ติดหลังสุด ขอเรียนว่าจะเลื่อนการประชุมหรือเป็นอย่างไร ผู้ใดเห็นว่าควรจะเลื่อนการประชุมไปวันหน้า โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๗ คน

ประธานสภาผู้แทน : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๖ คน

ประธานสภาผู้แทน : เป็นอันว่าที่ประชุมให้เลื่อนการประชุมไปเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

ประเสริฐ ปัทมะศุภนช์ ผู้ชดรายงาน

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ,,

สุรเกียรติ์ เพชรกาศ ,,

สุชาติ ชวลิตกุล ,,

ศิริ เมษไตรเวช ,,

ชาลี ลักษณะ ,,

โสภณ ซารัมย์ ,,

โกศล คุปตวาทิน ,,

ถาวร พะไกรจิตร ,,

สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ ,,

เดช จามีกร ,,

ประชาย สุดสงวน ,,

ไพโรจน์ ปิ่นเกศิน
เลขาธิการรัฐสภา

ประสาน ตันติวงศ์
ประธานสภาผู้แทน